

T.C
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
PROTOHİSTORYA VE ÖNASYA ARKEOLOJİSİ PROGRAMI

**GEDİKKAYA MAĞARASI GEÇ NEOLİTİK VE ERKEN KALKOLİTİK
DÖNEM ÇANAK ÇÖMLEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERT NADİR YAZMACI

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. DENİZ SARI

BİLECİK, 2024

10624552

T.C
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
PROTOHİSTORYA VE ÖN ASYA ARKEOLOJİSİ PROGRAMI

**GEDİKKAYA MAĞARASI GEÇ NEOLİTİK VE ERKEN KALKOLİTİK
DÖNEM ÇANAK ÇÖMLEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERT NADİR YAZMACI

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. DENİZ SARI

BİLECİK, 2024

10624552

BEYAN

Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem Çanak Çömleği adlı yüksek lisans tezinin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel araştırma ve etik kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmının Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Bu çalışmanın, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP), TÜBİTAK veya benzeri kuruluşlarca desteklenmesi durumunda; projenin ve destekleyen kurumun adı proje numarası ile birlikte, ETİK KURUL onayı alınması durumunda ise ETİK KURUL tarih karar ve sayı bilgilerinin beyan edilmesi gerekmektedir.			
DESTEK ALINMIŞTIR		DESTEK ALINMAMIŞTIR	X
Destek alındı ise;			
Destekleyen kurum;			
Desteğin Türü		Proje Numarası	
1- BAP (Bilimsel Araştırma Projesi)			
2- TÜBİTAK			
Diğer;.....			
ETİK KURUL onayı var ise;			
ETİK KURUL karar tarih/sayı:		/.....	

Mert Nadir YAZMACI

Tarih

.....

İmza

.....

ÖN SÖZ

Tez konusuna karar verilmesinden yazılmasına kadar geçen bütün süreçte geniş bakış açısı, farklı teoriler ve çok kapsamlı araştırmalarıyla desteğini hiç eksik etmeyen Doç. Dr. Deniz Sarı'ya emekleri için sonsuz minnetlerimi sunarım. Yönlendirme, fikir ve özgün düşünceleriyle varlığını hissettiren Doç. Dr. Murat Türkteki'ye ve Keçiçayırı, Aşağı Pınar gibi Anadolu Kronolojisi için oldukça önemli yerleşmeler üzerine yaptığı araştırma ve tezlerle sağladığı yol göstericiliğiyle yanımda olan Şemsettin Akyol'a teşekkür ederim.

Ayrıca öğrencilik yıllarımdan beri yanımda olan gerek çalışılacak malzemenin ayırımında gerek yazım aşamasında verdiği fikirler ile tüm bu süreçte hiçbir karşılık beklemeden desteğini asla esirgemeyen Hatice Kütük'e ve üzerimdeki iş yükünü azaltmak için yaptığı çizimlerle desteğini eksik etmeyen Akasya Betül Patan' a da ayrıca teşekkür ederim.

Tüm hayatım boyunca yaptığım her işte yanımda duran aileme ve çok sevgili canım anneannem Zülfiye YAZMACI'ya gönülden sevgi ve saygılarımla teşekkür ediyorum.

Mert Nadir YAZMACI

2024

ÖZET

GEDİKKAYA MAĞARASI GEÇ NEOLİTİK VE ERKEN KALKOLİTİK DÖNEM ÇANAK ÇÖMLEĞİ

Bu çalışmada Bilecik İli İnhisar İlçesi'nde yer alan Gedikkaya Mağarası'nda 2019-2023 yılları arasında gerçekleştirilen kurtarma kazılarında, Geç Neolitik Dönem 2A Tabakası (MÖ 6250-5830) ve Erken Kalkolitik Dönem'in sonlarına denk gelen IB Tabakasında (MÖ 5316-5212) ele geçen çanak çömlek incelenmiştir. Batı Anadolu arkeolojisinde MÖ 6. Binyılın başları (MÖ 6000-5800'ler) diğer bir deyişle Geç Neolitik Dönem'in sonları ve akabinde Erken Kalkolitik Dönem'in başları Anadolu'nun güneyi ve kuzeyinde farklı dinamikler ve halen daha belirsizlikler içeren bir süreçtir. Bir sonraki süreç olan MÖ 6. Binyılın sonları (MÖ 5300'ler) bu defa Erken Kalkolitik'in sona yaklaştığı ve Orta Kalkolitik Dönem öğelerinin şekillendiği ve Batı Anadolu'da Trakya ve Çanakkale Bölgesi haricinde yerleşim izine pek rastlanmayan süreçtir. Bu çalışmada kapsamında, Gedikkaya Mağarası radyokarbon tarihleri ve çanak çömlek buluntuları ışığında yukarıda bahsedilen, çeşitli sebeplere bağlı kültürel değişim süreçlerinde mağaraların yerel veya dışarıdan gelen topluluklar tarafından geçici olarak iskân edilip yeni kültürel oluşumların ortaya çıkışıyla ilgili yeni veriler ve değerlendirmeler ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Neolitik, Kalkolitik, Çanak, Çömlek, Gedikkaya, Kültür.

ABSTRACT

LATE NEOLITHIC AND EARLY CHALCOLITHIC PERIOD POTTERY OF GEDİKKAYA CAVE IN

Inhisar, Bilecik This study analyses the pottery recovered from Late Neolithic Level 2A (6250-55830 BC) and Early Chalcolithic Level IB (5316-5212 BC) during the rescue excavations carried out between 2019-2023 at Gedikkaya Cave in Inhisar District of Bilecik. In Western Anatolian archaeology, the early 6th millennium BC (6000-5800 BC), i.e. the end of the Late Neolithic period and the beginning of the Early Chalcolithic period, is a period with different dynamics and still uncertainties for the south and north of Anatolia. The next period, the late 6th Millennium BC (5300 BC), is the period when the Early Chalcolithic is ending and the elements of the Middle Chalcolithic are taking shape, and there are no traces of settlement in western Anatolia except in Thrace and Çanakkale. In the light of the radiocarbon dates and pottery finds from Gedikkaya Cave, this study presents new data and evaluations on the temporary occupation of the caves by local or outsider communities and the emergence of new cultural formations during the cultural change processes due to various reasons mentioned above.

Keywords: Neolithic, Chalcolithic, Pottery, Gedikkaya, Cave, Culture.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
LEVHALAR LİSTESİ.....	vii
RESİMLER LİSTESİ.....	xviii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xxi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xxii
HARİTALAR LİSTESİ.....	xxiii
TABLolar LİSTESİ.....	xxiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xxv
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

NEOLİTİK ve KALKOLİTİK DÖNEMLER

1. Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönemler.....	3
1.1. Kronoloji ve Terminoloji Sorunu.....	3
1.2. Neolitik Dönem.....	6
1.3. Kalkolitik Dönem.....	7
1.4. Anadolu’da Göç.....	9

İKİNCİ BÖLÜM

GEDİKKAYA MAĞARASI

1. Gedikkaya Mağarası.....	14
1.1. Konum ve Çevresel Özellikler.....	14
1.2. Araştırma Tarihçesi.....	16
1.3. Kazı Yöntemi.....	16
1.4. Tabakalanma.....	18
1.4.1. Gedikkaya Mağarası’nın Anadolu Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem	
Kronolojisindeki Yeri.....	21
1.5. Geç Neolitik 2A Tabakası ve Erken Kalkolitik IB Tabakası Kazı Çalışmaları ve	
Mimari Öğeler.....	22
1.5.1. 2A Tabakası.....	23

1.5.2. 1B Tabakası	28
--------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEDİKKAYA MAĞARASI GEÇ NEOLİTİK- ERKEN KALKOLİTİK DÖNEM

ÇANAK ÇÖMLEĞİ

1. Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Dönem- Erken Kalkolitik Dönem Çanak Çömleği	32
1.1. Mal Grupları	32
1.1.1. Koyu Yüzlü Mallar (Mal 1a).....	34
1.1.2. Kahverengi Yüzlü Mal (Mal 1b).....	35
1.1.3. Kırmızı Yüzlü Mal (Mal 2).....	36
1.1.3.1.Kiremit Rengi Mallar.....	37
1.1.4. Açık Yüzlü Mallar (Mal 3)	38
1.1.5. Boyalı Mallar	39
1.1.5.1. Siyah Üzeri Beyaz Boyalı Mallar	41
1.1.5.2. Kahverengi Üzeri Beyaz Boyalı Mallar	42
1.1.5.2. Açık Kahverengi Üzeri Beyaz Boyalı Mallar.....	43
1.1.5.2. Kırmızı Üzeri Beyaz Boyalı Mallar.....	43
1.1.6. Kaba Mallar	44
1.2. Form Tipleri.....	45
1.2.1. Kaseler	47
1.2.1.1. İçe Dönük Ağızlı Kaseler.....	49
1.2.1.2. Dışa Dönük Ağızlı Kaseler	50
1.2.1.3. Dışa Dönük Ağızlı Sığ Kaseler	51
1.2.2. Tabaklar.....	51
1.2.2.1. Dışa Dönük Ağızlı Tabaklar	52
1.2.2.2. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabaklar.....	52
1.2.3. Çömlekler	52
1.2.3.1. Küresel Gövdeli Çömlekler	52
1.2.3.1. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlekler	53
1.3. Kulplar Tutamaklar ve Dipler	54
1.4. Bezemeler	55
1.4.1. Nokta Bezeme	56
1.4.2. Kurtçuk Bezeme.....	57

1.4.3. Yumru Bezeme.....	58
1.4.4. Çentik- Çizi Bezeme.....	58
1.4.5. Kabartma Bant Bezeme.....	59
1.4.6. Memecik Bezeme.....	59
1.4.7. Baskı Bezeme	60

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KARŞILAŞTIRMA

1. Karşılaştırma	61
1.1. Geç Neolitik- Erken Kalkolitik Dönem Yerleşmeleri.....	62
1.1.1. Kuzeybatı Bölgesi	63
1.1.2. Trakya ve Ege Bölgesi.....	69
1.1.3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi.....	73
1.1.4. İç Anadolu Bölgesi	75
1.1.5. Güney Kafkasya Bölgesi.....	77
SONUÇ	79
KAYNAKÇA	81
KATALOG	89
LEVHALAR	122

LEVHALAR LİSTESİ

	Sayfa
Levha 1.1 Dışa Dönük Ağızlı Kâse	122
Levha 1.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	122
Levha 1.3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	122
Levha 1.4. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Sığ Kâse	122
Levha 1.5. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Sığ Kâse	122
Levha 2.1. İçe Dönük Ağızlı Kâse.....	123
Levha 2.2. İçe Dönük Ağızlı Kâse.....	123
Levha 2.3. İçe Dönük Ağızlı Kâse.....	123
Levha 2.4. İçe Dönük Ağızlı Kâse.....	123
Levha 2.5 İçe Dönük Ağızlı Kâse.....	123
Levha 3.1. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek.....	123
Levha 3.2. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek.....	124
Levha 3.3. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek.....	124
Levha 4.1. Hafif Dışa Dönük Sığ Kâse.....	125
Levha 4.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	125
Levha 4.3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	125
Levha 4.4. Küresel Gövdeli Çömlek	125
Levha 4.5. Küresel Gövdeli Çömlek	125

Levha 5.1. Küresel Gövdeli Çömlek	126
Levha 5.2. Dikey Kulp	126
Levha 5.3 Dikey Kulp	126
Levha 5.4. Yatay Kulp	126
Levha 5.5. Dikey Kulp	126
Levha 5.6. Dirsek Kulp	126
Levha 6.1. Gövde Parçası	127
Levha 6.2. Gövde Parçası	127
Levha 6.3. Gövde Parçası	127
Levha 6.4. Gövde Parçası	127
Levha 6.5. Gövde Parçası	127
Levha 6.6. Gövde Parçası	127
Levha 7.1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.6. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128

Levha 7.8. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 7.9. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	128
Levha 8.1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	129
Levha 8.2. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	129
Levha 8.3. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	129
Levha 8.4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	129
Levha 8.5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	129
Levha 8.6. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	129
Levha 8.7. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek.....	129
Levha 9.1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	130
Levha 9.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	130
Levha 9.3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	130
Levha 9.4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	130
Levha 9.5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	130
Levha 10.1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	131
Levha 10.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	131
Levha 10.3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	131
Levha 10.4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	131
Levha 10.5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	131

Levha 11.1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 11.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 11.3. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak	132
Levha 11.4. İçe Dönük Ağızlı Kâse	132
Levha 11.5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 11.6. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 11.7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 11.8. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 11.9. Dışa Dönük Ağızlı Kâse.....	132
Levha 12.1. İçe Dönük Ağızlı Kâse	133
Levha 12.2. İçe Dönük Ağızlı Kâse	133
Levha 12.3. İçe Dönük Ağızlı Kâse	133
Levha 12.4. İçe Dönük Ağızlı Kâse	133
Levha 12.5. İçe Dönük Ağızlı Kâse	133
Levha 12.6. İçe Dönük Ağızlı Kâse	133
Levha 13.1. İçe Dönük Ağızlı Kâse	134
Levha 13.2. İçe Dönük Ağızlı Kâse	134
Levha 13.3. İçe Dönük Ağızlı Kâse	134
Levha 13.4. İçe Dönük Ağızlı Kâse	134

Levha 14.1. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.2. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak	135
Levha 14.3. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.4. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.5. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.6. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.7. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.8. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.9. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	135
Levha 14.10. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak	135
Levha 15.1. Dışa Dönük Ağızlı Tabak	136
Levha 15.2. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	136
Levha 15.3. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	136
Levha 15.4. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	136
Levha 15.5. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	136
Levha 15.6. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	136
Levha 15.7. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	136
Levha 16.1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse	137
Levha 16.2. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak	137

Levha 16.3. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	137
Levha 16.4. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	137
Levha 16.5. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	137
Levha 16.6. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	137
Levha 16.7. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	137
Levha 16.8. Dışa Dönük Ağızlı Tabak.....	137
Levha 17.1 İçe Dönük Ağızlı Tabak	138
Levha 17.2. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 17.3. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 17.4. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 17.5. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 17.6. İçe Dönük Ağızlı Tabak	138
Levha 17.7. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 17.8. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 17.9. İçe Dönük Ağızlı Kâse	138
Levha 18.1. İçe Dönük Ağızlı Kâse	139
Levha 18.2. İçe Dönük Ağızlı Kâse	139
Levha 18.3. İçe Dönük Ağızlı Kâse	139
Levha 19.1. İçe Dönük Ağızlı Kâse	140

Levha 19.2. İe Dönük Ağızlı K�se	140
Levha 19.3. İe Dönük Ağızlı K�se	140
Levha 19.4. Dışa Dönük Ağızlı K�se.....	140
Levha 19.5. Dışa Dönük Ağızlı K�se.....	140
Levha 19.6. Dışa Dönük Ağızlı K�se.....	140
Levha 20.1. Dışa Dönük Ağızlı K�se.....	141
Levha 20.2. Dışa Dönük Ağızlı K�se	141
Levha 20.3. Dışa Dönük Ağızlı K�se	141
Levha 20.4. Dışa Dönük Ağızlı K�se	141
Levha 20.5. Dışa Dönük Ağızlı K�se	141
Levha 20.6. Dışa Dönük Ağızlı K�se	141
Levha 20.7. Dışa Dönük Ağızlı K�se	141
Levha 20.8. Dışa Dönük Ağızlı K�se.....	141
Levha 20.9. Dışa Dönük Ağızlı K�se.....	141
Levha 21.1. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu �mlek	142
Levha 21.2. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu �mlek	142
Levha 21.3. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu �mlek	142
Levha 22.1. Küresel Gövdeli �mlek.....	143
Levha 22.2. Küresel Gövdeli �mlek.....	143

Levha 22.3. Küresel Gövdeli Çömlek.....	143
Levha 22.4. Küresel Gövdeli Çömlek	143
Levha 22.5. Küresel Gövdeli Çömlek	143
Levha 23.1. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 23.2. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 23.3. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 23.4. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 23.5. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 23.6. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 23.7. Küresel Gövdeli Çömlek	144
Levha 24.1. Gövde Parçası	144
Levha 24.2 Gövde Parçası	145
Levha 24.2. Gövde Parçası	145
Levha 24.3. Gövde Parçası	145
Levha 24.4. Gövde Parçası	145
Levha 24.5. Gövde Parçası	145
Levha 24.6. Gövde Parçası	145
Levha 24.7. Gövde Parçası	145
Levha 24.8. Gövde Parçası	145

Levha 24.9. Gövde Parçası	145
Levha 24.10. Gövde Parçası	145
Levha 24.11. Gövde Parçası	145
Levha 24.12. Gövde Parçası	145
Levha 24.13. Gövde Parçası	145
Levha 24.14. Gövde Parçası	145
Levha 25.1. Gövde Parçası	146
Levha 25.2. Gövde Parçası	146
Levha 25.3. Gövde Parçası	146
Levha 25.4. Gövde Parçası	146
Levha 25.5. Gövde Parçası	146
Levha 25.6. Gövde Parçası	146
Levha 26.1. Dikey Kulp	147
Levha 26.2. Dikey Kulp	147
Levha 26.2. Dikey Kulp	147
Levha 26.3. Dikey Kulp	147
Levha 27.1. Dikey Kulp	148
Levha 27.2. Dikey Kulp	148
Levha 27.3. Dikey Kulp	148

Levha 27.4. Dikey Kulp	148
Levha 28.1. Yatay Kulp	149
Levha 28.2. Yatay Kulp	149
Levha 28.3. Yatay Kulp	149
Levha 28.4. Yatay Kulp	149
Levha 28.5. Yatay Kulp	149
Levha 28.6. Yatay Kulp	150
Levha 29.1. Yatay Kulp	150
Levha 29.2. Yatay Kulp	150
Levha 29.3. Yatay Kulp	150
Levha 29.4. Yatay Kulp	150
Levha 29.5. Mantar Kulp	150
Levha 29.6. Mantar Kulp	150
Levha 29.7. Mantar Kulp	150
Levha 30.1. Dügme Çıkıntılı Kulp	151
Levha 30.2. Yatay Kulp	151
Levha 30.3. Burma Kulp	151
Levha 30.4. Dügme Çıkıntılı Kulp	151
Levha 30.5. Tutamak.....	151

Levha 30.6. Tutamaklı İçe Dönük Ağızlı Kase	152
Levha 31.1. Dip.....	152
Levha 31.2. Dip	152
Levha 31.3. Dip.....	152
Levha 31.4. Ayak.....	152
Levha 31.5. Akıtacak.....	152

RESİMLER LİSTESİ

Sayfa

Resim 2.1. Gedikkaya (İnkaya) Tepe Kuzey Eteklari ve İn Mağarası.....	15
Resim 2.2. Gedikkaya Mağara Ağızları ve Batı Alt Mağara Damlatış Oluşumları	16
Resim 2.3. Kesilen Erken Dönem Dolgusu ve Oluşturulan Çukur, 2A Başlangıç Dolgusu	24
Resim 2.4. E6 ve D6 Plankareler, 2A Tabakası Mimarisi	25
Resim 2.5a. İnsan ve Hayvan Kemiklerinin Bir arada Bulunduğu Odacık.....	26
Resim 2.5b. İnsan ve Hayvan Kemiklerinin Bir arada Bulunduğu Odacık	27
Resim 2.6. E10 Silolar (Batıdan Görünüm)	30
Resim 2.7. E11 İşlik Alanı	30
Resim 2.8. E11 İşlik Alanı ve Aşı Boyaları.....	31
Resim 3.1. Mal Grupları.....	34
Resim 3.2. Geç Neolitik Dönem Koyu Yüzlü Mal	35
Resim 3.3. Erken Kalkolitik Dönem Koyu Yüzlü Mal	35
Resim 3.4. Kahverengi Mallar.....	36
Resim 3.5. Kırmızı Mallar	37
Resim 3.6. Kiremit Rengi Mallar	38
Resim 3.7. Açık Yüzlü Mallar.....	39
Resim 3.8. Erken Kalkolitik Dönem İnce Cidarlı Mallar	40
Resim 3.9. 2A Tabakası Boyalı Mal Örneği.....	40

Resim 3.10. 1B Tabakası Boyalı Mal Örneği.....	41
Resim 3.11. Erken Kalkolitik Dönem Siyah Üzerine Beyaz Boya Bezeme	42
Resim 3.12. Erken Kalkolitik Dönem Kahverengi Üzerine Beyaz Boya Bezeme	42
Resim 3.13. Erken Kalkolitik Dönem Açık Kahverengi Üzerine Beyaz Boya Bezeme	43
Resim 3.14. Erken Kalkolitik Dönem Kırmızı Üzerine Beyaz Boya Bezeme.....	44
Resim 3.15. Kaba Mallar.....	45
Resim 3.16. Bezeme Örnekleri.....	56
Resim 3.17. Nokta Bezeme Örneği.....	57
Resim 3.18. Geç Neolitik Dönem Kurtçuk Bezeme Örneği.....	57
Resim 3.19. Yumru Bezeme Örneği.....	58
Resim 3.20. Erken Kalkolitik Dönem Çentik Çizi Bezeme Örneği	59
Resim 3.21. Erken Kalkolitik Dönem Kabartma Bant Bezeme Örneği.....	59
Resim 3.22. Erken Kalkolitik Dönem Memecik Bezeme Örneği.....	60
Resim 3.23. Erken Kalkolitik Dönem Baskı Bezeme Örneği	60
Resim 4.1. Fikirtepe Kültürünü Yansıtan Koyu Yüzlü Açıklı Mallar	64
Resim 4.2. Arkaik Fikirtepe Çanak Çömleği	65
Resim 4.3. Klasik Fikirtepe Çanak Çömleği	65
Resim 4.4. Yarımburgaz V. Tabaka Çentik Bezeme Örneği.....	66
Resim 4.5. Hoca Çeşme IV. Tabaka Çanak Çömlek Örnekleri	67

Resim 4.6. Barçın Höyük Çanak Çömlek Örnekleri	68
Resim 4.7. Aşağı Pınar 6. Tabaka Çanak Çömleği.....	70
Resim 4.8. Aşağı Pınar 7. Tabaka Nokta Bezeme Örneği	71
Resim 4.9. Yumuktepe Nokta Bezeme Örneği	71
Resim 4.10. Aşağı Pınar 7. Tabaka Çanak Çömleği.....	73
Resim 4.11. Çayönü Çanak Çömleği.....	74
Resim 4.12. Çayönü Bezemeli Kap Parçaları.....	75
Resim 4.13. Güvercinkayası Erken Kalkolitik Dönem Bezemeli Çanak Çömlek	76
Resim 4.14. Nahçıvan Tepe Çanak Çömleği.....	78
Resim 3.24. Siyah Üzeri Beyaz Boyalı Çanak Çömlek	153
Resim 3.25. Kahverengi ve Kırmızı Üzeri Beyaz Boyalı Çanak Çömlek	156
Resim 3.26. Nokta, Baskı Bezemeli Çanak Çömlek	158
Resim 3.27. Bant Baskı, Baskı ve Çentik Çizi Bezemeli Çanak Çömlek	160
Resim 3.28. Yumru ve Memecik Bezemeli Çanak Çömlek.....	162
Resim 3.29. Kulp ve Tutamaklar	164

GRAFİKLER LİSTESİ

	Sayfa
Grafik 3.1. Geç Neolitik Dönem Mal Grubu Dağılımı	33
Grafik 3.2. Erken Kalkolitik Dönem Mal Grubu Dağılımı.....	33
Grafik 3.3. Genel Form Tipi Dağılımı.....	46
Grafik 3.4. Geç Neolitik Dönem Form Tipleri Dağılımı	47
Grafik 3.5. Erken Kalkolitik Dönem Form Tipleri Dağılım.....	47
Grafik 3.6. Kâse Formu Dağılımı.....	48
Grafik 3.7. Geç Neolitik Dönem Kâse Form Dağılımı.....	48
Grafik 3.8. Erken Kalkolitik Dönem Kâse ve Tabak Form Dağılımı.....	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa
Şekil 2.1. Gedikkaya Mağarası Plankareler (4x4) ve Başlangıç Nivoları	18
Şekil 2.2. Gedikkaya Mağarası Stratigrafisi	20
Şekil 2.3. Gedikkaya Mağarası Yerleşim Planı.....	23
Şekil 2.4. 2A Tabakası Mimari Kalıntıları.....	24
Şekil 2.5. Odacık Planı	27
Şekil 2.6. E8- E10 Plankareleri IB Tabakası Odacıklar ve İşlik Alanı	29
Şekil 3.1. İçe Dönük Ağızlı Kâse Örneği.....	50
Şekil 3.2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Örneği	51
Şekil 3.3. Geç Neolitik Dönem Dışa Dönük Ağızlı Sığ Kâse Örneği	51
Şekil 3.4. Erken Kalkolitik Dönem Dışa Dönük Ağızlı Düz Profilli Tabak	52
Şekil 3.5. Küresel Gövdeli Çömlek Örneği	53
Şekil 3.6. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek	54

HARİTALAR LİSTESİ

Sayfa

Harita 1.1. Anadolu ve Yakınoğu Erken Kalkolitik Dönem Bölgeleri	9
Harita 2.1. Gedikkaya Mağarası Konumu	15
Harita 4.1. Kuzeybatı Anadolu’da Yer Alan Yerleşmeler	63

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo1.1. Batı Anadolu Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönemlerin Farklı Tarihlendirilmesi ile İlgili Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu	6
Tablo 2.1. Gedikkaya Mağarası Kronoloji Tablosu	20
Tablo 4.1. Bölgeler Arası Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu.....	62

KISALTMALAR LİSTESİ

Ed: Editör

DNA: Deoksiribo Nükleik Asit

GB: Güneybatı

GD: Güneydoğu

KB: Kuzeybatı

KD: Kuzeydoğu

Km: Kilometre

M: Metre

MÖ: Milattan Önce

MTA: Maden Tetik ve Arama Dergisi

OTÇ: Orta Tunç Çağı

TTK: Türk Tarih Kurumu

GİRİŞ

Bilecik'in İnhisar ilçesinde yer alan ve Orta Sakarya Vadisi'ndeki iskana elverişli mağaralardan biri olan Gedikkaya Mağarası'nda yapılan çalışmalar, şu ana kadar olan süreçte, tarihöncesi göç hareketliliğinde önemli bir role sahip olan Kilikya – Konya Ovası Eskişehir-Bozüyük hattı gibi ana göç güzergahlarının yanı sıra Orta Sakarya Vadisi üzerinden, Kuzey Anadolu fay hattı ya da Karadeniz'in Kuzey kıyısı üzerinden olan bir kültürel hareketliliği göstermektedir. Doğu Akdeniz ve Orta Anadolu kültürlerinin, Kuzey ege ve Balkan üzerinden Avrupaya uzanan kültürlerin birbirleri ile olan etkileşimini ortaya koyan önemli verilere sahiptir. Gedikkaya Mağarası, Epi-paleolitik, Neolitik ve Kalkolitik olmak üzere üç farklı dönemde kısa süreli yerleşim görmüş ve mağarada bilinen ilk yerleşimin şu an için Epi-paleolitik Dönem'e denk gelen MÖ 14500'li yıllar olduğu görülmüştür. Mağaranın yerleşim gördüğü en geç tarih ise Orta Kalkolitik Dönem'e ait MÖ 4500'li yıllardır. Gedikkaya Mağarası'nda görülen yerleşimin “kültürel kırılmaların” olduğu dönemlere denk geldiği ve söz konusu kırılmadan ötürü yaşanan kesintiler olduğu görülmektedir.

Gedikkaya Mağarası'nda 2019-2023 yıllarında yapılan kurtarma kazılarında, 2A ve IB tabakalarında açığa çıkarılan çanak çömlekler söz konusu mağarada görülen yerleşimin kültürel açıdan hangi konumda ve özellikte olduğunu görmek açısından oldukça önemlidir. Mağarada ele geçirilen çanak çömlek buluntularının Geç Neolitik 2A ve Erken Kalkolitik IB tabakaları arasında ele geçirilen malzemelerden yola çıkarak yaklaşık 500 yıldan bir fark söz konusu olmadığı söylenebilir. MÖ 6250-5800 arası, Gedikkaya Mağarası çömleği çömlek içinde coğrafi ile olarak yayılım alanında bulunduğu Fikirtepe Kültürü'nden farklı, Ege Dünyası, Trakya, Kafkaslar ve bir yandan da Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu kültürleriyle ilişkilendirebileceğimiz malzemeler bulunmaktadır.

Tez kapsamında değerlendirilen çanak çömlek dağılımı ve özelliklerinden yola çıkarak mağarada görülen iskanın, mağarada geçici süre ile barınan toplulukların geldikleri yöre ve kültürleri buraya taşıyarak, farklı kültürlerin bir arada bulunmasında büyük rol oynamışlardır.

“Neolitik ve Kalkolitik Dönem Kavramları” başlıklı birinci bölümde Neolitik ve Kalkolitik Dönem içerisinde yaşanan kronoloji ve terminoloji sorunları ve Anadolu'nun tarihöncesi göçlerde bulunduğu konum açısından önemi ve özellikleri anlatılmıştır.

“Gedikkaya Mağarası” başlıklı ikinci bölümde ise Gedikkaya Mağarası'nın konumu araştırma tarihçesi, tabakalanması ve kazı yöntemleri hakkında bilgiler verilmiştir.

“Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik- Erken Kalkolitik Dönem Çanak Çömleği” başlıklı üçüncü bölümde ise Gedikkaya Mağarası’nda ele geçirilen çanak çömlekler dönem bazında ele alınarak yapım tekniği ve fizyolojik açıdan farklılıkları anlatılmıştır.

Tezin son bölümü olan “Karşılaştırma” adlı dördüncü bölümde ise Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Erken Kalkolitik Dönem çanak çömleği farklı bölgelerden yola çıkılarak benzer malzemeler üzerinden karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

NEOLİTİK VE KALKOLİTİK DÖNEMLER

1. Neolitik ve Kalkolitik Dönemler

1.1. Kronoloji ve Terminoloji Sorunu

Anadolu her ne kadar çok geniş bir coğrafyaya sahip olsa da Batı Anadolu nezdinde tek bir kronolojiye oturtulmaya çalışılan bir kronoloji ve terminoloji sorunu vardır. Batı Anadolu'nun Neolitikleşme sürecinin Yakın Doğu'dan gelen göç ya da kolonizasyon hareketiyle olduğu düşünülürken, Güneydoğu ve İç Anadolu Bölgesi'nin kronoloji ve terminolojisinin, hala Batı Anadolu'ya uyarlanmaya çalışılması bazı problemlere sebep olmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda Batı Anadolu kıyılarının Epi-paleolitik Dönem topluluklarının yoğun iskanını gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda Horejs ve diğerlerinin öngördüğü Levant ya da Güneydoğu Anadolu'dan yola çıkan bazı grupların deniz yolu ile direkt Batı Anadolu'nun kıyılarına gelip yerleştiği görüşü artık kabul edilmemektedir. Son yıllarda yapılan DNA araştırmalarının sonuçlarına göre, İç Anadolu'da yaşayan Epi-paleolitik toplumun Levant ve Zagroslardan ayrılmasıyla İç Anadolu Neolitik Dönemi insanların ve kuzeybatı Anadolu'da yer alan Barcın yerleşiklerinin kökeninin de yine aynı Epi-paleolitik insanlara ait olduğu kanıtlanmıştır. Yine Barcın ile çağdaş olan Kıta Yunanistan'ın Ravenia yerleşmesindeki gömülerin DNA'larının Barcın'da yaşayan insanlara benzemesi bu bağlantının göç olarak değil de Kıta Yunanistan'ın kuzeyinde bulunan toplulukların ve Anadolu'da yaşayan Neolitik toplulukların, aynı kökenden geldikleri olarak açıklanabilir. Tartışılan bir başka sorun Neolitik Dönem'den önceye tarihlenen buluntular için kullanılan terminoloji ve ilişkilendirildiği tarihlerle alakalıdır. Örneğin; Limni Adası'nda yer alan Ouriakos'da yerleşmesinde yapılan araştırmalarda tespit edilen mikrolitik aletler, Antalya'da bulunan Öküzini Mağarası Epi-paleolitik Dönem buluntularına benzetilmiştir., Anadolu kronolojisine göre Epi-paleolitik Döneme tarihlendirilen Ouriakos yerleşmesi, Yunanistan kronolojisine göre Üst Paleolitik döneme tarihlendirilmektedir. Yapılan araştırmaların artmasıyla söz konusu bölgede hem Erken Holosen dönem hem de Geç Pleistosen dönem buluntularının ele geçirilmesiyle Epi-paleolitik ve Mezolitik Dönem'in birbirini takip eden iki dönem olarak nitelendirmelerine neden olmuştur. Anadolu'da Mezolitik Dönem olmayışı ve Younger Dryas'ın hemen ardından Neolitik sürecin gelmesi Anadolu Arkeolojisi açısından başlıca sorun olarak söylenebilir (Erdoğan ve Çevik, 2020: 46).

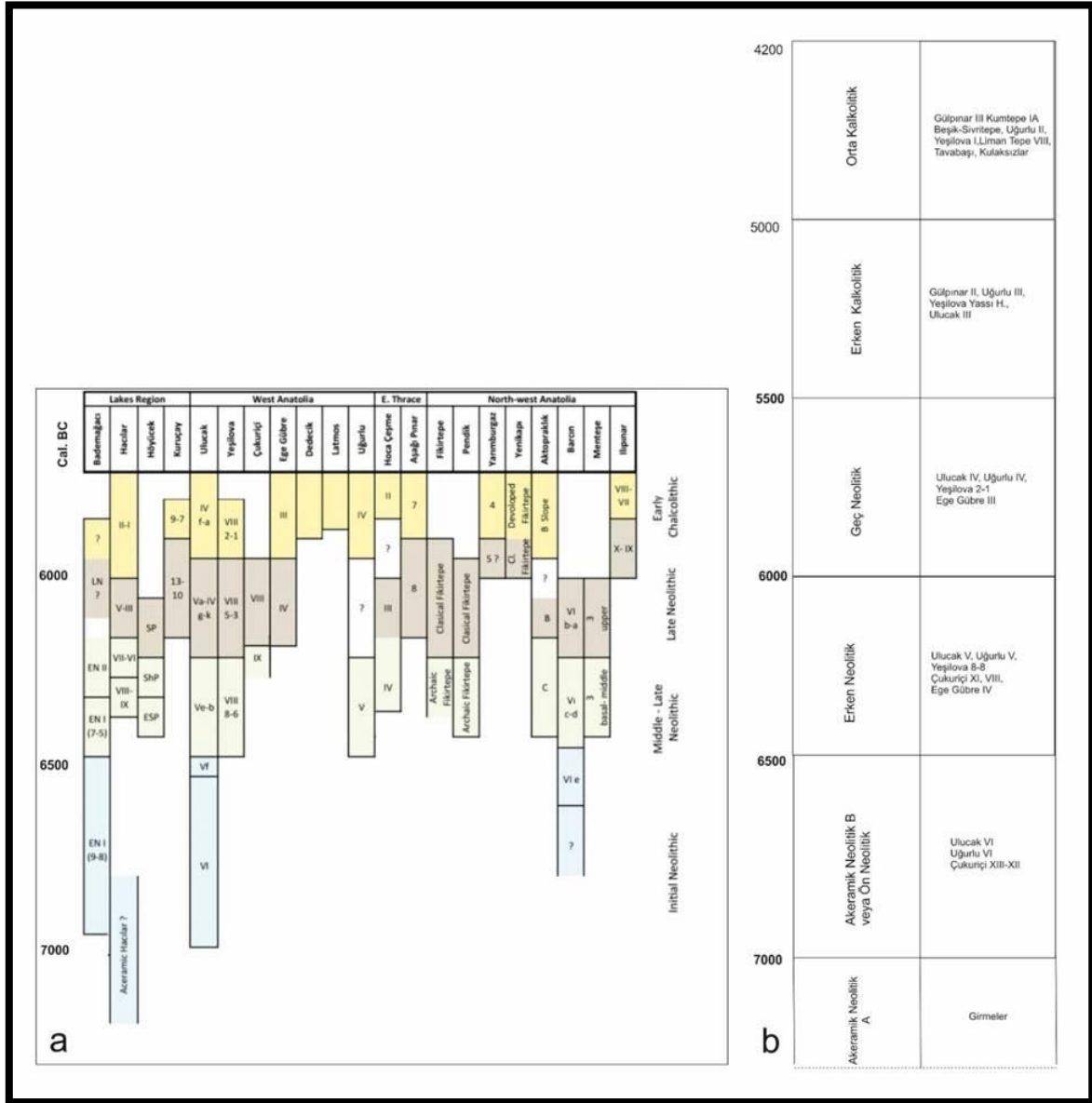
Batı Anadolu Bölgesi'nde, İç Anadolu Bölgesinde olduğu gibi, MÖ 9. Binyıla kadar uzanan Çanak Çömleksiz Neolitik dönemin varlığı, MÖ 7000-6600 yıllarına tarihlenen bulguların Ön Neolitik olarak adlandırılmasına yol açmıştır. Bu durumda Avrupa'ya kıyasla, MÖ 9. binyılı Batı Anadolu'da Epi-Paleolitik Dönem ve MÖ 7000-6600 arasında Çanak Çömleksiz Neolitik dönem olarak tanımlanmıştır. MÖ 6850 yıllarına kadar inen Ulucak Höyük'ün VI. Tabakası olan en erken dönem dolgusunda çanak çömlek ele geçirilmiş ancak yerleşmeye çağdaş olarak gösterilen Çukuriçi Hüyük'te çok ciddi anlamda çanak çömleğin olmadığı gözlemlenmiştir. En alt katında az sayıda çanak çömleğin olduğu belirtilmiştir. Daha sonrasında yapılan Uğurlu, Barcın ve Ulucak gibi yerleşmelerde kullanılan ilk çanak çömleğin MÖ 6600 yıllarına tarihlendiği görülmüştür (Erdoğan ve Çevik, 2020: 48).

Batı Anadolu'da Orta ve Güneydoğu Anadolu'ya kıyasla, tarım, hayvancılık, mimari, çanak çömlek teknolojisi gibi öğelerin gelişmiş haliyle temsil edildiği Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'in başlangıcına dair en erken verilere MÖ 7. Binyılın başlarında Göller Bölgesi ve Ege Bölgesi'nde rastlanır; Kuzeybatı Anadolu'da MÖ 7. Binyılın ortasında rastlanmaktadır. MÖ 6. Binyılın ilk çeyreği/ortalarına dek kesintisiz olarak devam eden Neolitik Kültürde bu tarihten sonra önemli bir kırılma olur; bölgede birçok yerleşim terk edilir (Karul 2017: 25) Söz konusu yerleşmeler arasında Ulucak Höyük, Uğurlu Höyük, Yeşilova, (Erdoğan ve Çevik, 2020: 46), Bademağacı, Kuruçay gibi Güneybatı Anadolu yerleşmeleri sayılabilir. Buna karşın MÖ 5800'ler itibarıyla Trakya (Aşağı Pınar gibi) ve İç batı Anadolu'da (Orman Fidanlığı ve Kanlıtaş gibi) yeni Tepeüstü yerleşmeler kurulur. Sadece Neolitik Dönem başlangıcıyla kalmayan Batı Anadolu kronolojisi sorunları, yukarıda bahsedilen kültürel kırılma bağlamında, dönemin ne zaman bittiği konusunu da içermektedir. Batı Anadolu'da ve Kuzeybatı Anadolu'da MÖ 6000'li tarihlerde ani bir kırılmadan ziyade kültürel bir süreklilik ve gelişimin görüldüğü söz konusu bölgeler için Güneydoğu ve İç Anadolu kronolojisine paralel olarak "Geç Neolitik-Erken Kalkolitik" terimi kullanılmaktadır. Batı ve Kuzeybatı Anadolu Bölgelerinde kullanılan "Geç Neolitik-Erken Kalkolitik" terimi, söz konusu bölgede MÖ 6000 ile 5700'li yıllarında, bölgedeki Neolitik kültürün devam ettiği fakat doğusunda yer alan toplumlarla Kalkolitik kültürünün çağdaşlığını belirten ortak bir terim halini aldığı şeklinde yorumlanmaktadır. Batı Anadolu Bölgesi'nin Kalkolitik Döneminin anlaşılmasında başta gelen sorunlardan biri de Çanakkale ve civarında yapılan araştırma çalışmalarından bilinen "Kumtepe IA-Beşik Sivritepe" yerleşmelerinde ele geçirilen buluntularının Geç Kalkolitik veya Orta Kalkolitik döneme tarihlendirilmesi olarak değerlendirilmiştir.

Tüm bunların dışında dönemlerin bitişı ya da bir dönemden diğetine geçişin birden olamayacağı, Neolitik yaşam tarzına geçildiğı dönemlerde bile hala yaşamını avcı toplayıcılık yaparak geçiren grupların varlığı, ekonomik ya da toplumsal değerlerin göz önüne alınarak oluşturulan terminolojilerin dönemlerin anlaşılmasında kolaylık sağlasa da Neolitik Dönem için kullanılan “İlk Köy Toplulukları Dönemi” ya da Kalkolitik Dönem için kullanılan “Gelişmiş Köy Toplulukları Dönemi” gibi terimlerin herkes tarafından benimsenen klasik terminolojinin yerini alamayacağı vurgulanmıştır. Kıyı Batı Anadolu yerleşmelerinden elde edilen karbon 14 analizleri ve yerleşmelerdeki kültürel gelişim değerlendirilerek B. Erdoğru ve Ö. Çevik Geç Neolitik Dönem’i MÖ 6000-5600/5500 yıllarına tarihlendirmiştir. (Erdoğru ve Çevik, 2020: 47, fig. 2). E. Özdoğan, MÖ 6500 öncesini İlk Neolitik, MÖ 6500-6200 yıllarını Orta-Geç Neolitik, MÖ 6500-5900 yıllarını Geç Neolitik ve MÖ 6000 sonrasını ise Erken Kalkolitik Dönem olarak ele almıştır (Özdoğan, 2005). Ege ve Göller Bölgesi’nde MÖ 6. Binyıl ile başlayan değişimin Kuzeybatı Anadolu’da söz konusu bölgelere kıyasla çok daha belirgin olduğunu ve uzun sürdüğünü belirten N. Karul kronoloji tablosunda M.Ö 6000-5500’lere denk gelen yılları İlk Kalkolitik Dönem kapsamında ele almakla beraber söz konusu sürecin Neolitik ve ya Kalkolitik olarak değerlendirilmesi konusunun şimdilik halen daha belirsizliğini koruduğunu da vurgulamış; bu sürecin Neolitik yaşam biçimini temsil eden değerlerin tümüyle yerleştiğı bir dönem olarak değerlendirmiştir (Karul 2017:28-33, fig. 21) . Batı Anadolu Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönemlerin farklı tarihlendirilmesi ile ilgili karşılaştırmalı kronoloji tablosu Şekil 1’de verilmiştir (Tablo 1.1).

Bu çalışmada ise, yapılan tarihlendirmelerde Batı Anadolu kronolojisi baz alınarak Anadolu kronolojisindeki tarihlendirmeye, Batı Anadolu tarihlendirmeleri arasındaki fark daha iç kısımlara kadar uzanan bir kültür anlayışıyla daha da netleştirilmiştir. Geç Neolitik Dönem’in bitişini ve Erken Kalkolitik Dönem’in başlangıcını belirleyen tarih çizgisi bu çalışmada kabaca MÖ 5500 (± 100) olarak ele alınmıştır; gerekçeleri, Gedikkaya Mağarası’nın Anadolu Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem Kronolojisindeki Yeri Bölümü’nde verilmiştir.

Tablo 1.1. Batı Anadolu Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönemlerin Farklı Tarihlendirilmesi ile İlgili Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu

Kaynak: (Özdoğan, E. 2015, fig.6'den; b. Erdoğan ve Çevik, 2020: 47, fig. 2'den Yeniden Düzenlenmiştir.)

1.2. Neolitik Dönem

Buzulların erimesiyle birlikte başlayan Holosen Dönem, iklim şartları, doğal çevre ve teknolojinin gelişmesini de beraberinde getirmiştir. Tüm bu gelişmelere uyum sağlayan insanoğlunun bin yıllar boyu avcılık ve toplayıcılık yaparak geçen yaşam tarzından, yerleşik

hayata ve besin üretimine geçtiği ilk dönem Neolitik Dönem'dir. Günümüz yaşam tarzı ve uygarlıklarının köklerini insanlık tarihinin en önemli aşamalarından biri olan Neolitik Dönem'de, ortaya çıkan yenilik ve gelişmelerden almaktadır. Genel tanımlamalara göre yerleşik hayat, bitkileri ıslah ederek tarım yapma, hayvanları evcilleştirme ve çanak çömlek yapımı Neolitik Dönem için karakteristiktir (Özdoğ, 1997: 8). Bugünkü toplumsal yapının ve yaşam tarzının temellerini oluşturan Neolitik terimi Paleolitik terimi gibi 1865 yılında J. Lubbock'un ile ortaya atılır. (Ülger, 2007: 24). Neolitik kavramının en dikkat çekici tanımı, Neolitik terimini ilk kez kullanan John Lubbock değil, ondan yaklaşık bir yüzyıl sonrasında V. Gordon Childe tarafından yapılmıştır. Söz konusu dönemle beraber görülen yenilikler bir "devrim" olarak nitelik kazanmıştır. Neolitik Dönemde görülmeye başlanan yenilikler, sonuçları bakımından köklü bir değişimi ve buna bağlı olarak bir devrimin göstergesi olsa da ani bir kırılma olarak değil de daha çok sürece yayılan bir dönüşüm olarak nitelendirilmektedir. Neolitik Dönem'in başlarında, bu yeni yaşam biçimine ait öğelerin hiçbirini bildiğimiz karakteristik özellikleriyle aniden ortaya çıkmamıştır. Buna bağlı olarak dönemin ilk yerleşmelerinde tam anlamıyla tarıma alınan bitkiler ya da evcilleştirilen hayvanların olmadığını, yapılarda bulunan mimari özelliklerin de açık ve net işlevsel özelliklerine ve tüm bunların bütününde ele aldığımız dönemin köy yaşantısına henüz kavuşmamıştır (Özdoğan ve Karul, 2020: 2).

1.3. Kalkolitik Dönem

Neolitik Dönem'den hemen sonra gelen Kalkolitik Dönem yaklaşık M.Ö 5500- 3000 tarih aralığında bulunan dönemdir. İnsan yaşamında avcılığın, tarım karşısında giderek önem kaybetmesi ile yaşanan bazı değişiklikler söz konusu dönemi ortaya çıkarmıştır. Neolitik Dönem'den bilinen bakır bu dönemle birlikte işlenmeye başlanmıştır. Kalkolitik Dönem'de bakırın yoğun olarak kullanılması ve işlenmesi ticareti de beraberinde getirmiştir. Bir önceki döneme göre artan yerleşim sayıları, giderek büyüyen yerleşim yerlerini doğurmuş ve bir kasaba görünümü almıştır. Kalkolitik sözcüğü Hellençe'de "Bakır" anlamına gelen "Khalkos" ile taş anlamına gelen "Lithos"tan yola çıkarak, taştan ve bakırdan yapılan eşyaların yaygın olmasından dolayı "Bakır-Taş Devri" olarak isimlendirilmiştir (Algök, 1996: 10).

Kalkolitik teriminin kullanılması, bakırdan yapılan buluntular sebebiyle orta çıkmıştır. Kalkolitik Dönem'den önce de bilinen bakırın, Kalkolitik Dönemle birlikte ele geçirilen bakır buluntuların işlenmesi gelişmesi bu dönemdeki en önemli olaylardan biridir. kalkolitik Dönem'de, Neolitik Dönem'e göre göze çarpan önemli değişiklikler tarımın yaygınlaşması ve zirai de kul-

-lanılan araçların gelişmesi olarak söylenebilir (Algök, 1996: 11).

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'in sonunda oluşan toplumsal yıkıcı etkiler sebebiyle Güneydoğu Anadolu'da yeniden bir kültürel bütünlük ortaya çıkmaya başlar. Söz konusu dönemde tarımın yaşama olan etkisi ve buğday ve arpanın doğada doğal olarak bulunduğu bir ekolojik ortamdan, yarı kurak, kurak bölgelere uyum sağlama aşaması Kalkolitik Çağ'ın temelini oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalarda açığa çıkarılan tabakalar arasındaki boşluklar ve arkeolojik kalıntıların tahribata uğramasından dolayı söz konusu dönemin tarihlendirilmesi oldukça zordur (Şahin, 2014: 10).

Genel anlamda Neolitik ve Kalkolitik dönemlerinin birbiriyle bağlantılı olduğu ve bir gelişim süreci esnasında ortaya çıktığını ve öne çıkan yenilikler dolayısıyla yeni bir dönem olarak ele alındığını söyleyebiliriz (Sevin, 2003: 26-87).

Melleart'a göre Geç neolitik ile Erken Kalkolitik Dönem arasındaki en önemli ayrım monokrom çanak çömlek ile boya bezemeli çanak çömleğin varlığıdır (Duru, 1994: 84). Erken Kalkolitik Dönem isimlendirilmesinin altında yatan en büyük gelişim boyalı çanak çömleğinin yaygınlaşması ve Erken Kalkolitik Dönem'e özgü bir yenilik olarak karşımıza çıkmış olmasıdır (Melleart, 1970: 317-318). Batı Anadolu'da Kalkolitik Dönem başlangıcı, Anadolu'da olduğu gibi MÖ. 6. Binyılın başı baz alınarak, Yakınoğu'nun Halaf Kültürü'nün karakteristik özelliği olan boyalı çanak çömleğin yayılımı ile bağdaştırılmıştır (Gürçal, 2021: 91). Geç Neolitik Dönem'den Erken Kalkolitik Dönem'e geçişte bir kesintiden ziyade gelişim ve devamlılık söz konusudur. Nüfus ve buna bağlı yerleşim sayısında görülen artış bu dönem için oldukça önemlidir (Melleart, 1970: 318).

Halaf ve Obeyd kültürleri ile başlayıp ve kentsel gelişmenin son noktası olan Uruk Dönemiyle devam eden bu süreç, Mezopotamya'da ilk olarak gelişkin köylerin ve sonra da ilk şehirlerin oluşmasına sebep olmuştur. Bu dönemde madencilğe bağlı olarak oluşan bölgeler arası ticaretle birlikte bakırın yanında altın ve gümüş gibi değerli madenler de ilk defa işlemeye alınmıştır. Şehirciliğin ilk adımları olan bu gelişimin alt yapısını, köylerde birikmeye başlayan "artı ürün" oluşturmaktadır. Artı ürünün hayata geçmesiyle, tüccarlık, zanaatkârlık, askerlik gibi çeşitli uzmanlıkların oluşmasına ve yönetici sınıfının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. İhtiyaçlar doğrultusunda şekillenen bu gelişmeler, şehirlerin oluşmasına olanak sağlamıştır. Söz konusu dönemin sonları yani Son Uruk Dönemi'nde ilk resim yazısının yanında ticari ve siyasi gücü yansıtan silindir mühürler ortaya çıkmıştır (Türkcan, 2010: 33-34).

Erken Kalkolitik ile geç Kalkolitik Dönem arasında ara bir evre özelliğinde olan Orta Kalkolitik Dönem konusunda tartışmalar söz konusudur. Örneğin Kuruçay'daki devamlılığı süregelen kültürel gelişim silsilesinde, Orta kalkolitik dönem'e ait bir tabaka ve buluntu ele geçirilmemiştir (Melleart, 1975: 122). Ancak Erken Kalkolitik ile Geç Kalkolitik Dönemleri kapsayan 6-1 tabakaları arasındaki boşluk bu ara evrenin var olduğu iddialarının gündeme getirmiştir (Duru, 1994: 6-92). Söz konusu evre herhangi bir yenilik ve gelişim süreci barındırmadığından tez kapsamı içerisinde değerlendirilen çanak çömlekler ve genel bir kültürel özellik göstermemesi sebebiyle Erken Kalkolitik Dönem olarak kabul edilmiştir. Anadolu'da ilk, Orta ve Son Kalkolitik olarak üçe ayırdığımız Kalkolitik Çağı, kronolojik açıdan Yukarı Mezopotamya kronolojisine denk gelen ve Doğu Anadolu özelinde Halaf, Obeyd, Uruk Dönemleri olarak da bilinmektedir (Harita 1.1.) (Türkcan, 2010: 33-34).

Harita 1.1. Anadolu ve Yakınoğu Erken Kalkolitik Dönem Bölgeleri

1.4. Anadolu'da Göç

görüşlerdeki bilim adamlarının göçe neden olan etkenler olarak kuraklık, deprem, doğal çevre, sosyal ya da ekonomik olayları göstermişlerdir.

G. Childe, Yakın Doğu'dan Avrupa'ya göç ile aktarıldığını savunduğu Neolitik kültürün, Mezopotamya'dan tahıl, evcil hayvanlar ve çanak çömleklerini yanına alarak yola çıkan çiftçilerin Kuzey Suriye kıyılarından gemiler vasıtasıyla Anadolu karasının kıyılarında ilerleyerek Çanakkale'ye Troas Bölgesi'ne ulaştıklarını ileri sürmüştür. Buraya ulaşan insanların bir koloni oluşturarak Troas'tan Avrupa'ya yayıldıklarını söylemiştir (Özdoğan, 2016: 48). Bununla beraber Childe'a karşı çıkılarak tarımın Balkanlarda, Yakın Doğu ve Anadolu'dan bağımsız olarak ortaya çıktığına dair görüşler ortaya konulmuştur. Bunu desteklemek için ise “benzer teknolojiye sahip olan toplulukların, ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bağımsız olarak birbirlerine benzerlik gösteren aletler yapabilirler” şeklinde açıklamalar ileri sürülmüştür. Birbirine çok uzak mesafede olan Yakın Doğu Neolitik Dönem yassı baltaları ile Kuzey Amerika prehistorik insanların da kullandığı taş baltaların yoğun benzerliği karşılaştırılmış ve kültür öğelerinin bağımsız olarak ortaya çıkabileceği savunulmuştur. Oysaki yakın bölgelerde benzer buluntunun görüldüğü yerlerde söz konusu buluntunun, başka bir bölgede gelişim süreci biliniyor ise ve diğer bölgede öncülü olmadan aniden ortaya çıkmış ise bu durum Prof. Dr. M. Özdoğan'a göre göç, ya da kültürel aktarım olarak nitelendirilmektedir. Örneğin Yakın Doğu Çanak Çömleksiz Neolitik Dönemin ilk aşamalarından beri bilinen yassı baltaların Avrupa'da öncülü olmadan bulunması Neolitik kültürün diğer öğeleriyle birlikte görülmesi, Neolitik Kültürün Avrupa'da bağımsız olarak gelişmediğine göç veya aktarımla geldiğine kanıt olarak gösterilmektedir. (Özdoğan, 2016: 48).

Neolitik olarak nitelendirilen yaşam biçiminin başlangıcı, gelişimi ve kültürel oluşumu geniş bir coğrafya içerisinde bulunan ve Çekirdek Bölge olarak tanımlanmış olan Orta Anadolu-Güneydoğu Anadolu, Kuzey Irak ve Kuzey Suriye, Güney Levant'tan oluşan olarak üç bölgede izlenebilmektedir.

MÖ 7. Binyılın başlarında söz konusu üç bölge arasında kültürel ve sosyal açıdan farklar olsa da yoğun bir bilgi, teknoloji ve mal paylaşımının varlığı yadsınamaz büyüklüktedir. Holosen Dönemin ilk aşamalarından MÖ 7. Binyıllara dek söz konusu üç bölge dışında herhangi bir yerde “Neolitik” olarak tanımlanan bir kanıta rastlanılmadığı ve bu bölgelerde görülen Neolitik paket öğelerinin çekirdek bölge denilen oluşum bölgesinden aktarılmış olduğu düşünülmektedir. Ani bir gelişim olmayan Neolitik yaşam biçimi yaklaşık MÖ 5500'e kadar süregelen oldukça karmaşık bir süreçtir. Yapılan araştırmalar doğrultusunda söz konusu süreç

içerisindeki hareketliliği, önce Orta Anadolu bölgesi yönünde bir göç, ya da hareketlenme ile Neolitik toplulukların çekirdek bölgenin dışına çıkarak yayılmaya başlamasıyla oluştuğu düşünülmektedir (Özdoğan, 2016: 54).

Mezolitik Dönem'e ait herhangi bir veriye rastlanılmayan Göller Bölgesi ve Batı Anadolu kıyılarının Neolitik Dönem'de yoğun bir nüfus alarak, zaman içerisinde Ege Havzası ile kendi içerisinde gelişim göstermeye başlamıştır. Orta Anadolu özelliklerine sahip Göller Bölgesi'nin, Sakarya Havzası üzerinden Doğu Marmara kıyılarına kadar etki ettiği söylenebilir. Yeni bir oluşum ve gelişim gösteren Ege kıyıları, Güneydoğu Anadolu, Kuzey Irak, Kuzey Suriye ve Güney Levant kültürlerinin adeta bir sentezi şeklinde ilerleyen ve Orta Anadolu'ya yabancı bu kültürün, zaman içerisinde Balkanlar'a oradan da Avrupa'nın içlerine doğu ilerleyen bir Neolitik yaşam kültürü oluşmuştur (Özdoğan, 2016: 55).

Neolitik Dönem'e tarihlenen herhangi bir yerleşmenin bilinmemesinden kaynaklı olarak G. Childe Neolitik yaşam biçiminin, Yakın Doğu'dan Anadolu kıyıları kullanılarak deniz yolu vasıtasıyla aktarıldığını ileri sürmüştür. Bu teorisinin temelini ise deniz yolunun kullanıldığına dair kanıtlar değil, Anadolu'nun dağlık coğrafyasının söz konusu dönem insanların aşabileceği uygunlukta olmadığını düşünmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Fakat zaman içerisinde yapılan araştırmalar ile açığa çıkarılan Çatalhöyük, Aşıklı, Hacılar gibi yerleşmelerle, neolitik yaşam biçiminin deniz yoluyla dağılmadığı gerçeğini ortaya çıkarmıştır (Özdoğan, 2016: 56).

Neolitik dönem için daha ileri bir teknoloji olarak görülen deniz yolu, söz konusu kültür aktarımında karayolu kullanıldığı tezini kuvvetlendirerek, bu bağlamda Avrupa'ya aktarımı sağlayan güzergâh için Anadolu- Trakya bağlantısı daha da önem kazanmıştır. Bu bağlamda yapılan araştırmalar sonucunda Balkanlar'da bilinen ilk Neolitik Dönem yerleşmelerinin sayısının artması Anadolu ve Güneydoğu Avrupa arasında karşılaştırma yapma olanağı sağlamıştır. Söz konusu karşılaştırmalarla Bulgaristan ve Yunanistan'da görülen benzerlik kadar farklılıklar, Neolitik kültürün yayılımında yeni karışıklıklara yol açmıştır (Özdoğan, 2016: 57).

Tüm bunların yanı sıra ana kara ile herhangi bir bağlantısı olmayan Kıbrıs Adası'nda çok sayıda yerleşmelerin açığa çıkmasıyla, Neolitik kültürün deniz yoluyla aktarımını gündeme taşımıştır. Ana karadan bağımsız olan söz konusu yerleşmelere büyükbaş hayvanlara kadar taşınmış olması deniz yolu teknolojisinin sandığımızın ötesinde sallardan daha organize

araçlarla yapıldığının bir göstergesidir. Buna bağlı olarak adada görülen Anadolu obsidyenin çok sayıda ele geçirilmesi bu ulaşım yolunun oldukça yoğun olarak kullanıldığını kanıtlar niteliktedir. Tüm bu yeni gelişimler ışığında Neolitik yaşam biçiminin yayılımında farklı bakış açıları oluşmasına vesile olmuştur. Bu bakış açılarından biri olarak Kıta Yunanistan ve Teselaya'nın İlk Neolitik Dönem buluntu topluluklarının Anadolu üzerinden değil, direkt Doğu Akdeniz üzerinden gelmiş olabileceği söylenebilir. Anadolu'nun Ege kıyılarındaki yerleşmelerde, Göller Bölgesi ve Akdeniz kıyıları üzerinden gelen ögelerin bir arada görülmesi, aynı dönemde farklı süreç ve gelişmelerin yaşandığını gözler önüne sermektedir. Anadolu, Kıbrıs, Kıta Yunanistan ve Güney Balkanlar'daki Neolitik yaşam biçiminin yayılımının genel olarak göçe bağlı olarak oluştuğunu söyleyebiliriz. Burada önemli olan nokta ise söz konusu yaşam tarzının önce yakın çevresine oradan daha uzak bölgelere yayılırken kendi içerisinde farklılık gösterdiğiidir.

Göç ile yayılım gösteren yaşam tarzında doğal çevre savaş ya da dış bir etken olmadan insanların bulundukları ortamı terk etmeleri ve kültürlerini taşımaları için bir sebepleri olmalıdır. Bu sebeplerden herhangi birinin oluşmadığı yerlerde, göç edilen yerin çekiciliği hakkında bilginin gelmiş olmasıdır. Bu durum ise öncü gruplar ya da çobanlık yapan küçük grupların çekirdek bölge dışına giderek bu bilgiyi taşıdıkları şeklinde açıklanabilir. Batı Anadolu, Ege ve ardından Trakya'da nüfusun bu denli artmasının söz konusu yeni keşfedilen bölgenin en uygun noktada olması öncül grupları göçe teşvik etmiş olabilir olarak nitelendirilebilir (Özdoğan, 2016: 58).

Bu bağlamda önemli bir noktada bulunan ve bu çalışmanın da konusunu oluşturan Gedikkaya Mağarası kazı sonuçları Paleolitik Dönem, Neolitik ve Kalkolitik Dönemlerdeki insan hareketliliği ile ilgili yeni ve önemli veriler sunmaktadır. D. Sarı, buzulların erimesi ve ya buzullaşmaya bağlı çevresel şartlar farklı zaman dilimlerinde (Son Buzul Maksimumu/LGM, 8.2 ka olayı gibi) birçok topluluğun yaşadığı çevreyi değiştirip kendine yeni yaşam alanı bulmak için belli gidiş ve geri dönüşler içeren ana güzergâh örüntüleri oluşturarak göç ettiğini vurgulanmış ve söz konusu gidiş ve dönüş ana güzergahları şu şekilde tanımlanmıştır: Üst Paleolitik Dönem'de Afrika'dan Levant-Anadolu-Avrupa yönünde bir insan hareketliliği söz konusuyken, arkeolojik malzeme, Epi-paleolitik Dönem'de, buzulların erimesiyle Avrupa'dan Anadolu-Levant yönünde bir hareketliliğe işaret etmektedir. Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem sonunda bu defa Levant'dan Kıbrıs ve Anadolu üzerinden Avrupa-

-ya giden topluluklar ilk tarımcı köylerin ortaya çıkmasına etki etmiştir (Sarı, 2023b). Bu dönemden itibaren Neolitik Oluşum Bölgesi içerisinde doğudan batıya doğru zamanla çok sayıda yerleşme de terk edilmiştir. Yaklaşık MÖ 6500–6400’lerde Neolitik yaşam biçiminin başladığına ilişkin verilere, yerleşme sayısında yoğun bir artış görülen Göller Bölgesi ve Ege havzası ile İç batı Anadolu ve Marmara Denizi’nin doğu kesimlerini kapsayan bölgelerde rastlanır (Özdoğan, 2014).

Keçiçayırı yerleşiminin de içinde yer aldığı ve her dönemde önemli güzergahları birbirine bağlayan bir kavşak noktası olan İç kuzeybatı Anadolu, Orta Anadolu kültürleri ile Kuzey Ege ve Balkan kültürleri arasındaki ilişkileri ortaya koymak bağlamında kilit bir role sahiptir (Sarı-Akyol, 2019). İç kuzeybatı Anadolu ve devamında Doğu Marmara kıyıları Balkanlar ve Orta Anadolu’nun yanı sıra Ege ve Karadeniz kültürlerine de açık olduğundan kültür tarihi içindeki yeri ve önemi sürekli değişmiştir.

MÖ 6000/5800’ler ise Neolitik yaşam biçiminde bir kırılmanın olduğu dönemdir ve Batı Anadolu’da yine bir insan hareketliliğine işaret eden veriler söz konusudur. Bu süreçte Gedikkaya Mağarası hem Anadolu bir yandan Ege ve Trakya diğer yandan Güneydoğu Anadolu ve Kafkasya gibi uzak bölge özellikleri taşımasıyla söz konusu yapılan olası göçler esnasında ziyaret edilerek belli dönemlerde konaklamaya ev sahipliği yapmış olabileceği kanısını bizlere sunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

GEDİKKAYA MAĞARASI

1. Gedikkaya Mağarası

1. 1. Konumu ve Çevresel Özellikleri

Gedikkaya Mağarası, Bilecik ili İnhisar ilçesinin yaklaşık 1 km güneydoğusunda, Gedikkaya Mevkii'nde yer alan Gedikkaya Nekropolü içerisinde bulunmaktadır (Harita 2.1.). İn Mağarası olarak tescillenmiş olan mağara İnkaya olarak adlandırılan kayalık tepenin kuzeye bakan yamacında, tamamen Sakarya Vadisine hâkim bir konumda yer alır (Resim 2.1).

Mağara güney yönünde dağın içine girer. Mağaraya giriş kuzeydendir. Mağaranın ağzı 6 metre genişliğinde ve 3,5 metre yüksekliğindedir (Resim 2.2b); deniz seviyesinden yüksekliği 354 metre, kuzeyinden akan Sakarya Nehri'nden yüksekliği ise 180 m ve yol seviyesinden yüksekliği ise 125 metredir. Mağaranın tüm uzunluğu yaklaşık 180 metre kadardır; içinin seviyesi ise yak. 15-20 metre yüksekliğe ve genişlik ise 30 metreye ulaşmaktadır.

Gedikkaya Mağarası, Üst Jura-Alt Kretase yaşlı Bilecik kireçtaşları içinde gelişmiştir. Büyük bir çöküntü mağarası olan ve ana galeriyi oluşturan iç kesimde ise yer yer 10 metreden fazla kalınlığa sahip kalker blokları tavandan koparak oda zeminini kaplamıştır. Mağara kireçtaşındaki çatlakların aşındırıcı genişlemesiyle oluşmuştur; iki veya birkaç tektonik kırılma yönü geçirmiştir. Mağaradaki kalkerler tektonik bakımdan şiddetle yarılmıştır. Yeraltı suyunun aşındırıcı etkisiyle tabakalı alanlar oluşmuştur. Bu kesim yarasaların doğal yaşam alanını oluşturmaktadır. Ana galeride, bugün büyük oranda kapanmış olmakla beraber ışığı ve havalandırmayı sağlayan doğal bir baca açıklığı yer almaktadır. Üst ve alt mağaralar olmak üzere üç kesimden oluşan mağarada alt kesimde yer alan damlataş oluşumlar son derece ilgi çekicidir (Resim 2.2.a, 2.2.c).

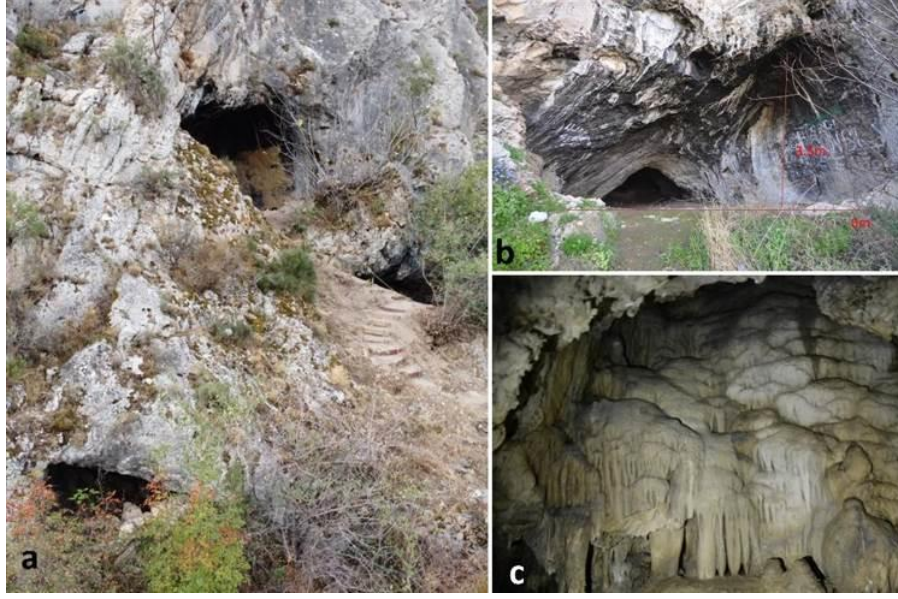
Harita 2.1. Gedikkaya Mağarası Konumu

Kaynak: (Sarı vd., 2023a: Resim 1)

Resim 2.1. Gedikkaya (İnkaya) Tepe Kuzey Etekleri ve İn Mağarası

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

Resim 2.2. Gedikkaya Mağara Ağızları ve Batı Alt Mağara Damlatış Oluşumları

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.2. Araştırma Tarihçesi

Gedikkaya Mağarası'nda ilk olarak 1960 yılında Karl Heinz Rupprecht fosforit araştırmaları kapsamında MTA adına çalışmalar gerçekleştirmiş, mağaranın planını çizip raporlamıştır. 2001 yılında ise MTA adına Lütfi Nazik başkanlığında bir ekip Orta Sakarya Havzası doğal mağaraları projesi kapsamında mağarayı ziyaret etmiş ve raporlamıştır. Mağarada yapılan araştırmaların hiçbirinde arkeolojik malzemelerden bahsedilmemiştir. Oldukça yoğun bir arkeolojik malzemenin var olduğu ise ilk kez Doç. Dr. Deniz Sarı başkanlığında yürütülen Bilecik ili Arkeolojik Yüzey Araştırmaları esnasında 2017 yılında tespit edilmiştir (Sarı, 2019). 2019 yılından itibaren T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilecik Müzesi başkanlığında ve Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Deniz Sarı'nın bilimsel danışmanlığında kurtarma kazılarına başlanmıştır (Sarı vdd., 2022: 8; Sarı vdd. 2023a).

1.3. Kazı Yöntemi

Gedikkaya Mağarası'nda kazılar plankare sistemine göre yürütülmektedir. Mağaranın topografik planı üzerinde üzerine 4 x 4 m plankarelerden oluşan karelaj sistemi oturtulmuştur (Şekil 2.1.). Mağara'nın ortasında yer alan yürüme yolunun etkisiyle, plankareler içinde çalışılan en geniş açma 1x2 metre boyutlarından daha büyük değildir.

Her plankare içinde saptanan buluntu grupları kendi içinde 1'den itibaren numaralandırılmaktadır (Ör: C1. Bul No.1). Plankareler içinde her Bul. No.'yu sınırlandıracak şekilde gridleri ile başlangıç ve bitiş nivoları alınarak yükseklikleri saptanmaktadır; amorf buluntular keramik, kemik, taş gibi cinsine göre C1. Bul. No. 1a, 1b, 1c şeklinde numaralandırılmakta, küçük buluntulara ve analizlik örneklere ise C1. Bul. No.1/1, Bul. No.1/2 şeklinde alt numaralar verilmektedir. Her bir buluntunun bilgileri, grid ve nivosu ile buluntu alanları ve durumları kazı günlüklerine kaydedilmektedir. Plankareler içinde Bul No. değişikliklerini topraktaki değişim ve ocak, çukur, niş, silo, taban gibi unsurlar belirlemekte; bununla beraber mimari öge içermeyen, sadece dolguya denk gelen plankarelerde herhangi bir toprak değişimi olmadığı takdirde 10 cm'den sonra tedbir amaçlı olarak o alanın (Bul. No. nun) kapanış nivoları alınarak bir sonraki Bul. No. ile devam edilmektedir.

Her Bul. No. nun kapanışında tepeden fotoğrafı çekilmekte veya mimari içeriyorsa 1/20 ölçeğinde yatay çizimi yapılmaktadır; tüm Bul. No.lar çizimler fotoğraflar üzerine işaretlenmektedir. Buna ek olarak, çalışılan alanların kazı sonlarına doğru kesit çizimi yapılmaktadır. Kesitlere temas eden Bul. No.lar açılış ve kapanış nivoları yardımıyla kesit çizimlerine işaretlenmektedir. Bu şekilde yatay ve dikey çizimler çakıştırılarak tabakalanma ve buluntu gelişimi izlenebilmektedir.

Tarihöncesi dönemlere ait buluntular haricinde karışık olarak ele geçirilen az sayıdaki Hellenistik Dönem'e ait malzeme; mağaranın ön kısımlarında yer alan toplulukların zaman zaman mağarayı ziyaret ettiğini göstermektedir.

Mağara'da, Paleolitik ve Neolitik Dönem tabakalarından elde edilen kemik ve kömür örneklerinden alınan C14 analizlerinin kalibre edilmiş sonuçlarına göre şimdilik bilinen en eski kültür tabakası 3. Tabaka olarak görülmektedir. 3. Tabakaya ait C14 tarihlendirmesi Epi-Paleolitik Dönem'e denk gelen MÖ 13309-13023 ve MÖ 14 495-14 121 yıllarını vermektedir.

Neolitik Dönem'e tarihlenen 2. Tabakanın ise en azından üç evre içerdiği görülmektedir (2A, 2B, 2C). Gedikkaya Mağarası'nda yapılan çalışmalarda Neolitik Dönem'e ait en erken tarihlerin MÖ. 8. binyıla denk geldiği saptanmıştır. Bununla beraber, MÖ 8. Binyılın ikinci yarısına denk gelen 2C tabakası konteksti henüz stratigrafik olarak açığa çıkarılmamıştır.

Neolitik Dönem'in erken evresine denk gelen 2B tabakası, MÖ 7187-7046 tarih aralığı, Ön Neolitik Dönem'de (2B1) ve yine MÖ 6591-6542; MÖ 6593-6451; MÖ 6246-6077 tarihlerinde Erken Neolitik Dönem'de (2B2) mağaraya yerleşilmiş olduğunu göstermektedir. Mağara'da Neolitik Dönem'e ait en yoğun buluntular MÖ 5990-5831; MÖ 6246-6077 kalibre edilmiş tarihlerine ve OxCal radyocarbon kalibrasyon programına göre¹ MÖ 6150-5910 ortalama tarihine tekabül eden Son Neolitik Dönem tabakasına ait olarak görülmektedir. Son Neolitik Dönem'in başlangıcına denk gelen 2A tabakasında ise platform olarak isimlendirilen birimin önünde yer almaktadır. Yaklaşık 650 yıllık bir boşluktan sonra ise IB tabakası başlamaktadır.

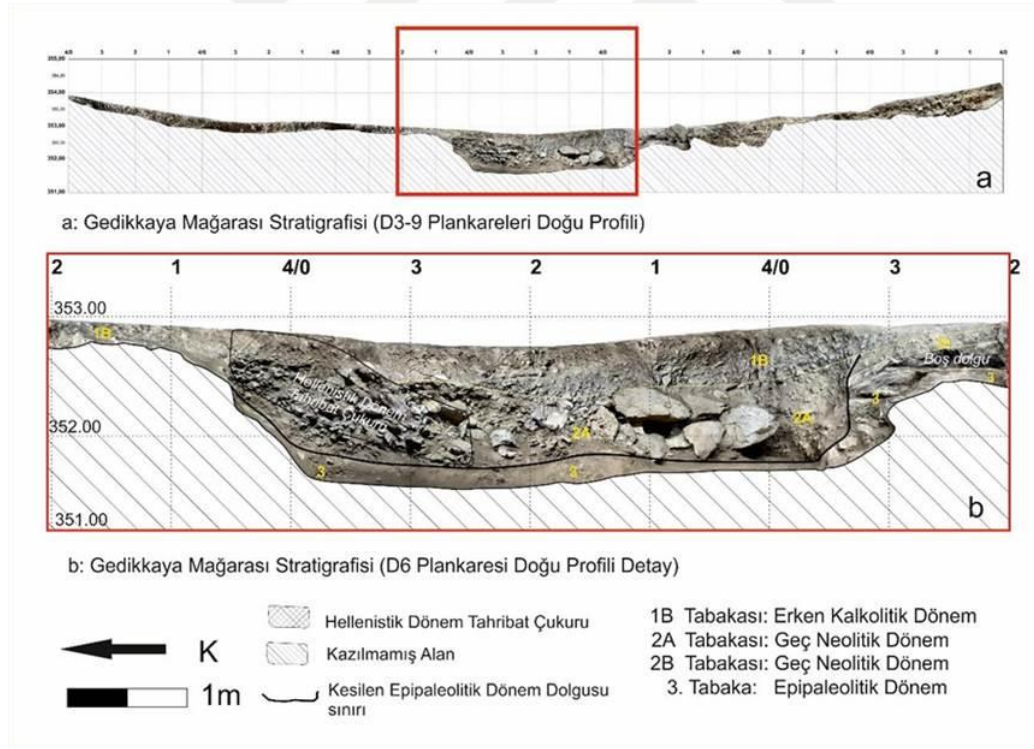
Erken Kalkolitik Dönem'in sonu olarak kabul edilen 1B tabakasına ait C14 tarihleri ise MÖ 5316-5212 ile MÖ 5041-4879 yıllarını vermekte ve OxCal ortalama tarih olasılığı olarak MÖ 5263-4960 olarak kabul edilmektedir. Mağarada Orta Kalkolitik Dönem'e tarihlendirilen 1A tabakasına ait kalibre edilmiş C14 tarihleri ise MÖ. 4729-4584; MÖ 4616-4456 yıllarını vermektedir (Sarı, 2023b).

¹ <https://c14.arch.ox.ac.uk/oxcal/OxCal.html>

Tablo 2.1. Gedikkaya Kronoloji Tablosu

Tübitak Lab. No.	Excavation Code	Material	Date BP	Cal BC (2σ)	Median Date BC	Level/Phase	Period		Climatic events
2178	E11.13/7	Carbon	5711,31	4616-4456	4536	IA	Middle	Chalcolithic	
2179	E11.7/5	Carbon	5817,29	4729-4584	4656		Early/Middle		
2177	CD8.41B	Animal Bone	6054,31	5041-4879	4960				
2609	CD8.41/2A	Human Bone	6287, 27	5316-5212	5263	IB			
HIATUS							Early		
2176	CD8.40	Animal Bone	7023,33	5990-5831	5910	2A	Late	8.2 ka Phase B (6300-6000 BC)	
2180	D7.9	Carbon	7339,32	6246-6077	6159				
HIATUS							Early	Neolithic	8.2 ka Phase A (6600-6300 BC)
2365	GMK'19.41	Human Bone	7666,35	6591-6442	6499	2B1			
2366	GMK'19.42	Human Bone	7675,34	6593-6451	6508				
HIATUS							Initial		
1789	D7.1/1	Carbon	8129,35	7187-7046	7120	2B2			
HIATUS							Aceramic		
1790	D8.25	Carbon	8336,36	7520-7319	7409	2C			
1788	CD6.2/2	Carbon	8750,37	7946-7641	7780				
HIATUS								Younger Dryas (10900-9700 BC)	
								Bolling-Allerod (12700-10700 BC)	
2175	D7.8	Animal Bone	12677,43	13309-13023	13166	3	Epipalaeolithic	Palaeolithic	Late Glacial Maximum /LGM (24500-18000 BC)
1791	D9.8/1	Animal Bone	13493,49	14495-14121	14318				
?									
2174	D6.32	Animal Bone	50948,783	>48618	48000		Middle/Early Upper ?		

Kaynak: (Sarı 2023b, fig.2)

Şekil 2.2. Gedikkaya Mağarası Stratigrafisi

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.1. Gedikkaya Mağarası'nın Anadolu Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem Kronolojisindeki Yeri

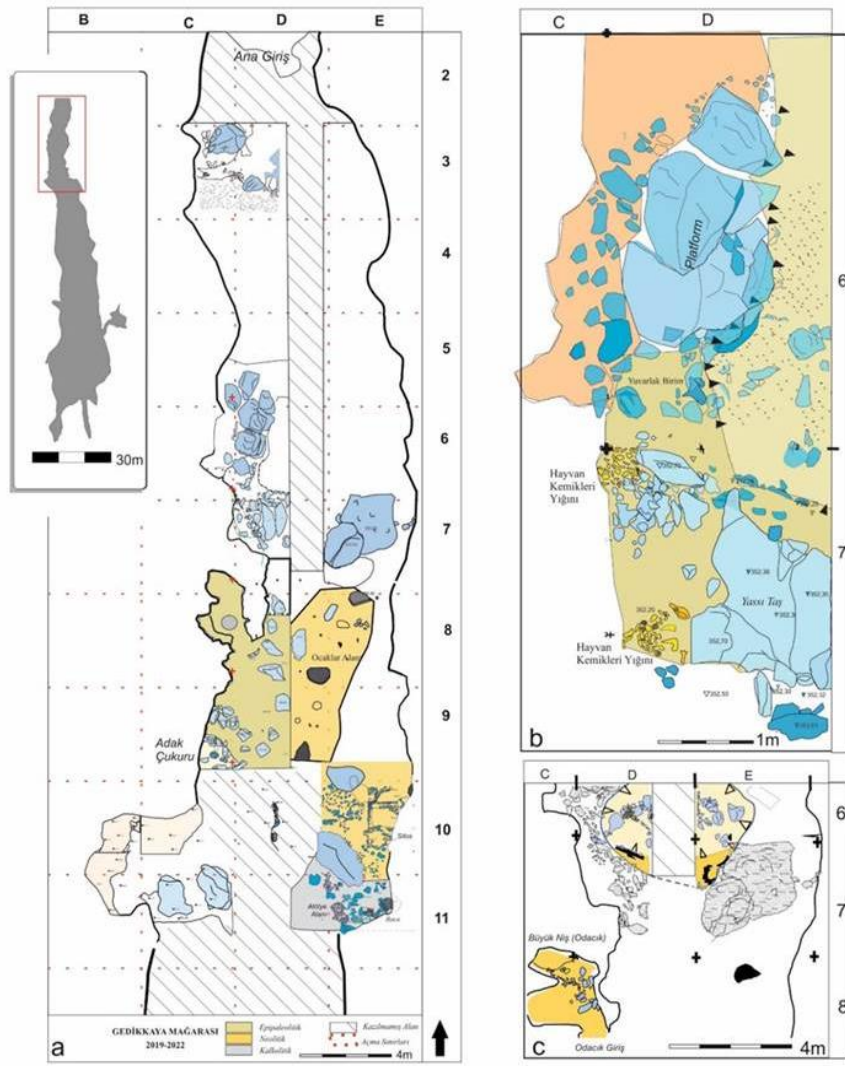
Literatürde 8.2 ka olayı olarak anılan ve yaklaşık 8200 yıl önce meydana gelen hızlı iklim değişikliği iki aşama (MÖ 6600-6300 ve MÖ 6300-6000) olarak tanımlanmaktadır (Weninger vdd. 2014). Yakın Doğu'daki pek çok yerleşime son veren bu iklim olayının ilk evresinde, İç Anadolu'da yeni bir yapılanma söz konusuyken, geç evrede Güneybatı Anadolu'da Geç Neolitik Dönem'in başlangıcını belirleyen kırmızı boya bezemeli çanak çömlek ortaya çıkmaktadır (Beyazıt 2019). MÖ 6000'den itibaren Konya Ovası'nda Batı Çatalhöyük, Can Hasan I, Köşk Höyük gibi yerleşimler iskân edilmiştir. Göller Bölgesi'nde ve güney Ege kıyılarında ise kabaca MÖ 5800'lerden sonra yerleşim son bulmuştur. Nadiren de olsa, Ulucak III (MÖ 5600-5450) gibi yerleşmelerde çok zayıf yerleşim izlerine rastlanmıştır. Bununla beraber, Karain ve Latmos mağaralarında Hacı kültürünü temsil eden kırmızı/beyaz boyalı çanak çömlek bulunmuştur. Neolitik Dönem'de Güneybatı Anadolu'daki yerleşimlerin sona ermesiyle buradaki insan gruplarının bir kısmı yakın bölgedeki yüksek bölgelere yerleşirken, diğerleri içbatı Anadolu platosu üzerinden kıyıdan Trakya'ya veya Eskişehir'e gelmiş ve boyalı çanak çömlekleri getirmiş görünmektedir. Gedikkaya Mağarası'nın 2A tabakasındaki geçici yerleşim tam da bu süreçle örtüşmektedir; Güneyde sona eren Neolitik toplulukların bir devamıdır. MÖ 5800'den sonra MÖ 5300'e kadar Gedikkaya Mağarası'nın iskân edildiğine dair bir veri yoktur; Öte yandan MÖ 5800'lerde aynı sürecin devamı olarak bilinen kültürü temsil eden baskı, nokta, kesik ve oluk süslemeli koyu yüzlü çanak çömleklerin bulunduğu Porsuk Vadisi, Kanlıtaş'ta Porsuk Kültürü ile Hacılar Kültürünü karakterize eden kırmızı boya bezemeli çanak çömlekler bir arada var olmuştur ve Orman Fidanlığı gibi tepe yerleşimleri kurulmuştur. Eş zamanlı olarak Marmara Bölgesi'nin batısındaki Yarımburgaz Mağarası'nda IV. Tabakada yerleşim izlerine rastlanırken Trakya'da Ağır Pınar gibi yeni yerleşimler kurulmaktadır.

Tüm bu gelişmeler ve Gedikkaya Mağarası C14 verileri kapsamında Gedikkaya Mağarası 2A tabakası Geç Neolitik Dönem'in sonlarına denk gelen yeni yapılanma sürecine işaret eder; bir süre mağaralar ve yüksek yerlerde yaşayan (büyük olasılıkla büyük çoğunluğu güneybatı Anadolu kökenli olan) topluluklar şartlar düzelince yeni yerleşimler kurmuş olmalıdırlar.

Gedikkaya 2A'nın hemen sonrasına denk gelen Kanlıtaş ve Orman Fidanlığı gibi Tepeüstü yerleşimler bölgedeki Geç Neolitik Çağ-Erken Kalkolitik Çağ arasındaki geçiş sürecini temsil ediyor gibi gözükmemektedir (MÖ 5800-5500/5400'ler). Marmara Bölgesi'nde yerleşme yoğunluğu Balkan etkilerinin ilk görüldüğü MÖ 5500/5400'lere kadar devam eder ve sonrasında Güney Marmara sahil kesiminde MÖ 4. Binyıla dek bir yerleşim boşluğu olur. Trakya, Gelibolu ve Marmara Denizi'nin kuzeyi ve Gedikkaya Mağarası'nın yer aldığı Orta Sakarya Vadisi'nde ana hatlarıyla kültürel bir bütünlüğün olduğu Toptepe ve Kumtepe IA olarak tanımlanan kültürler hakimdir. Bu süreç Gedikkaya Mağarası'nda I. Tabaka ile temsil edilmektedir ve ortama MÖ 5263-4536 kalibre edilmiş tarihini vermektedir. IB tabakası (MÖ 5316-5212) Erken Kalkolitik Çağ'ın çok sonlarına tarihlenmektedir; Kanlıtaş ve Orman Fidanlığı I-IV'ün hemen arkasından gelen bu zaman diliminde, bölgenin sakinlerinden bazı gruplar yeniden mağarayı iskân etmiş gözükmemektedir; Orta Kalkolitik Dönem'in karakteristik özelliklerinin ilk ortaya çıktığı bu süreçte, boynuz kulpların yanı sıra görülen boyalı çanak çömlek bu defa daha ince çizgisel motiflerle kahverengi ve siyah üzerine beyaz boyama şeklinde uygulanmıştır. Bunun yanı sıra mermer kaplar ve Kilia figürini aynı kontekste ele geçirilmiştir (Sarı, Baskıda).

1.5. Geç Neolitik (2A) ve Erken Kalkolitik (1B) Dönem Kazı Çalışmaları ve Mimari Öğeler

Neolitik ve Kalkolitik Dönem ile ilgili veriler C3, CD8, D3, D4, D5, D6, D7, D8, D9, E6, E7, E8, E9, E10, E11 plankarelerinden gelmektedir. Gedikkaya Mağarası'nda yapılan kazı çalışmaları ışığında açığa çıkarılan mimari kalıntılar oldukça sınırlıdır. Mevcut ana kaya ve tavandan kopan büyük kalker bloklarının üzerine uygun bir şekilde eklenmiş birkaç taş sırası, kil topaklarıyla oluşturulmuş yaşam birimleri (D6, E6 plankareleri), yan yana çok büyük olmayan taşlardan oluşturulmuş silolar (E10, E11 plankareleri) ve ocak yerlerinden (E8, E9 plankareleri) ve mimari öğeler bilinmektedir (Şekil 2.3.).

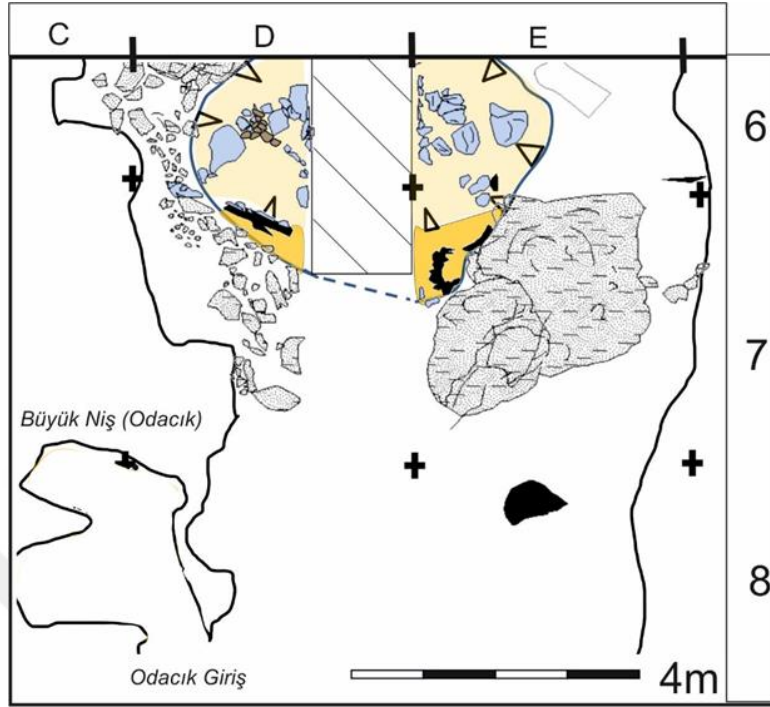
Şekil 2.3. Gedikkaya Mağarası Yerleşim Planı

Kaynak: (Sarı 2023b, fig.3)

1.5.1. 2A Tabakası

Son Neolitik Dönem’e denk gelen 2A tabakasında, “platform” olarak adlandırılmış olan birimin hemen önünde 3. Tabakaya denk gelen Epi-Paleolitik Dönem’e ait killi dolgu kesilmiş ve içine yaklaşık 60-70 cm derinlikte ve 4 m çapında bir çukur açılmıştır (Şekil 2.4., Resim 2.2.-2.3.). Bu çukurun içine düzgün bir hat oluşturan iki sıra taş ve aralarına yerleştirilmiş somon biçimli kil topaklarından oluşturulan bölme duvarı yapılmıştır. Giriş koridorunun loştan karanlık ortama döndüğü, mağara girişinden yaklaşık 20 metre içerde rastlanmış olan bu kesim,

dışarıdan yaşam belirtilerinin mağaranın içine girmeden anlaşılamayacağı, son derece korunaklı, kuytu fakat yaşamaya elverişli bir kesimdir (Resim 2.3.).

Şekil 2.4. 2A Tabakası Mimari Kalıntıları

Kaynak: (Sarı, 2023: Fig 3d)

Resim 2.3. Kesilen Erken Dönem Dolgusu ve Oluşturulan Çukur, 2A Tabakası Başlangıç Dolgusu

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

Resim 2.4. E6 ve D6 Plan Kareler, 2A Tabakası Mimarisi

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

Neolitik Dönem'e ait diğer bir kontekst ise CD 8 plankaresinde, doğal oluşum olan bir odacığının içinde açığa çıkarılmıştır. Mağaranın batı duvarında odaya açılan ve yine doğal olarak oluşmuş yuvarlak bir açıklık vardır (Resim 2.5.a-b, Şekil 2.5.). Söz konusu alan esasında mağarayı genişleten derivasyonlardan bir tanesi olmakla beraber Epi-Paleolitik Dönem sonrasındaki bir süreçte odacık halini almış olmalıdır (Şekil 2.5.). Odanın girişi tamamen kapanmış bir şekilde saptanmıştır. Girişi kapatan dolgu toprağı, mağara sularının damlaması neticesinde bu kesimde taşlaşmaya yüz tutmuştur; söz konusu dolguyu mağara duvarından ayırt etmek çok güçtür. Bu birimin odacık olarak kullanımı esas olarak Neolitik ve Kalkolitik dönemlerdedir (Resim 2.5.a-b). Bu dönem buluntuları arasında bir insan kafatasının yanı sıra, çok yoğun olarak çeşitli hayvanlara ait çene kemikleri ve insana ait çene kemikleri, aşı boyası yumruları, taştan şekillendirilmiş stilize figürin parçaları, dilgi, vurgu taşı ve bakırdan iğneler ele geçirilmiştir. İnsan kemikleri üzerindeki çalışmalar Hacettepe Üniversitesi İskelet Biyolojisi Laboratuvarında Prof. Dr. Yılmaz Selim Erdal tarafından yürütülmektedir. Kendisinin ilk değerlendirmelerine göre buradan ele geçirilen insan kalıntıları en az 6-7 bireyden oluşmaktadır. İncelenen 70 kadar insan kemiği parçasında kesik izleri saptanmıştır. Bir yetişkin bireyin kafatasında ölümcül delici ve küt silah yaralanmaları saptanmıştır. İnsan kemikleri üzerindeki kesik izleri ilgili; bunlar bir ritüelin parçası mı yoksa bölgede yaşanan bir kıtlık sonucunda beslenme amacı ile mi yapıldı veya şiddetin izi mi ya da her ikisi mi gibi soruların

yanıt bulması için henüz erkendir. Hacettepe Üniversitesi iskelet biyolojisi (Husbio_L) laboratuvarındaki çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmalardan elde edilecek verilerle insan kalıntılarında antik DNA (Human_G) analizleri de yapılacaktır. Bu çalışmalar sonlandığında daha somut verilere dayalı yorumlar yapmamız mümkün olacaktır (Sarı. vdd, 2023: s. 107).

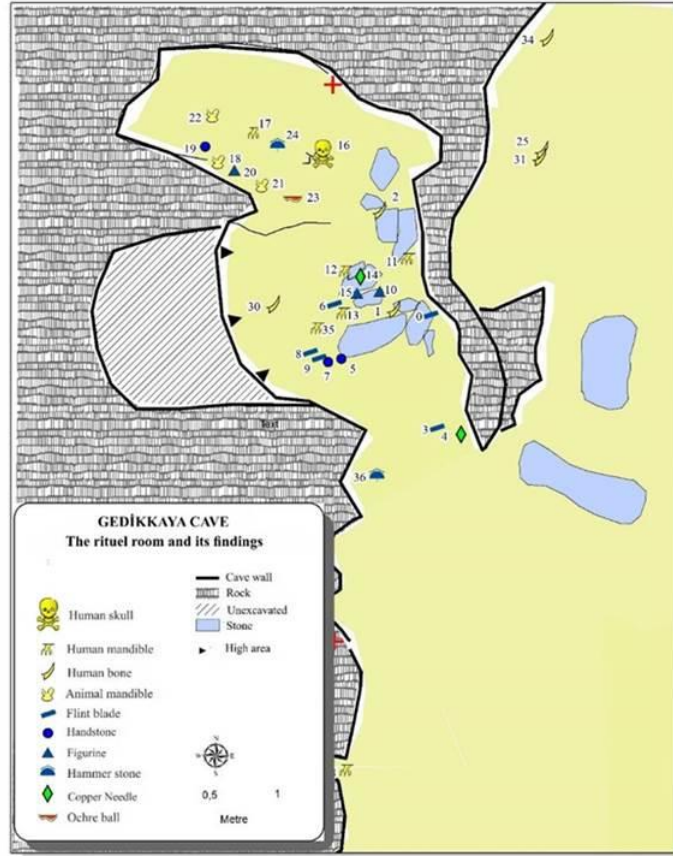
Resim 2.5.a. İnsan ve Hayvan Kemiklerinin Bir Arada Bulunduğu Odacık

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

Resim 2.5.b. İnsan ve Hayvan Kemiklerinin Bir Arada Bulunduğu Odacık

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

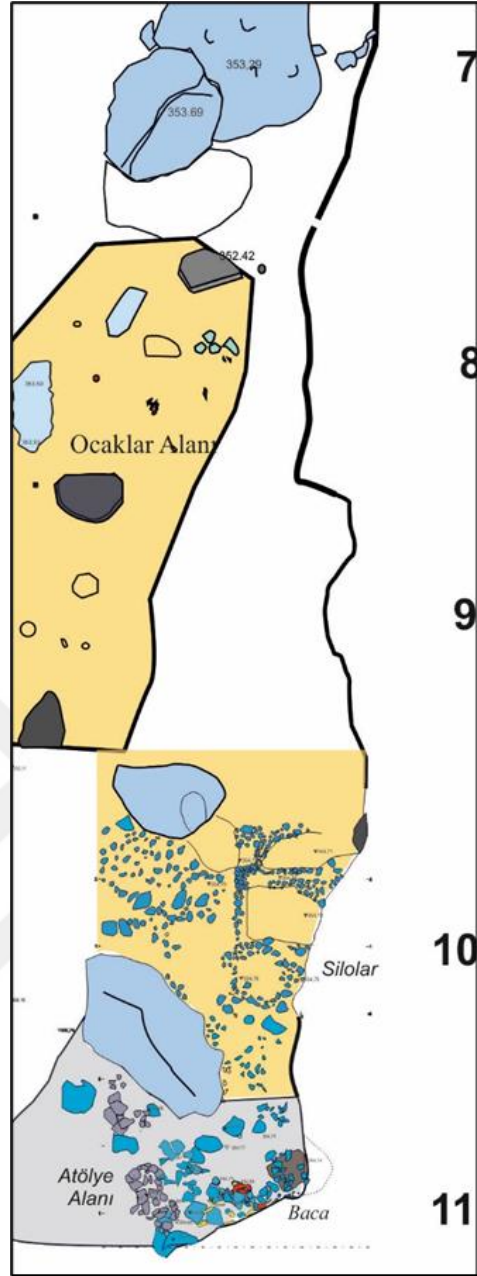

Şekil 2.5. Odacık Planı

Kaynak: (Sarı, 2023b, Fig. 5)

1.5.2. IB Tabakası

D9, E7 ve E9 Plankarelerinde, yüzeyin hemen altından gelen ve Erken Kalkolitik Dönem IB tabakasına tarihlenen ocaklar saptanmıştır (Şekil 2.6.). Kuzeyden güneye doğru meyille yükselen taban üzerinde açığa çıkarılan ocaklar etrafında çeşitli sürtme taş aletlere rastlanmıştır. Ocaklar arasında yaklaşık 2,0 metrelik bir mesafe vardır. Bu tabakaya ait diğer mimari unsurlara ise mağaranın girişinin içeri doğru yaklaşık yirmi beş metre ilerisinde, mağaranın artık tamamen loştan karanlığa döndüğü kesiminde yer alan ocaklar alanının devamında ise E 10 ve E 11 plankarelerinde silolar ve işlik alanı açığa çıkarılmıştır (Resim 2.6.). Mağara giriş koridorunun son bulunduğu kesimde GD köşede yer alan doğal bacanın hemen altında yer alan yükselti üzerinde ocak yerleri ile ilişkili mimari bulgulara rastlanmıştır. Söz konusu bulgular içinde E10 plankaresinde açığa çıkarılan küçük taş dizileri ile çevrelenmiş silo olarak tanımladığımız birimlerin yanı sıra E11 plankaresinde açığa çıkarılan işlik alanı yer almaktadır (Resim 2.7.). Bacanın yer aldığı bu alanda küçük bir ocağın yanı sıra, çok sayıda kemik, kemik alet, öğütme taşı, vurgu taşı, dilgi, çanak çömlek parçaları, metal iğne, amulet ve ağırşakların yer aldığı buluntu grubuna rastlanmıştır. Yine kırmızı ve sarı aşı boyası ile, üzerinde aşı boyası kalıntıları korunan öğütme taşı parçası bu alandan ele geçmiştir (Resim 2.8.). Mağaranın kuzey duvarı boyunca çok sayıda hayvan kemiği saptanmıştır. Büyük olasılıkla mağaranın birçok kesiminde rastladığımız üzere burada da duvar dipleri çöp alanı olarak kullanılmaktaydı. Gedikkaya'da bu kontekst mimarisi ile uzun süreli fakat sezonluk iskana işaret etmektedir (Sarı. vd, 2022: 104- 105).

Şekil 2.6. E8-E10 Plankareleri IB Tabakası Ocaklar ve İşlik Alanı

Kaynak: (Sarı, 2022: Fig 3)

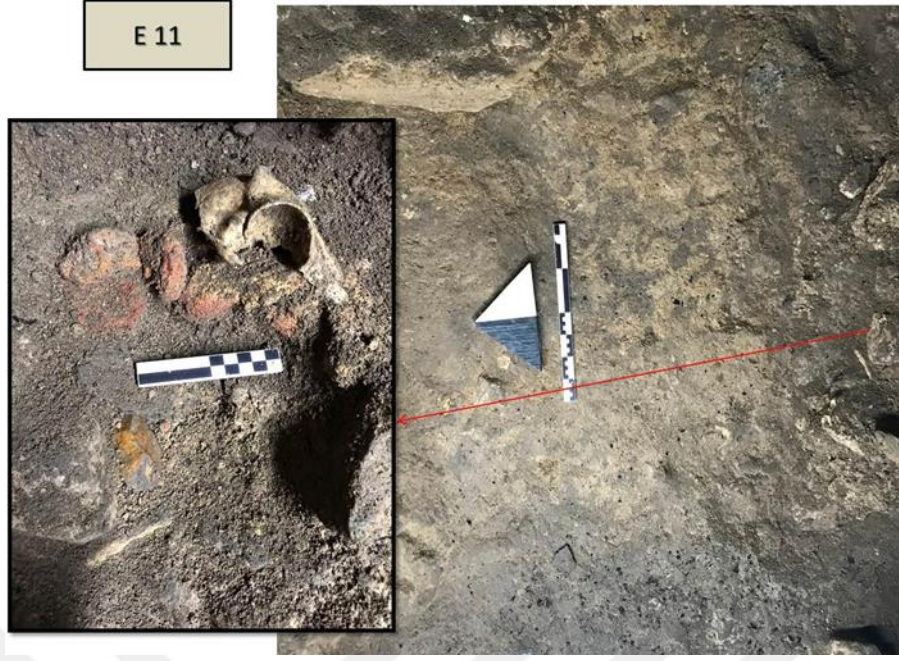
Resim 2.6. E10 Silolar (Batıdan Görünüm) ve ocak (sağ üstte)

Kaynak: (Sarı vd, 2022: Resim 4)

Resim 2.7. E11 İşlik Alanı

Kaynak: (Sarı vd, 2022: Resim 5)

Resim 2.8. E11 İşlik Alanı ve Aşı Boyaları

Kaynak: (Sarı vd, 2022: Resim 6)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEÇ NEOLİTİK- ERKEN KALKOLİTİK DÖNEM ÇANAK ÇÖMLEĞİ

1. Geç Neolitik- Erken Kalkolitik Dönem Çanak Çömleği

1.1. Mal Grupları

Gedikkaya Mağarası'nda yapılan araştırmalarda 2A ve 1B tabakalarına tarihlendirilen çanak çömleklerin genel olarak günlük kullanım amaçlı yapıldığı anlaşılmaktadır. Söz konusu tabakalarda ele geçirilen çanak çömlekler arasında yapılan mal grubu ayrımı yüzey renklerine göre yapılmıştır. Geç Neolitik Dönem- Erken Kalkolitik Dönem çanak çömleği bu tez kapsamında toplamda 4 ana renkten oluşan 5 mal grubu altında ele alınmıştır. Söz konusu mal gruplarına ismini veren yüzey renkleri Kırmızı, Siyah, Krem renkte olup kaba mallarda karşımıza çıkmaktadır (Resim 3.1.). Çoğunluğu yoğun mika katkılı olarak orta ve iyi derecede pişmiş kâse, tabak ve çömlek formunda yapılan kaplar Geç Neolitik Dönem'den, Erken Kalkolitik'e kadar birbirini takip eder şekilde benzer form tiplerinde aynı mal gruplarına has olarak üretilmiştir.

Tez kapsamında değerlendirmeye alınan çanak çömlek parçalarından yola çıkarak oluşturulan grafiklerde görüldüğü üzere 2A tabakasına ait mal grubu yoğunluğu ve 1B tabakasına ait mal grubu yoğunluğuna göre daha az olarak karşımıza çıkmaktadır (Grafik 3.1.- 3.2.).

Ana mal gruplarından biri olan Kırmızı mal grubu altında ele alınan kiremit rengi tonlarında yapılmış mallar bulunmaktadır. Söz konusu mal grupları içerisinde önemli bir yere sahip olan boyalı mallar ayrı olarak ele alınmış olup istatistikler içerisinde yer almamaktadır.

1.Koyu yüzlü mallar (Mal 1)

1a. Kahverengi mallar (Mal 1b)

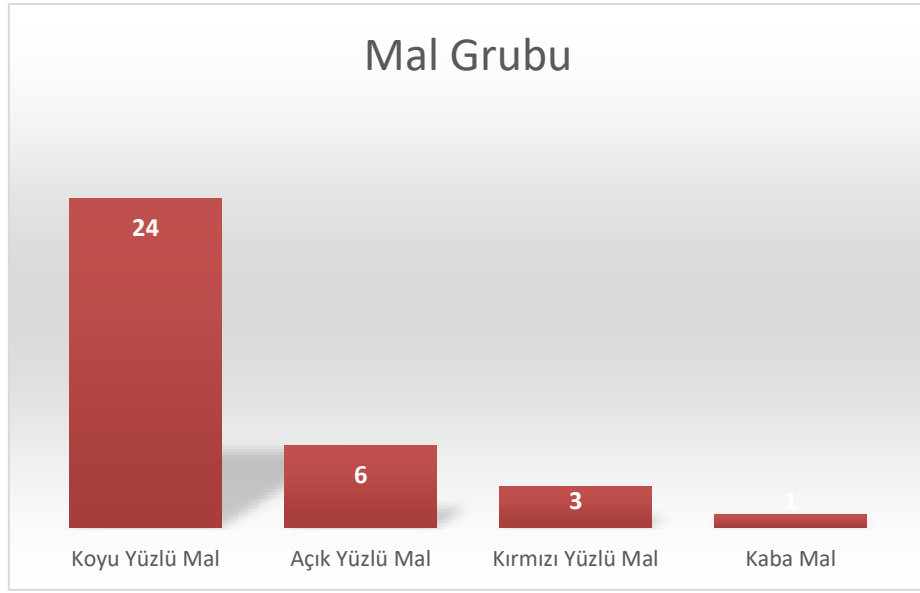
2. Kırmızı mallar (Mal 2)

2a. Kiremit Rengi Mallar (Mal 2a)

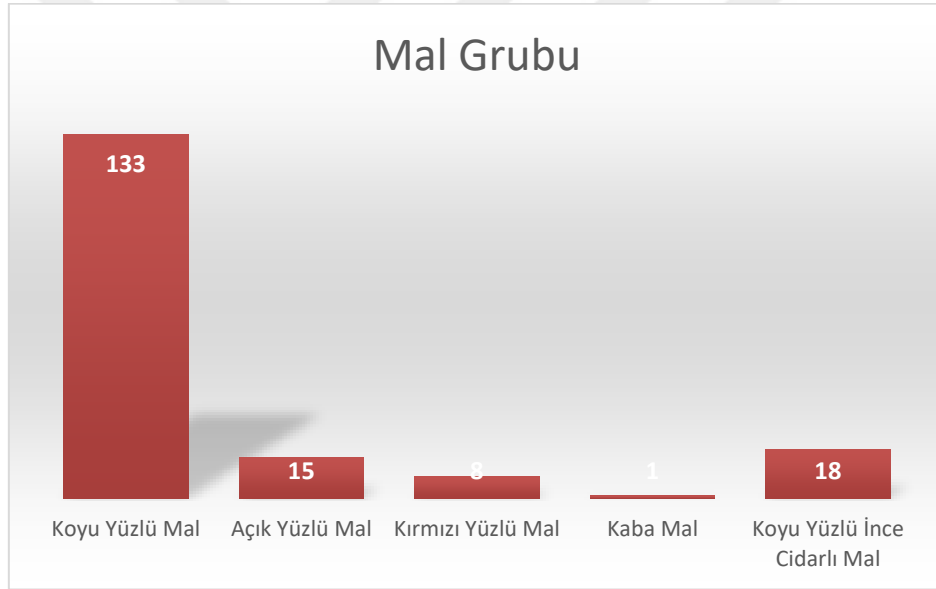
3. Açık Yüzlü Mallar (Mal 3)

4. Kaba Mallar (Mal 4)

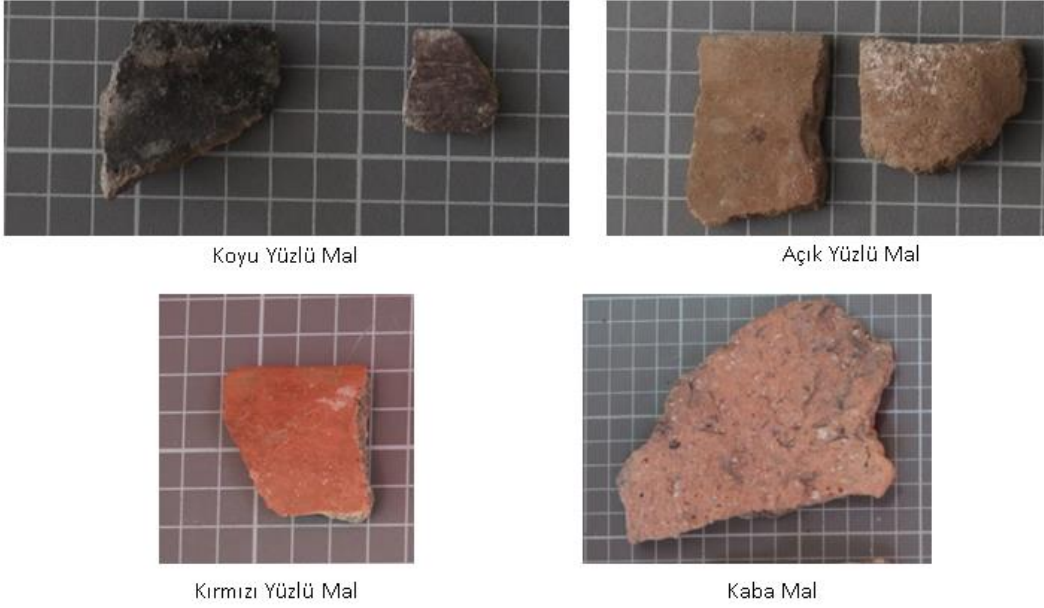
5. Boyalı Mallar (Mal 5)

Grafik 3.1. Geç Neolitik Dönem Mal Grubu Dağılımı

Grafik 3.2. Erken Kalkolitik Dönem Mal Grubu Dağılımı

Resim 3.1. Mal Grupları

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.1. Koyu Yüzlü Mallar

Koyu yüzlü mallar Gedikkaya Mağarası 2A ve 1B Tabakasında ele geçirilen çanak çömlek genelinde %82,63 gibi bir oranla tez kapsamında değerlendirilen buluntu topluluğu içerisindeki en yoğun mal grubunu oluşturmaktadır. 2A Tabakasında ele geçirilen çanak çömlekler içinde %72,48 oranla çoğunluğu oluşturan koyu yüzlü çanak çömlek buluntuları yoğun mika katkılı olarak, bazen ince cidarlı açıkli bazen de kaba şekilde ele geçirilmiştir (Resim 3.2). Bir sonraki 1B Tabakasında taşçık ve mika katkılı olarak üretilen Koyu yüzlü mal grubu ele geçirilen çanak çömlekler içinde %76,77 oranla hem söz konusu tabakada hem de genel çanak çömlek buluntu topluluğu bazında sayısal açıdan ele geçirilen en fazla görülen mal grubunu kapsamaktadır (Resim 3.3.). Her iki tabakaya ait söz konusu mal grubu kahverengi ve siyah yüzey rengine sahip kapları kapsamakta olup mal 1a ve mal 1b olarak ikiye ayrılmıştır. Siyah yüzey rengine sahip mallar 1a grubunda, kahverengi yüzey rengine sahip mallar ise 1b grubunda bulunmaktadır. İstatiksel açıdan bakıldığı zaman %72,48 gibi büyük bir oranına sahip olduğunu görmekteyiz. Çeşitli bezemeler ile desteklenmiş olarak da ele geçirilen çanak çömlek buluntuları arasında bulunan ince cidarlı kaliteli mallar göze çarpmaktadır.

Resim 3.2. Geç Neolitik Dönem Koyu Yüzlü Mal

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

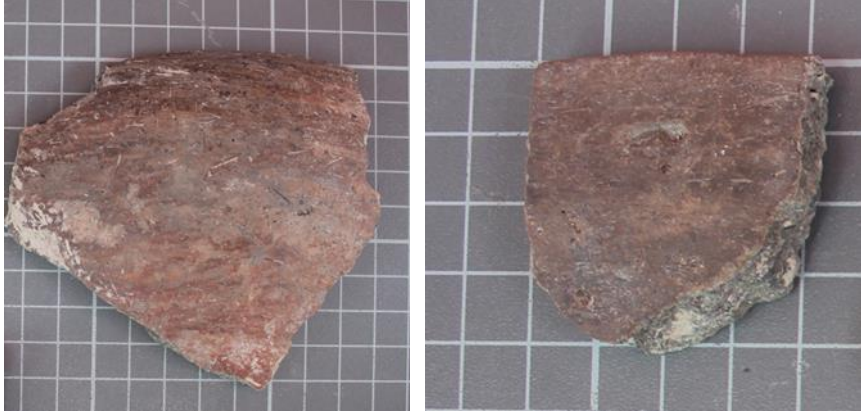

Resim 3.3. Erken Kalkolitik Dönem Koyu Yüzlü Mallar

Kaynak: Gedikkaya Kazı Arşivi

1.1.2. 1b. Kahverengi Mallar

2A ve 1B tabakalarında ele geçirilen kahverengi yüzey rengine sahip mallar “Mal 1b” adı altında koyu yüzlü mallar grubu içerisinde değerlendirilmiştir. Söz konusu çanak çömlek buluntuları kızılımsı kahverengi, koyu kahverengi, açık kahverengi yüzey renklerinde karşımıza çıkmaktadır (Resim 3.4.). Genel olarak bakıldığında söz konusu mal grubuna ait çanak çömlek buluntularının yüzeyleri açkılanmış ve astarlanmış olarak üretilmiştir; yüzeylerde siyah alacalanmalar söz konusudur. Çoğunlukla mika ve taşçık katkılı olarak hazırlanan hamur orta, iyi ve çok iyi pişme derecelerinde fırınlanmıştır. Her iki tabaka içerisinde ele geçirilen bu mal grubuna dahil çanak çömlek buluntularında bezeme örneklerini de görmekteyiz (Resim 3.25/1-2-5-13-14-28-29-30-31-42-43-46).

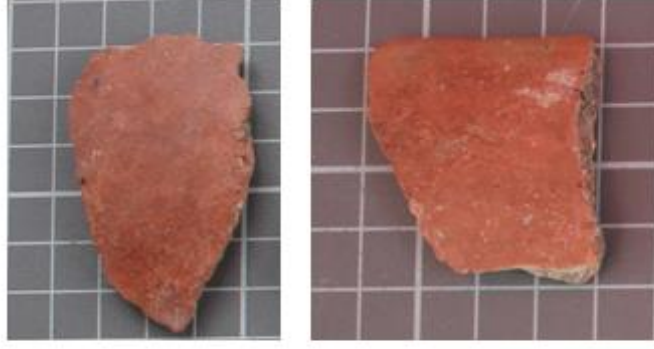

Resim 3.4. Kahverengi Mallar

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.3. Kırmızı Mallar

Kırmızı Mal grubu tez kapsamında değerlendirilen çanak çömlek bazında dikkate alınarak Gedikkaya çanak çömleği içerisinde toplamda %5,26 gibi bir orana sahiptir. Tabaka olarak değerlendirildiğinde Geç neolitik Dönem'e tarihlenen 2A tabakasında ele geçirilen çanak çömlekler içinde kırmızı yüzlü mal gruplarının oranı %18,94 ike Erken Kalkolitik Dönem'e tarihlenen 1B tabakasında ele geçirilen çanak çömlek buluntuları içindeki oranı, %2,94 olarak görülmektedir. Birbirini takip eden söz konusu tabakalarda genel anlamda birbirlerinin hemen hemen aynısı yapım tekniğine sahip çanak çömleklerdeki ayrımın sayısal açıdan olduğu görülmektedir. Yüzey işlemlerine göre bazen koyu kırmızı, turuncumsu kırmızı ve kiremit rengi tonlarda karşımıza çıkan çanak çömlekler Mal 2 adı altında değerlendirilmekte olup genel olarak mika ve taşçık katkıya sahip hamurdan iyi ve orta derecede pişme derecelerinde astarlı olarak üretilmişlerdir. (Resim 3.5., Resim 3.25/3-5-6-7-11-14-16-18). Söz konusu kiremit rengi mallar dönem açısından ve mağara kültürü açısından farklılık göstermesi sebebiyle "Mal 2a"adı altında değerlendirilecektir.

2A Tabakası Kırmızı Malları

1B Tabakası Kırmızı Malları

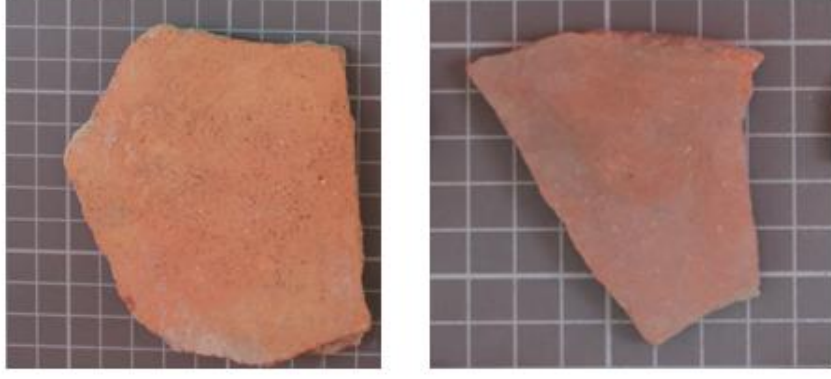
Resim 3.5. Kırmızı Mallar

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.3.1. Kiremit Rengi Mallar

Kiremit rengi yüzey rengine sahip çanak çömlek buluntuları Kırmızı yüzlü mal grubu adı altında “Mal 2a” olarak isimlendirilmiştir (Resim 3.6.). Söz konusu mal grubu ele geçirilen çanak çömlek buluntuları arasında toplamda %0,02 gibi bir oranı kapsamaktadır. Söz konu mal grubu mağaranın IB tabakasında görülen yerleşim esnasında kullanılmış olup yapım tekniği açısından diğer mal grupları ile aynıdır. Kiremit rengi mallar oldukça iyi pişmiş mika ve ince taşçık katkılı hamurdan üretilmişlerdir.

Genellikle astarlanmış yüzeylere sahip bul mal grubuna mensup çanak çömlekler çoğunlukla kâse formunda şekillendirilmişlerdir.

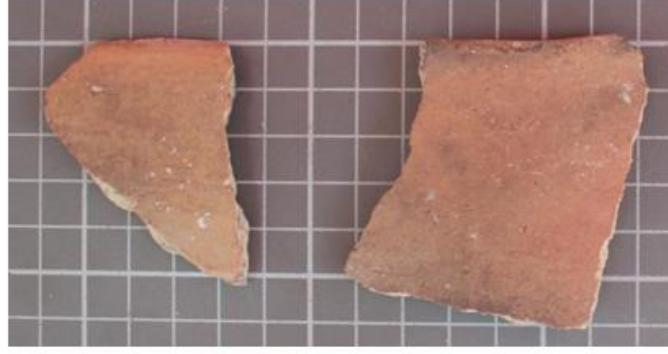

Resim3.6. Kiremit Rengi Mal

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.4. Açık Yüzlü Mallar

Krem-bej, devetüyü ve açık kahverengi yüzey renklerine sahip çanak çömlek buluntu topluluğu açık yüzlü mallar grubu adı altında “Mal 3” olarak değerlendirilmiştir (Resim 3.7.). Söz konusu mal grubu mağarada ele geçirilen çanak çömlek buluntuları içinde toplamda %10,53 gibi bir oranı kapsarken dönem bazında bakıldığında 2A Tabakası çanak çömleği içinde %8,5, 1b Tabakası çanak çömleği içinde %7,84 oranla temsil edilmektedir. Her iki dönem içinde de yapım tekniği ve form tipi olarak özellikleri birbirinin devamı niteliğinde benzerlikler göstermektedir. Açığa çıkarılan açık yüzlü mal grubuna mensup parçaların geneli mika ve taşçık katkılı hamurun iyi pişirilmesiyle elde edilmiştir. Çoğunluğunun astarlı olduğu mal grubuna ait çanak çömleklere ağı uygulaması da yapılmıştır.

2A Tabakası Açık Yüzlü Malları

1B Tabakası Açık Yüzlü Malları

Resim 3.7. Açık Yüzlü Mallar

Kaynak: (Gedik kaya Kazı Arşivi)

1.1.5. Boyalı Mallar

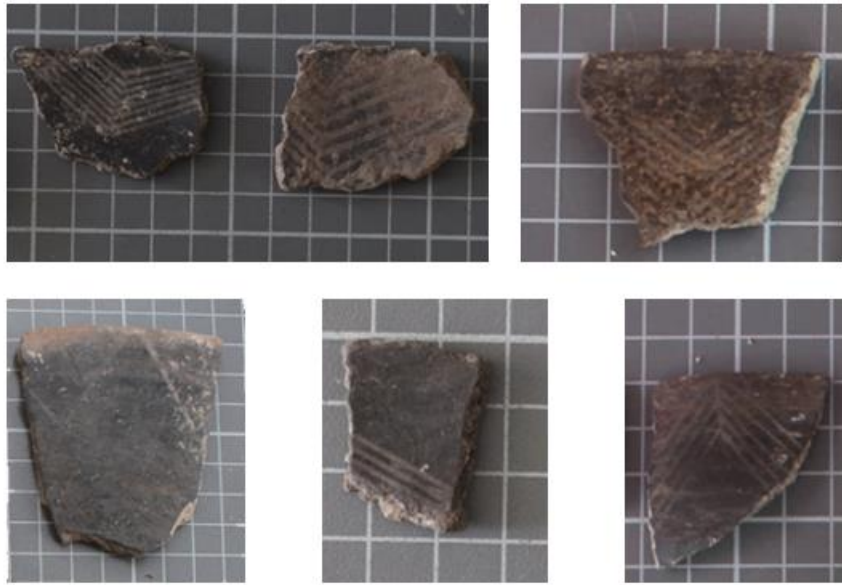
Mağarada yapılan çalışmalar sonucunda ele geçirilen çanak çömlek içerisinde oldukça yoğun olarak karşımıza çıkan beyaz boyalı çanak çömlekle buluntuları sayısal açıdan belirgin bir fark oluşturması sebebiyle ayrı bir grup olarak ele alınmıştır. Söz konusu boyalı çanak çömlek genel olarak siyah, kırmızı, koyu kahverengi ve açık kahverengi iç ve/veya dış yüzeyler üzerine uygulanan beyaz boya şeklinde yapılmış olup Neolitik Dönem'den Kalkolitik Dönem sonuna kadar ki uzun bir tarih aralığı içerisinde gelişerek varlığını sürdürmüştür (Resim 3.24-3.25). Kalın ve ince cidarlı olarak iki şekilde karşımıza çıkmaktadır. İnce cidarlı boyalı mallar, oldukça iyi pişmiş ve metalik nitelikte kırılabilirliğe sahiptir. Söz konusu ince cidarlı boyalı mallar genellikle 1B Tabakasında kâse formunda karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu ince cidarlı mallar mika katkılı hamurdan üretilmiştir (Resim 3.8.).

Resim 3.8. Erken Kalkolitik Dönem İnce Cidarlı Boyalı Mallar

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

Geç neolitik Döneme tarihlenen 2A tabakasında ele geçirilen boyalı çanak çömlek çoğunlukla mika ve taşçık katkılı olup, bazen orta bazen de iyi pişirilmiş olarak genellikle koyu yüzlü mal üzerine beyaz boyama şeklinde karşımıza çıkmaktadır (Lev. 4/2- 10, Lev. 4/3- 14, Lev. 6/5, Lev. 6/6). Söz konusu grup içinde yoğun olmamakla beraber *Black-topped* mal özelliği gösteren kırmızı-siyah iki yüzeyli mallar da yer almaktadır. Söz konusu çanak çömlekler genel olarak kâse formunda olup siyah ve kahverengi yüzeylere uygulanan bazen tek şerit bazen de birbirine paralel uzanan birden çok şerit şeklindeki beyaz boya şeklinde yapılmıştır (Resim 3.9., 53/1-3-6-7-11-13-29-30-42).

Resim 3.9. 2A Tabakası Boyalı Mal Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1B tabakasında ele geçirilen boyalı çanak çömlek bir önceki dönemin devamı niteliğinde taşçık ve mika katkılı olarak gelişerek devam etmektedir (Resim 3.10, Resim 3.24/1-4-5-6-11-16-20-22-24-29-48-50-58-62, Resim 3.25/2-5-14-16-18-28-31-43-46). Söz konusu boya bezemeler kâse formlarında ve bir önceki dönemde görülmeyen tabak formlarında da görülmeye başlanmış ve boyalı mallar sayısal açıdan giderek artmıştır (Lev. 15/1-2-3-4-5-6-7, Lev. 16/1-2-3-4-5-6-7-8, Lev. 17/1-2-3-4-5-6-7-8-9, Lev. 18/1-2-3, Lev. 19/1-2-3-4-5-6).

Resim 3.10. 1B Tabakası Boyalı Mal Örneği

Kaynakça: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.5.1. Siyah Üzeri Beyaz Boyalı Mallar

Gedikkaya Mağarası çanak çömlek buluntuları içerisinde en yoğun grup olarak karşımıza çıkan siyah üzerine beyaz boyalı mallar çoğunlukla mika ve taşçık katkılı hamurdan yapılmakta olup bazen kurabiyemsi nitelikte kırılgan bir yapıya sahipken bazen de çok iyi pişirilerek üretilmiştir. Genel olarak birbirine paralel şerit çizgilerden oluşan boya bezemeler, birbirini kesen çizgiler, çapraz çizgiler şeklinde de yapılmıştır (Resim 3.11, Resim 3.24/1-4-5-6-11-16-20-22-24-29-48-50-58-62). Mağaranın kültürü açısından oldukça önemli olan bu gruba form tipleri açısından bakılacak olursa eğer; Erken Kalkolitik Dönem IB Tabakası mal 1a içe dönük ağızlı kâse üzerine, dışa dönük ağızlı kase ve tabaklar üzerinde uygulandığı görülmektedir. İçe dönük ağızlı tabaklarda (Lev.15/1-5-6, Lev. 17/1), dışa dönük ağızlı tabaklarda (Lev. 15/2-3-4-7, Lev. 16/1-2-3-4-5-6-7-8, Lev. 17/7), içe dönük ağızlı kaselerde (Lev. 17/2-3-4-5-6-7-8-9, Lev. 18/1-2-3, Lev. 19/1-2-3-4-5), dışa dönük ağızlı kâselerde (Lev. 20/1-2-3-4-5-8) karşımıza çıkmaktadır.

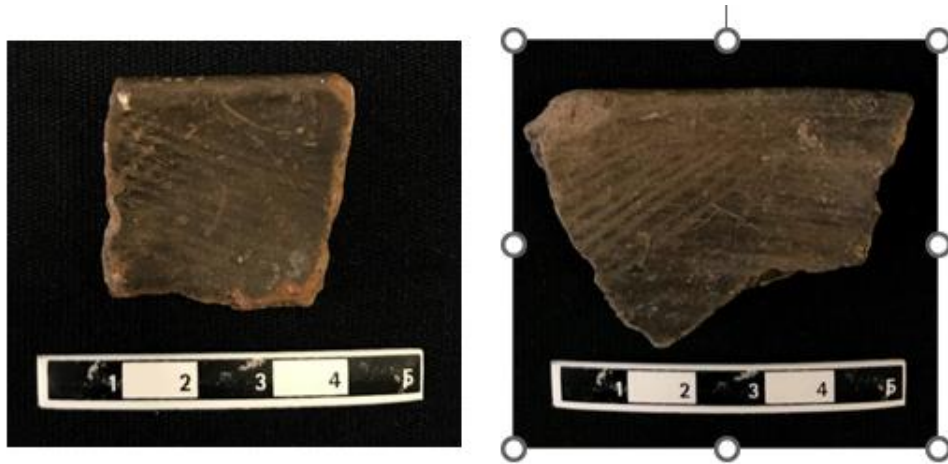

Resim 3.11. Erken Kalkolitik Dönem Siyah Üzerine Beyaz Boya Bezeme

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.5.2. Kahverengi Üzeri Beyaz Boyalı Mallar

Genellikle taşçık katkılı olarak iyi pişirilen çanak çömleklerin kahverengi yüzeylerine beyaz boya bezeme yapılmıştır. Bezeme çeşitleri genellikle birbirine paralel bir veya birden fazla şeritler şeklinde karşımıza çıkmaktadır (Resim 3.12., Resim 3.25/2-14-28-31-43-46). Çoğunlukla içe dönük ağızlı kâse formunda karşımıza çıkmaktadır (Lev. 19/1-2-3-4-5). Söz konusu kahverengi üzerine beyaz boya bezemeli çanak çömlek buluntuları hem yapım tekniği hem de form tipi açısından 2A ve 1B tabakalarında birbirlerine oldukça benzerlerdir. Geç Neolitik Dönem'e tarihlenen açmalarda ele geçirilen bu mal grubu (Resim 53/1-13-29-30-42), 1B tabakasında ele geçirilenlere oranla daha az sayıda olarak karşımıza çıkmaktadır.

Resim 3.12. Erken Kalkolitik Dönem Kahverengi Üzerine Beyaz Boyama

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.5.3. Açık Kahverengi Üzeri Beyaz Boyalı Mallar

Çoğunlukla Kahverenginin açık tonlarına sahip yüzey renklerinde olan mallar taşçık ve mika katkılı olarak yapılmıştır. Birbirine paralel şeritler şeklinde yapılan beyaz boyama çeşidi bu grupta da görülmektedir (Resim 3.13).

Form tipleri üzerinden bakıldığı zaman; mal 3 grubuna ait dışa dönük ağızlı tabak üzerine beyaz boyama (Lev. 16/7-8), içe dönük ağızlı kâse üzerine beyaz boyama (Lev. 19/2-6), dışa dönük ağızlı kâse üzerinde beyaz boyama (Lev. 20/6-7-9), mal 1a grubuna ait olarak karşımıza çıkmaktadır.

Resim 3.13. Erken Kalkolitik Dönem Açık Kahverengi Üzerine Beyaz Boyama

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.5.4. Kırmızı Üzeri Beyaz Boyalı Mallar

Gedikkaya Mağarası 2A ve 1B tabakalarında ele geçirilen çanak çömleklerde Kırmızı yüzey rengi üzerine sahip buluntular içinde yüzeye beyaz boyama şeklinde yapılan boya bezeme genellikle birbirine paralel şeritler şeklinde yapılmıştır. Söz konusu çanak çömlekler taşçık ve mika katkılı olarak yapılmışlardır. 2A tabakasında daha az sayıda ele geçirilen kırmızı üzerine beyaz boyalı mallar orta ve iyi derecede fırınlanmıştır (Lev. 6/1-6). Söz konu çanak çömlekler 1B tabakasında daha yoğun olarak ele geçirilse de sayısal anlamda bir düşüşün görüldüğü kırmızı mallar, çoğunlukla mika ve taşçık katkılı olarak iyi fırınlanmıştır. Mal 2 grubuna ait bu çanak çömlekler genel olarak kâse formlarında karşımıza çıkmaktadır (Lev. 16/5-6) (Resim 3.14, Resim 3.25/5-14-16-18).

Resim 3.14. Erken Kalkolitik Dönem Kırmızı Üzerine Beyaz Boyama

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.1.6. Kaba Mallar

Gedikkaya Geç Neolitik Dönem çanak çömleği içerisinde toplamda %1,58 gibi çok az bir yer kaplayan kaba mallar genel olarak iri taştık ve mika katkılı olup herhangi yüzey işlemi görmeden hamur rengi, kil rengi de karşımıza çıkmaktadır. Söz konu kaba mallar çoğunlukla iri taştık ve organik katkılı olup günlük pişirme kapları olarak kullanılmıştır. Kaba mal grubundaki bazı parçalarda yüzeydeki ton farkının hamur ya da pişmeden kaynaklı olabileceği söylenebilir. 2A tabakasında ele geçirilen kaba mal oranı ile 1B tabakasında ele geçirilen oran diğer mal gruplarına göre oldukça yakındır. 2A tabakasında ele geçirilen çanak çömlek buluntuları içinde %0,8 orana sahip kaba mallar, 1B tabakasında ele geçirilen çanak çömlek buluntuları içinde %0,78 gibi bir orana sahiptir (Resim 3.15.).

2A Tabakasına Ait Kaba Mal

1B Tabakasına Ait Kaba Mal

Resim 3.15. Kaba Mal

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.2. Form Tipleri

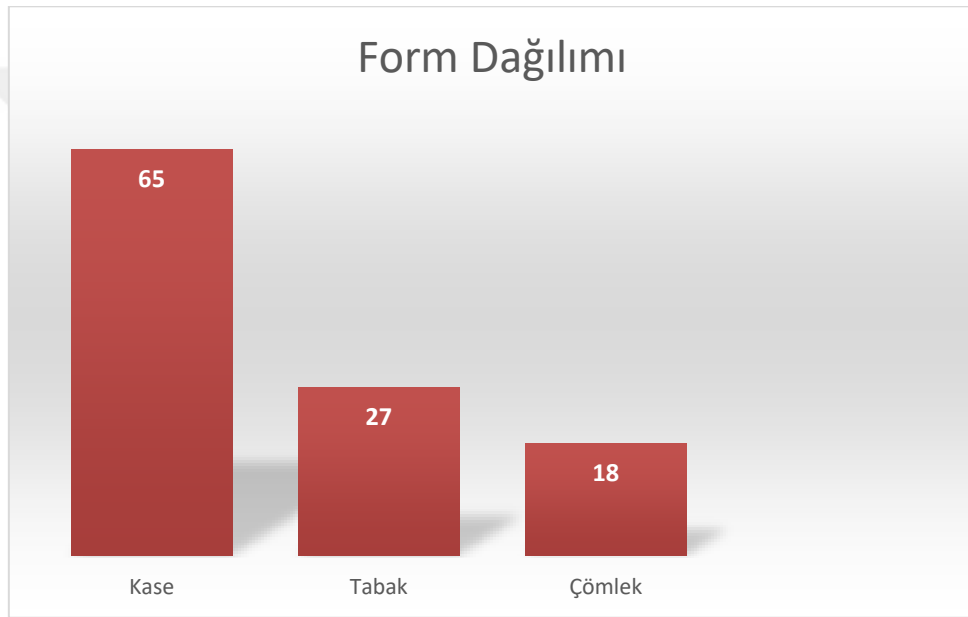
Gedikkaya Mağarası çanak çömlek malzemesi içerisinde tüm kap bulunmamaktadır. Form tipi ayrımları, ağız ve dip parçalarından faydalanılarak yapılmıştır. Gedikkaya Mağarası çanak çömlek form tipleri biçimlerine göre kaseler, tabaklar ve çömlekler olmak üzere üç ana grup altında değerlendirilmiştir (Grafik 3.3.).

Kapların form tiplerine göre ayrımında kendi içerisinde çeşitlilik göstermesinden dolayı alt gruplara ayrılmıştır.

2A ve 1B tabakasında ele geçirilen çanak çömlekle buluntuları arasında en yoğun grubu kaseler oluşturmaktadır. (Grafik3). Söz konusu kaseler ağız kenarından yola çıkarak içe dönük ağızlı ve dışa dönük ağızlı kaseler olarak isimlendirilirken, 2A tabakasında görülen daha yayvan tipteki kaseler sığ kaseler olarak isimlendirilmiştir. Söz konusu tabakada ele geçirilen diğer form ise çömlekler ve tabaklardır. Tabak formu 1B tabakası ile görülmeye başlanmıştır. Söz konusu tabak formu ağız kısmındaki farklılık sebebiyle hafif dışa dönük ağızlı olarak da kendi içinde bir ayrıma sahiptir.

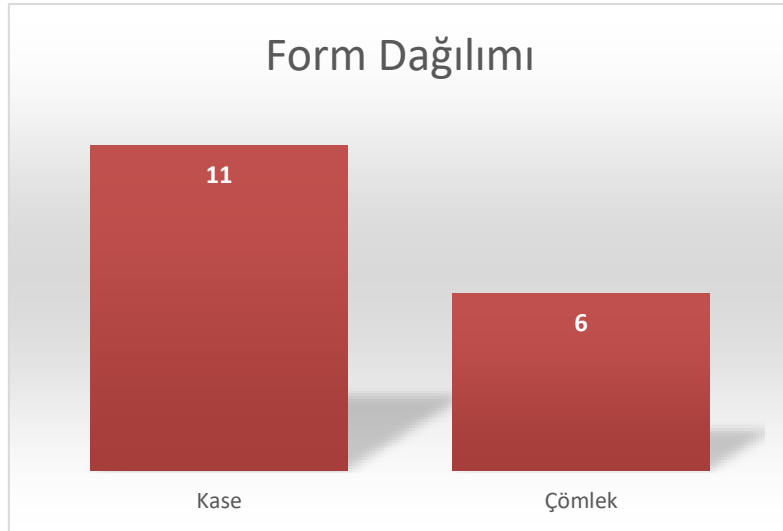
Genellikle günlük kullanım kapları olarak kullanılmış olan çanak çömlekleri şu şekilde alt gruplarına şu şekilde sıralayabiliriz;

1. İçe dönük Ağızlı Kaseler (Form 1)
2. Dışa Dönük Ağızlı Kaseler (Form 2)
3. Dışa Dönük Ağızlı Sığ Kaseler (Form 3)
4. Dışa Dönük Ağızlı Tabaklar (Form 4)
5. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabaklar (Form 5)
6. Küresel Gövdeli Çömlek (Form 6)
7. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek (Form 7)

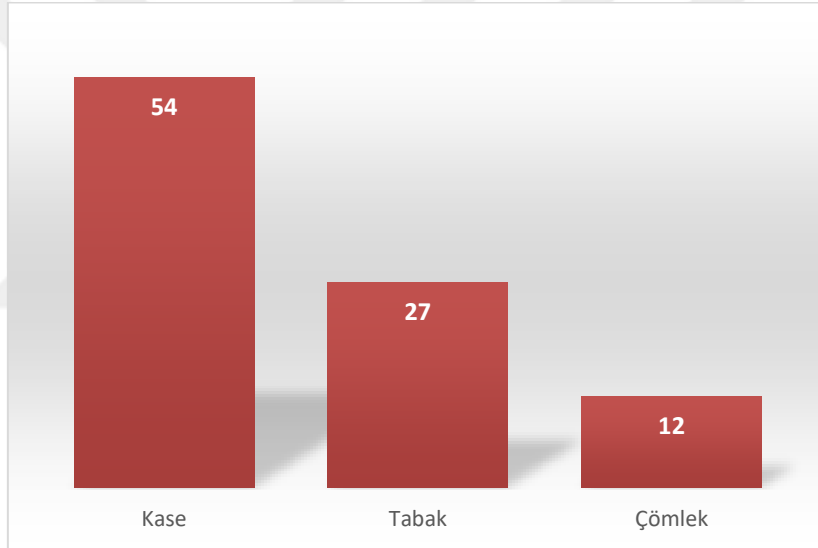

Grafik 3.3. Genel Form Tipi Dağılımı

2A tabakasında ele geçirilen form tipleri sayısal veri olarak bakıldığında tez kapsamında incelenen malzemeler açısından oldukça az sayıdadır. 1B tabakasında görülen form çeşitliliği bir önceki tabaka ile benzerlik göstermektedir. Söz konusu tabakada ele geçirilen çanak çömlek yoğunluğu bir önceki tabakaya oranla daha fazla sayıda olması sebebiyle daha anlaşılır bir form dağılımı sağlamaktadır (Grafik 3.4.-3.5.).

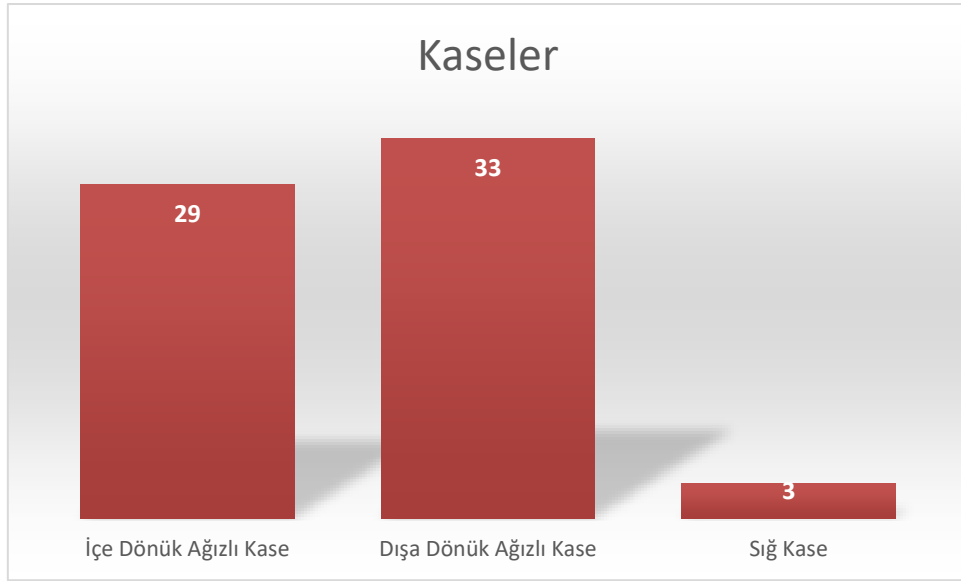
Grafik 3.4. Geç Neolitik Dönem Form Tipleri Dağılımı

Grafik 3.5. Erken Kalkolitik Dönem Form Tipleri Dağılımı

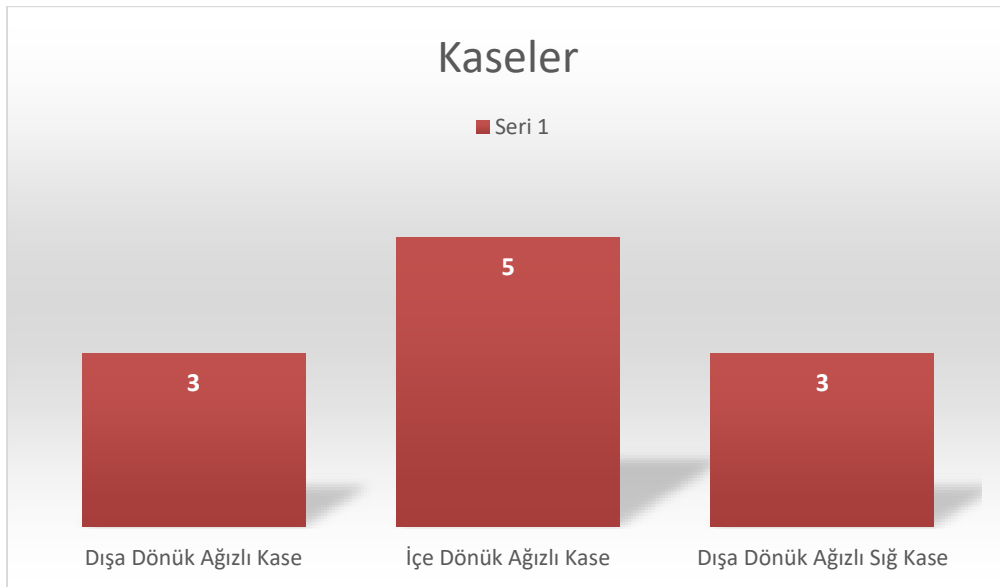
1.2.1. Kaseler

Gedikkaya Mağara çanak çömlek form tipleri arasında en yoğun grubu kaseler oluşturmaktadır. 2A ve 1B tabakasına ait ele geçirilen kâse form tipleri aşağıdaki grafikte sayısal olarak gösterilmektedir. Tez kapsamında ele alınan kaseler 30 cm çapları aralığında yapılan kaseler genellikle mal 1 ve mal 3 grubunda çoğunlukta olsa da diğer mal grupları içerisinde de bulunmaktadır (Grafik 3.6.).

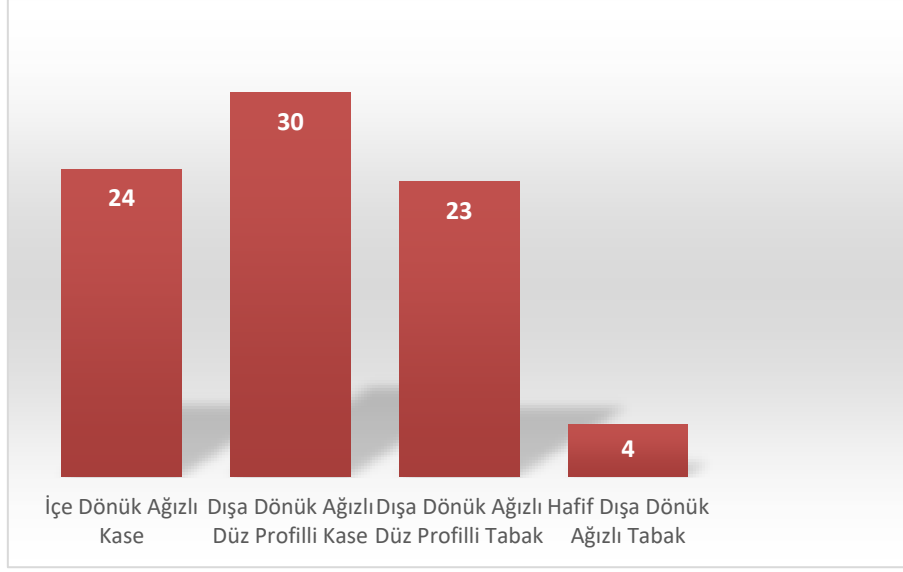

Grafik 3.6. Kâse Formu Dağılımı

Tez kapsamında değerlendirmeye alınan söz konusu kâse formları 2A tabakasına ait malzeme sayısı her ne kadar az da olsa ele geçirilen ağız parçalarının formları çok güzel göstermesi bu dönem için belirgin olmaktadır (Grafik 3.7.). Bir sonraki 1B tabakasında da karşımıza çıkan bu form tipi yapım tekniği açısından bir önceki dönemin devamı niteliğindedir. 1B tabakasında ele geçirilen kâse sayısının tez kapsamında değerlendirmeye alınandan çok daha fazla olması sebebiyle bu dönem için mağarada oldukça popülerdir (Grafik 3.8.).

Grafik 3.7.: Geç Neolitik Dönem Kâse Form Dağılımı

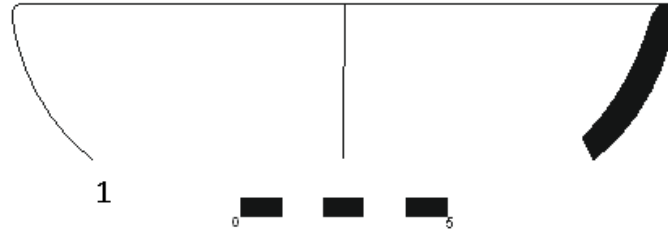

Grafik 3.8. Erken Kalkolitik Kâse ve Tabak Form Dağılımı

1.2.1.1. İçe Dönük Ağızlı Kaseler

Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Dönem çanak çömleği içerisinde İçe Dönük Ağızlı Kâse formu 3 parça ile değerlendirilmektedir. Söz konusu formun çapları ortalama 5-15 cm arasında değişmekte olup genellikle basit profillidir (Şekil 3.1./1). Bu form grubu içerisinde Lev. 2/1-2-3-4-5'te gördüğümüz örnekler temsil edilmektedir. Mal grupları açısından bakıldığında ise formu temsil eden mal 1 ve mal 1a olarak karşımıza çıkmaktadır.

1B Tabakası çanak çömleği içerisinde İçe Dönük Ağızlı Kâse formu 24 parça ile değerlendirilmektedir (Lev.11/4, Lev. 12/1-2-3-4-5-6, Lev. 13/1-2-3-4, Lev. 17/2-3-4-5-7-8-9, Lev. 18/1-2-3-4-5-6). Söz konusu formun çapları ortalama 4-17 cm arasında değişmekte olup genellikle basit profillidir (Şekil 3.1./2). Mal grupları açısından bakıldığında ise formu temsil eden mal 1, mal 1a, mal 2 ve mal 3 olarak karşımıza çıkmaktadır.

2A Tabakası İçe Dönük Ağızlı Kase Örneği

1B Tabakası İçe Dönük Ağızlı Kase Örneği

Şekil 3.1. İçe Dönük ağızlı Kâse Örneği

1.2.1.2. Dışa Dönük Ağızlı Kaseler

Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Dönem çanak çömleği içerisinde Dışa Dönük Ağızlı Düz Profilli Kâse formu 10 parça ile değerlendirilmektedir. Söz konusu form tipi dışa açılan tabakların derin olarak yapılmış olanları olarak söylenebilir (Şekil 3.2./1). Diplerinin düz olduğu düşünölen kapların çapları 7-18 cm arasındadır (Lev. 1/1-2-3, Lev. 4/2-3). Çoğunlukla mal 1 ve mal 1a olarak görölen kaplar diğer mal gruplarından örneklerde taşımaktadır.

2A tabakasında bu form tipinde ele geçirilen malzemede içi kırmızı, dışı siyah yüzey renklerine sahip ince cidarlı ve hem içi hem dışı şerit şeklinde boya bezemeli örnekler görölmektedir (Lev. 4/2,).

Erken Kalkolitik Dönem çanak çömleği içerisinde Dışa Dönük Ağızlı Kâse formu 30 parça ile değerlendirilmektedir. Söz konusu form tipi dışa açılan tabakların derin olarak yapılmış olanları olarak söylenebilir (Şekil 3.2./2). Diplerinin düz olduğu düşünölen kapların çapları 5-22 cm arasındadır (Lev. 7/1-2-3-4-5-6-7-8-9, Lev.8/1-2-3-4-5-6, Lev. 9/1-2-3-4-5, Lev. 10/1-2-3-4-5, Lev. 11/1-2-5-6-7-8-9) Çoğunlukla mal 1a ve mal 1b olarak görölen kaplar diğer mal gruplarından da örnekler taşımaktadır.

1

2A Tabakası Dışa Dönük Ağzılı Kase Örneği

2

1B Tabakası Dışa Dönük Ağzılı Kase Örneği

Şekil 3.2. Dışa Dönük Ağzılı Kâse Örneği

1.2.1.3. Dışa Dönük Ağzılı Sığ Kâse

Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Dönem çanak çömleği içerisinde Dışa Dönük Ağzılı Sığ Kâse 3 parça ile değerlendirilmektedir. Söz konusu kap formu dışa dönük ağzılı düz profilli kaselerin daha sığ ve yayvan halleri olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 3.3.). Çapları yaklaşık 20-30 cm arasında değişen formun mal 1 grubuna dahil olduğu görülmektedir (Lev. 1/3-4-5, Lev. 4/1).

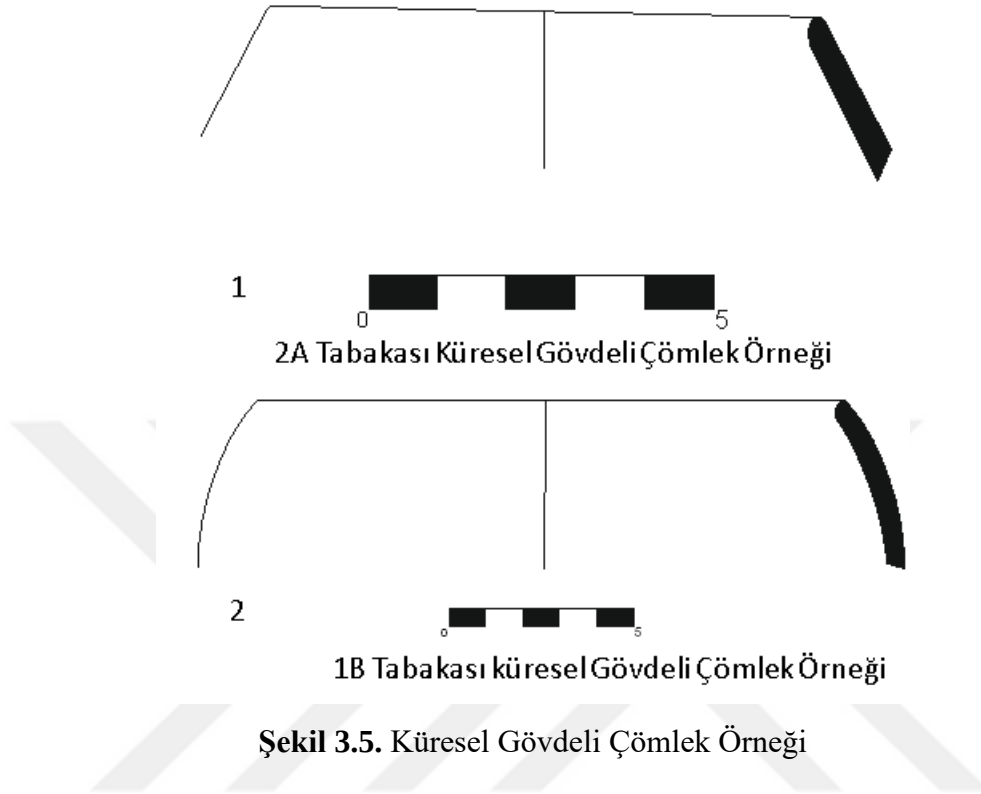

Şekil 3.3. Geç Neolitik Dönem Dışa Dönük Ağzılı, Sığ Kâse Örneği

1.2.2. Tabaklar

Tabak formu Gedikkaya Mağarasında 1B tabakasıyla birlikte görülmeye başlanmıştır. Genel olarak yayvan ve sığ bir tipte üretilen tabaklar ağız kısımlarındaki değişkenlik baz alınarak iki alt gruba ayrılmıştır.

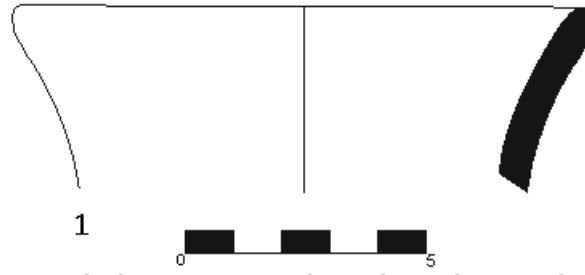
Söz konusu forma sahip kap ağız kısımlarına doğru daralan ve gövdeye doğru genişleyen form tipindedir (Şekil 11/2). Genellikle mal 1 ve mal 1a grubunda yer aldığı görülmektedir. Bu form tipine sahip kabartma bant bezeme ve baskı bezemeli çömlekler görülmektedir

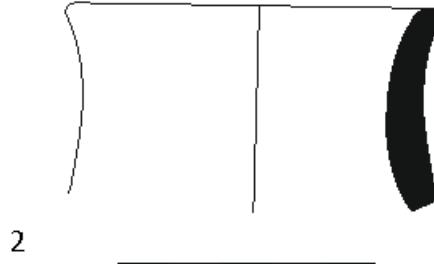
1.2.3.2. Dışa Dönük Ağızlı, Basık Boyunlu Çömlekler

Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Dönem çanak çömleği içerisinde Dışa Dönük Ağızlı, Basık Boyunlu Çömlekler, 3 parça ile değerlendirilmektedir (Şekil 2.6./1). Söz konusu çömlekler 12-18 cm çaplara sahiptir (Lev. 3/ 1-2-3). Mal 1 ile temsil edilen bu form tipinde yüzeyde pişmeden kaynaklı alacalanmalar mevcuttur.

Erken Kalkolitik Dönem çanak çömleği içerisinde Dışa Dönük Ağızlı, Basık Boyunlu Çömlekler, 2 parça ile değerlendirilmektedir (Şekil 3.6./2). Söz konusu çömlekler 8-15 cm çaplara sahiptir (Lev. 20/4, Lev. 21/7). Mal 1a ve Mal 1b ile temsil edilen bu form tipi bir önceki dönemden devam etmektedir.

2A Tabakası Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek Örneği

1B Tabakası Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek Örneği

Şekil 3.6. Dışa Dönük Ağızlı, Basık Boyunlu Çömlek Örneği

1.3. Kulplar, Tutamaklar ve Dipler

Gedikkaya Mağarası çanak çömleği içerisinde yer alan kulp ve tutamaklar formlardan ayrı olarak değerlendirilmiştir. Çoğunlukla küresel gövdeli ya da boyunlu çömleklerde olabileceğini düşündüğümüz kulplar genellikle kapların geniş olan gövde kısımlarında yer almaktadır. 2A tabakasında yatay ve dikey olarak iki gruba ayrılan kulplarda bir adet de dirsek kulp görülmektedir (Lev. 5/2-3-4-5-6).

1B tabakasında ele geçirilen kulplar ise yatay, dikey, dirsek, düğme çıkıntılı ve mantar kulp olarak 5 gruba ayrılan kulplar genellikle mal 1 ve mal 1a grubuna aittir.

Yatay kulplar çömlek üzerinde daha yayvan geniş bir formda olarak yapılmakta olup 8 parça ile değerlendirilmektedir (Lev. 26/2-3-4-5, Lev. 27/1-2-3-4).

Dikey kulplar ise daha dik ve ince formda karşımıza çıkmakta olup 9 parça ile değerlendirilmektedir (Lev. 24/1-2, Lev. 25/1-2-3-4, Lev. 26/1-6).

Dirsek kulplar ise daha karakteristik bir şekilde dirsek yapar formdadır. Mal 3 grubuna ait olan kulp 1 parça ile değerlendirilmektedir (Lev. 28/4).

Düğme çıkıntılı kulplar, dikey kulp formunda üst kısmında parmak yerleştirilebilecek şekilde bir çıkıntı ile yapılmış olan form tipinde olup 2 parça ile değerlendirilmektedir (Lev. 24/3, Lev. 28/1).

Mantar Kulplar ise, mal 1a grubuna ait olup taşçık ve mika katkılı olarak 3 parça ile temsil edilmektedir (Lev. Lev. 27/5-6-7). Söz konusu mantar kulplar Ege Bölgesi ile ilişkilendirilmektedir.

Tutamak, Gedikkaya Mağarası Erken Kalkolitik tabakalarında bir parça ile değerlendirilmektedir. Söz konusu tutamak mal 1 grubuna ait olup taşçık ve mika kakıyla astarlı olarak yapılmıştır (Lev. 28/5).

Gedikkaya Mağarası Erken Kalkolitik Dönem çanak çömleği içerisinde 3 parça ile temsil edilen dip mal 1 grubuna dahildir. Yaklaşık çapı 9 cm olan formda yukarıya doğru genişleme mevcuttur (Lev. 29/1-2-3). 2A tabakasında söz konusu forma ait herhangi bir buluntu ele geçirilememiştir.

1.4. Bezemeler

Gedikkaya Mağarası çanak çömleğinde görülen bezemeler, nokta, kurtçuk, yumru, Kabartma bant, çentik-çizi ve memecik bezeme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tez kapsamında incelenen çanak çömleklerinin form tipleri ve mal gruplarının yanı sıra bezemeler, tarihleme, yerleşmenin dönem içerisindeki coğrafi ve politik yerini saptamakta oldukça önemli bir rol almaktadır. Gedikkaya Mağarası içerisinde ele geçirilen çanak çömlek üzerinde yapılan değerlendirmeler ve ayrıştırmalar sonucunda 7 adet bezemenin yer aldığı görülmüştür (Resim 3.16, Resim 3.26-27-28-29)

2A tabakası Bezeme Örnekleri

1B Tabakası Bezeme Örnekleri

Resim 3.16. Bezeme Örnekleri

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.1. Nokta Bezeme

2A ve 1B tabakalarında ele Geçirilen malzemeler arasında en sık rastlanan bezeme türü nokta bezemedir. Yatay dikey, eğik şekilde iki ya da daha fazla nokta sıralarından bir araya gelerek oluşmaktadır. Söz konusu bezeme örnekleri 2A tabakası (Lev. 6/2-3-4) ve 1B tabakasında (Lev. 23/6-7-8-9-10-11-12-13, Lev. 24/1-2-3) görmekteyiz. Söz konusu bezemenin içi beyaz boyalı olabileceği de ihtimaller arasındadır (Resim 3.17, Resim 3.26/1-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-14-15-16-17-18).

2A Tabakası Nokta Bezeme Örneği

1B Tabakası Nokta Bezeme Örneği

Resim 3.17. Nokta Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.2. Kurtçuk Bezeme

Gedikkaya Mağarası 2A Tabakasında ele geçirilen çanak çömlekler içerisindeki kurtçuk bezemeli malzemenin yumru bezemeden farkı, daha küçük boyutlu eğik çizgi şeklinde olmasıdır (Lev. 4/5 (Resim 3.18, Resim 56/4).

Resim 3.18: Geç Neolitik Dönem Kurtçuk Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.3. Yumru Bezeme

Gedikkaya Mağarası malzemesi içerisinde ele geçirilen yumru bezeme, iki farklı şekilde karşımıza çıkmaktadır. Hem yatay hem de oval şekilde yapılan yumru bezemeler memecik bezemeden ayırt edebilmek amacıyla oval olanlar “Yumru a”, yatay olanlar “Yumru b” olarak sınıflandırılmıştır. Yumru a tipteki bezeme oval yumruları temsil ederken, Yumru b tipteki bezemeler yatay yumruları temsil etmektedir. Genellikle kapların geniş yerlerinde ya da ağız kısmının hemen altında görülmektedir. Söz konusu bezeme 2A ve 1B tabakalarında da görülmektedir. (Resim 3.19, Resim 3.28/3-5-9-10-11-12-13-16-18-19-20). 2A tabakasına ait yumru bezeme (Lev. 4/4), 1b tabakasına ait yumru bezeme (Lev. 22/5, Lev. 24/5), tip ve yapım tekniği açısından oldukça benzerdir.

Resim 3.19: Yumru Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.4. Çentik-Çizi Bezeme

2A Tabakasında 1 parça ile temsil edilen bezeme türü (Resim 55/25) Erken Kalkolitik Dönem malzemesi içerisinde sayıca daha fazla ele geçirilmiştir. Çentik- çizi bezeme, genellikle kapların ağız kısımlarında yerlerinde tırnak çentiği şeklinde 2 veya daha fazla çentik şeklinde görülmektedir (Resim 3.20, Resim 3.27/21-22-24) (Lev. 20/2-9, Lev. 22/3). Çentik bezeme çoğunlukla küresel gövdeli çömleklerde ve kaselerde görülmektedir.

Resim 3.20. Erken Kalkolitik Dönem Çentik Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.5. Kabartma Bant Bezeme

Gedikkaya Mağarası'nda ele geçirilen kabartma bant bezeme örneklerinin olduğu çanak çömlek buluntularından yola çıkılarak, genellikle kapların ağız ve gövde kesimlerinde bir kabartma ya da eklenti içerisine yapılan baskı ya da çentik şeklinde desenlerle silindirik bir kabartma şeklinde olarak şekillendirildiği görülmektedir. Genellikle küresel gövdeli çömleklerde karşımıza çıkan söz konusu bezeme 2A ve 1B tabakasında (Resim 3.21, Resim 3.27/1-2-8-10-25) (Lev. 5/1, Lev. 6/1 (Lev. 20/3, 22/1)) görülmektedir.

Resim 3.21.: Erken Kalkolitik Dönem Kabartma Bant Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.6. Memecik Bezeme

Gedikkaya Mağarası Erken Kalkolitik Dönem malzemesi içerisinde ele geçirilen memecik bezeme, genellikle kapların geniş yerlerinde oval biçimli bir çıkıntı şeklindedir. Gedikkaya Mağarası Geç Neolitik Dönem 2A Tabakası çanak çömleği içerisinde ele geçirilen

memecik bezeme (Resim 3.28/24) (Lev. 6/6) ile temsil edilirken, 1B tabakasında görülen memecik bezemeler genellikle küresel gövdeli çömlek ve kaselerde görülmektedir (Resim 3.22, Resim 3.28/21-22) (Lev. 20/6-7, Lev. 24/6).

Resim 3.22: Erken Kalkolitik Dönem Memecik Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

1.4.7. Baskı Bezeme

Baskı bezeme, oval uçlu bir cisimle bastırılarak oluşturulmuş şeklinde yapılan bezeme çoğunlukla kapların ağız kısmında ya da ağızdan aşağı doğru gövdeye uzanır şekilde tek sıra halinde yapılarak oluşturulmuştur (Resim 3.23, Resim 3.27/13-15-16-17-18-19-20). Genel olarak küresel gövdeli çömlek ve dışa dönük kaselerde görülmektedir (Lev. 20/4-5-8, Lev. 22/2-6, Lev. 24/4).

Resim 3.23: Erken Kalkolitik Dönem Baskı Bezeme Örneği

Kaynak: (Gedikkaya Kazı Arşivi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KARŞILAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME

1. Karşılaştırma ve Değerlendirme

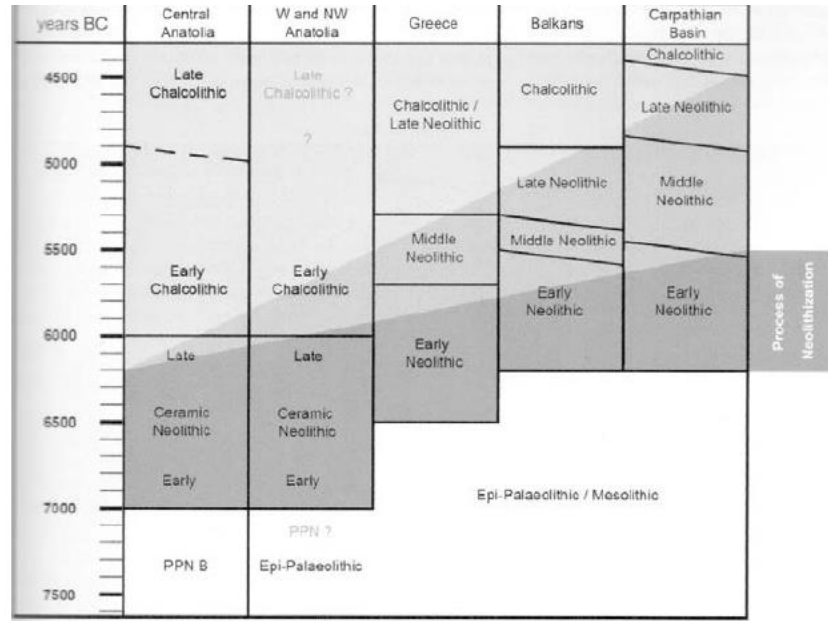
Tez kapsamında değerlendirilen Gedikkaya Mağarası'nın da bulunduğu kuzeybatı bölgesinde Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'in, MÖ 7.bin yılın ikinci yarısında başlamaktadır (Roodenberg ve Alparslan, 2007: 397).

Gedikkaya ile aynı bölgede Kuzeybatı Anadolu Bölgesi'nde bulunan Barçın Höyük'te yapılan araştırmalara göre, söz konusu yerleşmede Neolitik Çağ'a ait 2 adet C14 sonucu, Menteşe Höyük ile çağdaş bir zaman olan MÖ. 7.bin yılın ortalarına tarihlenmektedir. Yine aynı bölge içerisinde yer alan Aktopraklık C alanı MÖ 6300, B alanı ise MÖ 6000'lerin başlarına tarihlenmektedir (Karul – Avcı, 2011: 6). Yine aynı Bölgede yapılan ilk sistematik kazı olan Ilıpınar'ın X. ve IX. tabakaları MÖ. 6000 – 5800 ve VIII ve VII. tabakaları ise MÖ. 5800 – 5700 yıllarına tarihlenmektedir (Roodenberg, 1999b: 200).

Çoğunlukla kullanılan Anadolu kronolojisi Mezopotamya-Suriye kronolojisine bağlı olarak oluşturulmuştur (Tablo 4.1.). Yakındoğu'da Geç Neolitik Dönem çanak çömleğinden belirgin bir şekilde ayrılan Erken Kalkolitik Dönem yani 'Halaf malları' Göller Bölgesi ve Orta Anadolu'daki çağdaş yerleşmelerde de görülen boyalı çanak çömlek geleneği Anadolu kronolojisine de uyarlanmıştır. Genel olarak bakıldığında Geç Neolitik Dönem'i temsil eden çanak çömlek ile Erken Kalkolitik Dönem'de görülen çanak çömlek kültürünün herhangi bir kesinti olmadan devam ettiği görülmektedir. (Özdoğan, 1997: 12-26). Aslında bakıldığında söz konusu dönemler arasındaki farka bakıldığında Anadolu'da Neolitik Dönem'in son aşaması ile İlk Kalkolitik Dönem arasındaki en belirgin değişikliğin, daha önceki evrelerde daha az sayıda görülen boyalı çanak çömleğin sayısal olarak çoğalması ve karakteristik bir hal almasıdır.

Gedikkaya mağarası kronoloji bakımından karşılaştırmalı olarak baktığımızda bölgeler arası kültürel etkileşimde oldukça önemli bir konuma sahiptir. Söz konusu yerleşmede ele geçirilen çanak çömlek özellikleri hem Balkan hem de Anadolu kronolojisi bakımından daha batıya uyarlanabilir bir konumda yer almaktadır. Anadolu kronolojisine göre yapılan tarihlendirmelerde Mezopotamya- Suriye kronolojisinin baz alınması ve Gedikkaya'da ele geçirilen çeşitli kültürlere ait buluntular ve C14 sonuçlarına dayanarak bu kronolojinin daha geriden geldiği, açığa çıkarılan verilere göre Ege kronolojisi ile daha uyumlu olabileceği öngörülmüştür.

Tablo 4.1. Bölgeler Arası Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu

Kaynak: (Kraub, 2012: Fig 1)

1.1. Geç Neolitik Dönem Erken Kalkolitik Dönem Yerleşmeleri

M.Ö 7. Bin yılın sonu ve 6. Bin yılın başında Batı Anadolu ve Balkanlarda Neolitik Dönem'e tarihlendirilen dört farklı çanak çömlek grubu olduğu görülmüştür. Söz konusu çanak çömlekler, monokrom koyu yüzlü açıkli mallar, kırmızı astarlı mallar, boya bezemeli açıkli mallar ve kaba mallar olarak çıkmaktadır. Tespit edilen çanak çömlek grupları, aynı zamanlarda farklı bölgelerde ele geçirilmesinden kaynaklı olarak içlerinden hangisinin öncül olduğu ise hala tartışma konusudur (Özdoğan, 2007: 411).

Kabaca MÖ. 6. Binyılla beraber Geç Neolitik Dönem başlar; Söz konusu dönemde - Trakya haricinde- Batı Anadolu'da artık oluşumlarını tamamlamış olan iki farklı kültür bölgesi söz konusudur. Bunlardan biri, esas itibarıyla Güneybatı Anadolu'da yayılım alanı bulan ve boyalı çanak çömlek geleneği ile karakterize olan "Hacılar" kültürüdür. Bununla beraber Göller Bölgesi'nde boyalı çanak çömlek hâkim grupken, Ege Sahil kesiminde monokrom çanak çömlek baskın gelenektir. Diğerisi ise kabaca Kuzey Marmara Denizi'nin doğu kesimleri ile hemen güneydoğusunda Sakarya havzalarını kapsayan bölgeye dek yayılım alanı bulan "Fikirtepe kültürü" dür. Fikirtepe Kültürü, Erken Kalkolitik Dönem boyunca varlığını sürdürürken; Göller Bölgesi'nde ve güney Ege sahil kesiminde, kabaca MÖ 6000/5800'lerin ardından bölgede iskân son bulur.

MÖ 5800'den sonraki izler sadece kesif bir yerleşim olan Ulucak III, Yeşilova, Ege Gübre ve Karain, Latmos gibi mağara yerleşimlerinde takip edilebilmektedir. Buna karşın, Trakya (Aşağı Pınar) ve Çanakkale Bölgesi'nde (Gülpınar, Uğurlu) herhangi bir kesinti olmaz; İç batı Anadolu'da Kanlıtaş, Orman Fidanlığı gibi yerleşimler ilk kez iskân edilir (Harita 4.1.).

Harita 4.1. Kuzeybatı Anadolu'da Yer Alan Yerleşmeler

Kaynak: (Karul, 2016: 20)

1.1.1. Kuzeybatı Bölgesi (Fikirtepe Kültürü)

Öncelikle Anadolu arkeolojisinde oldukça önemli bir yere sahip olan ve neredeyse bir bölgeyi tamamıyla etkisi altına alan ve bir kültüre adını veren Fikirtepe, yapılan araştırmalar neticesinde Doğu'da Eskişehir Porsuk Vadisi'nden başlayıp, batıda İstanbul Yarımburgaz'a kadar olan alanda yayılım gösterdiği tespit edilmiştir. Barcin, Ilıpınar, Fikirtepe, Pendik, Yarımburgaz, Yenikapı, Aktopraklık, Demircihöyük yerleşmeleri bu kültürün yayılım alanı içindedir. Aktopraklık ve Demircihöyük gibi yerleşimlerin gösterdiğine göre Eskişehir-Bozüyük-Bursa koridoru, Fikirtepe çanak çömleği ile Hacılar Kültürünü temsil eden krem üzerine kırmızı boyalı malların bir arada görüldüğü tampon bölgedir; doğu Marmara kıyılarında boyalı çanak çömleğe rastlanmaz.

Fikirtepe özelliklerindeki çanak çömleğin, Ege kültür bölgesi özelliklerine sahip Hoca çeşme yerleşmesinin III ve IV tabakalarında ele geçirilmesi Fikirtepe Kültürü'nün az da olsa batıya kadar uzadığını göstermektedir (Özdoğan, 1999: 203).

Fikirtepe’de yapılan araştırmalar neticesinde yerleşmenin üç ana evreye ayrıldığı tespit edilmiştir. Monokrom olarak nitelendirilen koyu yüzölü açkılı çanak çömleğin (Resim 4.1.) karakterize olduğu kültür “Arkaik, Klasik ve Gelişkin Fikirtepe” adı altında incelenmiştir (Özdoğan, 1999: 203).

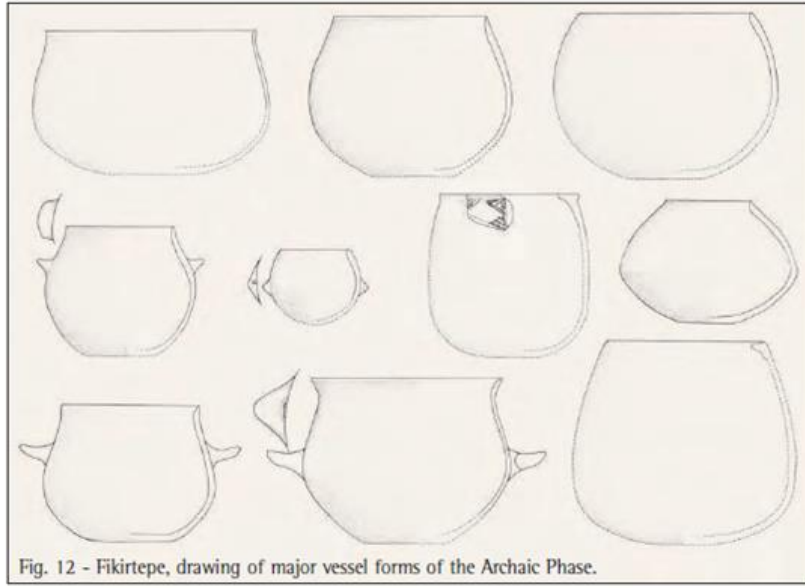

Resim 4.1. Fikirtepe Kültürünü Yansıtan Koyu Yüzölü Açkılı Mallar

Kaynak: (Karul, 2016: 22)

Fikirtepe çanak çömleği çoğunlukla donuk kırmızımsı kahverengi veya siyah tonlarındadır, ancak kırmızımsı, siyah veya açık gri olanlar da vardır; yüzeyleri açkılı ve pürüzsüz olanların yanı sıra genel olarak mal tanecik katkılı kaba olarak karşımıza çıkmaktadır (Özdoğan, 2013: 173).

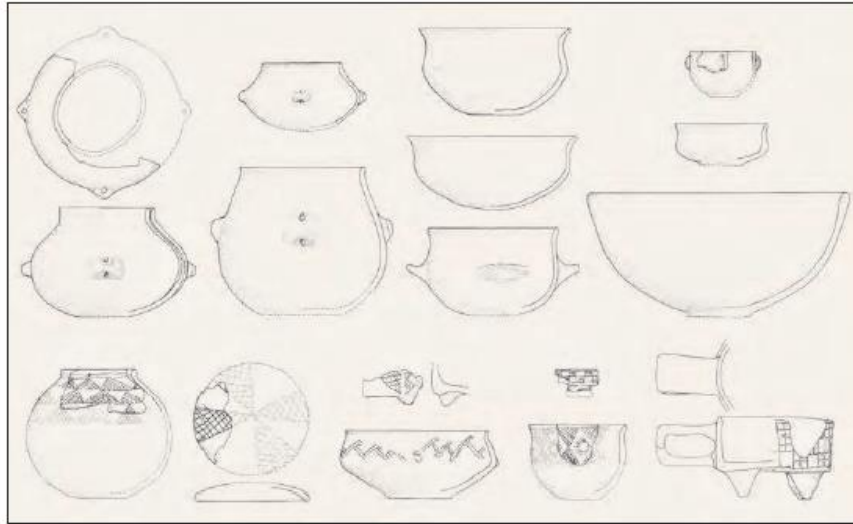
Üç evreye ayrılan yerleşmede Arkaik Fikirtepe olarak bilinen ilk evrede, daralan ağızlı kaplar, köşeli kaplar ve yatay tutamakların çoğunlukta olduğu görölmektedir. Az da olsa tırnak ve çizgi bezemenin uygulandığı çanak çömlek form tipleri karakterize olmaktadır (Resim 4.2.). Söz konusu bezemelerin Gedikkaya’da görölen çizgi bezeme örnekleri kültürün yayılım bölgesi açısından tampon bölge özelliğini ve mağaranın konumunun yerel kültürler arasındaki bağlantıyı birbirine bağlayan bir özellikte olduğunu göstermektedir (Lev. 20/2-9, Lev. 22/3). Gedikkaya Mağarası’nda genellikle küresel gövdeli çömleklerde görölen söz konusu bezeme ve Fikirtepe kültürünün arkaik evresinde karşımıza çıkan form tipinin benzer olması söz konusu kültürün Gedikkaya’daki yansımasıdır (Lev. 4/5, Lev. 5/1, Lev. 20/1-2-3-5, Lev. 23/1-2-3-4-5-6).

Resim 4.2. Arkaik Fikirtepe Çanak Çömleği

Kaynak: (Özdoğan, 2013: 211)

Genel olarak S profilli kaselerin görülmeye başlandığı Klasik Fikirtepe Evresi'nde bir önceki evreye yeni form tipleri oval gövdeli kaplar ve ip delikli tutamaklar olarak söylenebilir (Resim 4.3.). Söz konusu evreye ait çanak çömlekler içerisinde ele geçirilen üzerine içi beyaz dolgulu çizi bezemelerin uygulandığı kült kaplarının da yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir (Özdoğan, 2013: 174)

Resim 4.3. Klasik Fikirtepe Çanak Çömleği

Kaynak: (Özdoğan, 2013: 212)

Uzun boyunlu kaplar ve küresel gövdeli kapların ortaya çıkmaya başladığı Gelişkin Fikirtepe Evresi'nde, genel olarak kahverengi tonlarında açkılı mallar görülmektedir. Çizi, kazıma ve oyma baskı bezemenin görüldüğü bu evrede bezeme çeşitliliğinin arttığı görülmektedir (Özdoğan, 2007: 412-413).

Fikirtepe kültürünün Gedikkaya'daki varlığından bahsedecek olursak, mağarada yapılan çalışmalarda tespit edilen gerek Geç Neolitik gerekse Erken Kalkolitik Dönem tabakalarında ele geçirilen çanak çömlek grupları, Gedikkaya Mağarası'nın da içerisinde yer aldığı Kuzeybatı Anadolu'da oldukça yaygın bir karakteristik özelliğe sahip Fikirtepe kültüründen oldukça farklı özellikler içermektedir. Fikirtepe kültürü ile kurabileceğimiz paralellik Trakya ve Anadolu'nun tamamında Erken Kalkolitik Dönem'de karşımıza çıkan koyu renkli, çentik- çizi ve nokta bezemeli çanak çömleklerin varlığıdır (Özdoğan, 2013: Fig. 37-69) (Resim 4.4.-4.5.). Söz konusu çentik bezemeli örnekler Fikirtepe Kültürünün yayılım gösterdiği alanlarda bulunan çağdaş yerleşmelerin çoğunda benzer özelliklerde görülmektedir. Yarımburgaz Mağarası, Hoca Çeşme gibi önemli yerleşmelerde ele geçirilen çanak çömlek buluntularında görülen çentik bezemelerin benzerleri Gedikkaya Mağarası'nda IB tabakasında kabartma bant bezemeli örneklerin kabartma kısımlarında ve gövde üzerinde karşımıza çıkmakta olup çoğunlukla koyu yüzlü mal üzerine yapılmıştır (Lev. 20/2-9, Lev. 22/3).

Resim 4.4. Yarımburgaz V. Tabaka Çentik Bezeme Örneği

Kaynak: (Özdoğan, 2013: Fig. 37)

Resim 4.5. Hoca Çeşme IV. Tabaka Çanak çömlek Örnekleri

Kaynak: (Özdoğan, 2013: Fig. 69)

Fikirtepe kültürünü yansıtan Barcın'da VIe evresinde ele geçirilen çanak çömlek donuk sarı kahverengi tonlarında olup hafif açıklanarak yapılmıştır. Söz konusu evrede “Holemouth” olarak isimlendirilen çanak çömlek yoğun olarak görülmekte olup dönük ağızlı ve S profilli çömlekler oldukça belirgin formlardır (Özbal ve Gerritsen, 2021) (Resim 4.6.). Gedikkaya'da ele geçirilen çömlek formlarının benzerleri olan bu çanak çömlek grupları Fikirtepe Kültürünü yansıtmaması dışında dönemin günlük kullanım kaplarının başında gelmektedir (Lev. 22, Lev 12, Lev, 13) Fikirtepe'den bilinen ayaklı kült kapları buluntu grubu içerisinde görülmektedir. Söz konusu çanak çömlek yapımında mineral katkı hemen hemen tüm kaplarda görülmektedir. Bunu yanı sıra kum, kuvars ve kirecin de katkı malzemesi olarak kullanılmıştır. Yerleşmede ele geçirilen söz konusu mal grubuna ait benzer örnekler tez kapsamında üçüncü bölümde ele alınan açık yüzlü mallar kısmında açıklanarak gösterilmiştir.

Resim 4.6. Barçın Höyük Çanak Çömlek Örnekleri

Kaynak: (Gerritsen vdd. 2013)

Kültürü yansıtan ve barındıran en önemli yerleşmelerden birisi olan Demircihöyük'te ele geçirilen Neolitik ve Kalkolitik Dönem çanak çömlekleri 5 ana mal grubuna ayrılmaktadır. A'dan E'ye kadar olan mal grupları bu tez kapsamındaki dönemleri temsil etmektedir. Söz konusu mal grupları Gedikkaya Çanak Çömlek mal gruplarıyla oldukça benzerdir (Seeher, 1987: 81).

Demircihöyük'te söz konusu tez kapsamı içerisindeki dönemleri kapsayan tabakalarda ele geçirilen mal grupları arasındaki “Mal A”, şist katkılı kırmızı astarlı mal grubuna ait tek form içe dönük ağızlı bir çömlektir. Söz konusu mal grubuna Çatalhöyük XII ve IX katlarında da rastlanmaktadır (Seeher, 1987: 79). Bu mal grubuna ait çanak çömleğin benzeri Gedikkaya 2A ve IB Tabakasında da görülmektedir. Söz konusu form dışında tabak, kâse ve sığ kaselerde de görülen mal grubu mağarada ele geçirilen çanak çömlek grubu içerisinde günlük kullanım kabı olarak işlem görmüştür (Lev. 6/6, Lev. 7/6, Lev. 8/2, Lev. 12/3, Lev. 16/4, Lev. 24/4).

Yerleşmede ele geçirilen ve çoğunluğu oluşturan “Mal C”, Fikirtepe kültürünü yansıması açısından oldukça önemlidir. Söz konusu kültürü karakterize eden bu çanak çömlek Gedikkaya'da ele geçirilen en yoğun çanak çömlek grubunu temsil etmektedir. Genel olarak S profilli kaseler, içe dönük ağızlı çömlekler görülmektedir (Lev.11/4, Lev. 12/1-2-3-4-5-6, Lev. 13/1-2-3-4, Lev. 17/2-3-4-5-7-8-9, Lev. 18/1-2-3-4-5-6).

Söz konusu mal grubu özelliklerinde yapılmış sepet kulp, ip delikli tutamak ve kazı bezemeli formlar da görülmektedir. (Seeher, 1987: 80-81).

1.1.2. Trakya ve Ege Bölgesi

Balkan yarımadası her ne kadar farklı coğrafi yapısı ile kendi içinde bütünlüğü olan bir coğrafi bölge olarak görülsede Trakya üzerinden, Marmara Bölgesi'ne ve Anadolu'ya bağlanmaktadır. Neolitik Dönem'in başlarında ilk tarımcı köy topluluklarının ortaya çıkmasından itibaren Balkanlar Anadolu kültürlerinin etki alanı içine girmiş ve yöresel farklılıklarına rağmen her iki bölgede de benzer kültürler gelişmesine yataklık yapmıştır. Neolitik Dönem'in sonları ve Kalkolitik Dönem'in başlarında her iki coğrafi bölge arasındaki bütünlük daha belirgin bir hal almıştır (Özdoğan, 2003: 138).

Doğal çevre ve coğrafi özellik bakımından Yakındoğu ve Mezopotamya'dan daha farklı olarak buna karşın Balkanlara benzeyen Batı ve Kuzey Anadolu arasındaki bu kültürel bütünleşme Mehmet Özdoğan'ın deyimiyle Orta Kalkolitik (Özdoğan, 2003: 139), fakat tez kapsamında baz aldığımız tarihlendirmelere göre Erken Kalkolitik Dönem sonlarına kadar sürmüştür

Aşağı Pınar yerleşmesinde ele geçirilen 6. Tabaka çanak çömleği, genel olarak iyi açkılanmıştır. Kırmızı tonları, kahverengi ve gri tonlarının hâkim olduğu yüzey renklerinde kırmızı astar üzerine beyaz boyama yapılmıştır. Bu tabakada oluk bezeme, beyaz boya bezeme ve kabartma bant bezeme görülmektedir (Resim 4.7.). Söz konusu çanak çömlek örneklerin benzerlerine Gedikkaya'da IB Tabakasında karşılaşmaktayız (Lev. 5/1, Lev. 6/1, Lev. 20/3, Lev. 22/1, Lev. 4-6-16-17-18-19-20).

Genel olarak lale biçimli silindirik kaplar, küresel veya konik gövdeli çömlekler ve ağzı açık tabaklar görülen form tipleridir. Ayrıca önceki dönemlerde görülmeyen büyük boyutlu depolama kapları da bu tabakayla birlikte görülmeye başlanmıştır (Özdoğan, 2011: 218-219).

Resim 4.7. Aşağı Pınar 6 Tabaka Çanak Çömleği

Kaynak: (Yumaklı, 2016: 150)

Yerleşmenin 7. Tabakasına ait çanak çömlekler ise kendi içerisinde üç evreye ayrılmıştır. Söz konusu tabaka Karanovo I kültürünü yansıtmaktadır. 7. Tabaka son aşamalarında karakteristik olarak karşımıza çıkan kırmızı astarlı beyaz boyamalı malların olduğu kapların çoğunluğu iyi açıklanmıştır. Tabakaya ait ele geçirilen çanak çömleklerin yüzey rengi çoğunlukla kırmızı, siyah ve bej olarak görülmektedir (Resim 4.8.).

Genel olarak bakıldığında basit ve hafif kıvrımlı bazen de omurgalı kapların görüldüğü formlar ve boyunlu çömlekler ve kapaklar görülmektedir (Özdoğan, 2011: 88).

Söz konusu yerleşmede görülen bezeme ve form tiplerinin Gedikkaya Mağarasında ele geçirilen formlar ve bezeme çeşitliliği ile benzerliği mağaranın jeopolitik konumunun önemini ve Anadolu-Avrupa arasındaki bağlaçlardan biri konumunda olduğunu göstermektedir. Mağarada ele geçirilen çanak çömlek buluntularının hem Anadolu kökenli kültürleri hem de Balkan kültürüne ait izler barındırması bu açıdan oldukça önemlidir. Aşağı Pınar yerleşmesinde ele geçirilen mantar başlı ve düğme çıkıntılı kulpların neredeyse birebir aynısının Gedikkaya'da ele geçirilmesi, mağara sakinlerinin çeşitli kültürlerin etkisinde oldukça zengin bir repertuvara sahip olduğunu göstermektedir (Lev. 28/5-6-7, Lev. 29/1). Örneğin Aşağı Pınar 6. Tabaka çanak çömlek buluntuları arasında yer alan çizi bezeme, kabartma bant bezeme, nokta bezeme, baskı bezeme yumru ve kurtçuk bezeme örneklerinin benzerlerini Yumuktepe yerleşmesi Son Neolitik Dönem nokta bezemeli örneklerinden (Caneva, 2012: Fig. 36) (Resim 4.9.) ve Gedikkaya Mağarası 2A ve 1B Tabakalarında görmekteyiz (Lev. 20/2-9, Lev. 23/3-5, Lev. 2/5,

Lev. 4/4-5, Lev. 6/2-3-4, Lev. 24/6-7-8-9-10-11-12-13-14, Lev. 25/1-2-3. Söz konusu bezemelerin birbirini takip eden tabakalarda ele geçirilmesi sürecin gelişerek devamının göstergesidir.

Resim 4.8. Aşağı Pınar 7. Tabaka Nokta Bezeme Örneği

Kaynak: (Yumaklı, 2016: Fig. 118)

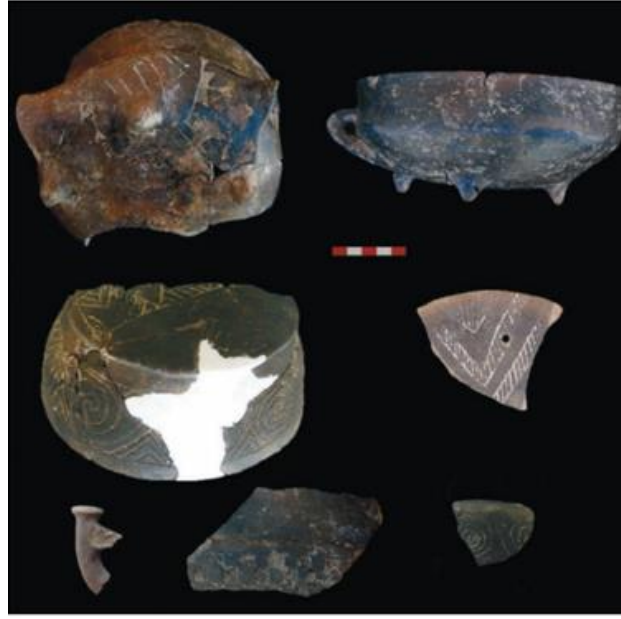
Resim 4.9. Yumuktepe Nokta Bezeme Örneği

Kaynak: (Caneva, 2012: 36)

Bölgenin önemli yerleşmelerinden Gökçeada Uğurlu'da ele geçirilen çanak çömlek buluntuları Batı Anadolu ve Doğu Ege adalarında bulunan yerleşmelerde görülen çanak çömlek kültürünü yansıtmaktadır. Yerleşmede; mahmuz kulplar, lades kemiği şeklindeki kulplar ve beyaz boya bezeme karakteristik olarak karşımıza çıkmaktadır (Gürçal, 2021: 92).

Uğurlu yerleşmesinde görülen “cheese pot” tipi kapların, Ege ve Yunanistan’da bulunan yerleşmelerde Son Neolitik Dönem’de görülmesi, Batı Anadolu ve Ege Adaları arasında kurulan kültürel etkileşimi göstermektedir. Her ne kadar Balkan kültürü ile benzerlikleri olsa da Uğurlu Erken Kalkolitik Dönem çanak çömleği genel olarak yerel özelliklere sahiptir (Resim 4.10.). Neolitik sonu Kalkolitik Dönem başı arasında olan bir süreçte ele geçirilen örneklerde bir önceki Neolitik Dönem etkileri devam etmektedir. Söz konusu yerleşmede ele geçirilen çanak çömlek buluntuları arasında görülen, kapak, dört ayaklı kutu şeklinde kaplar, düğme veya boynuz çıkıntılı kulp/ tutamaklar söz konusu yerleşme için karakteristik olarak söylenebilir. En çok görülen formlar arasında olan geniş ağızlı büyük kaseler ve çanaklar günlük kullanım kapları olarak kullanılmaktadır. Ele geçirilen dört ayaklı kâse ve kutu şeklindeki kaplarda görülen bezemeler ise bu kapların özel olduğunun en önemli kanıtıdır. Genellikle baskı, çizgi, oluk ya da kazıma bezemenin uygulandığı kapların yanı sıra baskı tekniği ile yapılmış nokta bezemelerde görülmektedir. Yerleşmede görülen form ve bezemeler, Gedikkaya’da ele geçirilen çanak çömlek buluntuları arasındaki mantar kulp ve düğme çıkıntılı kulp (Lev. 29/5-6-7) ile olan benzerliği kültürel etkileşimin Ege adalarından deniz yoluyla Batı Anadolu’ya aktarıldığı bu süreçte iç Kuzeybatı Anadolu’ya kadar ulaşan bu benzerlikle desteklenmektedir (Gürçal, 2021: 97 Resim 4).

Ege’de yer alan Latmos Beşparmak Dağları’nda yer alan Malkayası Mağarası mika katkılı, astarsız, koyu yüzlü kabartma ve yumrucuk bezemeli çanak çömlek (Peschlow-Bindokat vd, 2012 res. 42) ile koyu renk üzerine beyaz boyamalı çanak çömlek (Peschlow-Bindokat vd. 2012 res. 42) Gedikkaya Mağarası örnekleri ile yakın benzerlikler içermektedir. Benzer tipte beyaz boyalı çanak çömleğe Son Neolitik Dönem’in ardından bir boşluktan sonra çok zayıf iskân izleri ile temsil edilen Ulucak III. Tabakada rastlanmaktadır Bu evre Ulucak’ta kulübe tarzı yapılar ve bir önceki evreden tamamen farklı, koyu yüzlü, kazı, oluk ve açık bezemeli, içten kalınlaştırılmış dudaklı kâse ve tabaklar, dışa açılan ağız kenarlı küresel gövdeli çömlekler, dışa dönük dudaklı boyunlu çömlekler, boynuz kulplar ile temsil edilir ve söz konusu çanak çömlek Marmara Bölgesi ile ilişkilendirilmiştir (Çevik vd. 2020).

Resim 4.10. Gökçeada Uğurlu-Zeytinlik Yerleşmesi Çanak Çömleği

Kaynak: (Gürçal, 2021: Resim 4)

1.1.3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi

Geç Neolitik Dönem yerleşmeleri arasında bölgenin en önemli yerleşmelerinden olan Çayönü'nde yapılan araştırmalarda höyüğün güneyinde tespit edilen çanak çömleksiz Neolitik Çağ bulgularıyla, Hücre Planlı Yapılar Evresi 2.tabakasında Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem ile Çanak Çömlekli Neolitik Dönem arası bir geçiş süreci görülür (Yalman, 1998: 9-12). Yapılan C14 sonuçlarına göre Çanak Çömleksiz dönem 10.200 – 8100 yılları arasında Çanak Çömlekli Neolitikte 8100 – 7500 arasını kapsamaktadır. Ayrıca höyükte Neolitik Çağın yanı sıra Kalkolitik, İlk Tunç, 2.Bin ve Demir Çağ kültürlerinde varlığı bilinmektedir.

Yerleşmede Çanak Çömlekli Neolitik tabakada bulunan çanak çömleği oluşturan 3 ana grup olup, bunlardan ilk ikisi bol bitkisel katkılı mallar ile bol mineral katkılı mallar ve diğeri de koyu yüzlü açıkly mallar olup 3 grup olarak ayrılmaktadır. Çayönü'nde en çok görülen mal grubu bitkisel ve mineral katkılı gruplar olup bu gruplar içinde en yaygın olan koyu yüzlü mallardır. Söz konusu mal gruplarında en çok görülen form tipleri ise daralan ağızlı formların kendi içinde ayrıldığı derin gövdeliler ve küresel gövdelilerdir. Bu kaplarda eklenti tutamaklar, boyunsuz ve derin kaplar üzerinde kullanılmıştır (Resim 4.11.). Ele geçirilen kaplar üzerinde görülen bezemelerden en yoğun olanı memecik ve yumrucuk bezeme olup (Erim Özdoğan ve Yalman, 2004: Resim 11), tüm bu özelliklerle Kumtepe, Sürük Mevkii ve Yayvan Tepe yerleşmelerinde ve Mezraa Teleilat IIb tabakasında (Özdoğan ve Başgelen, 2011: Fig. 37-38,

Erim Özdoğan, 2011: Fig. 36) karşılaşılmaktadır (Resim 4.12.) (Yalman, 1998). Söz konusu bezeme örneklerine Gedikkaya Mağarası 2A ve IB tabakasında ele geçirilen çanak çömlek buluntuları üzerinde bulunan söz konusu bezeme örnekleriyle olan benzerlikleri mağaranın konumu açısından kültürel dağılımda ne kadar önemli bir bağlantı noktasında yer aldığını göstermektedir (Lev. 4/4, Lev. 20/6-7, Lev. 24/6, Lev. 22/5, Lev. 24/5). Gedikkaya Mağarasında ele geçirilen çömlekler Ağız kısımlarına doğru daralan ve gövdeye doğru genişleyen form tipinde genellikle mal 1 ve mal 1a olarak görülmektedir. Bu form tipine sahip kurtçuk bezemeli bir çömlek ise oldukça dikkat çekicidir (Lev. 3/15). Çayönü yerleşmesinden bildiğimiz bezemenin aslında Fikirtepe kültürünü yansıtmaması gereken bir konumda ele geçirilmesi oldukça önemli bir noktadır.

Resim 4.11. Çayönü Çanak Çömleği

Resim 4.12. Çayönü Bezemeli Kap Parçaları

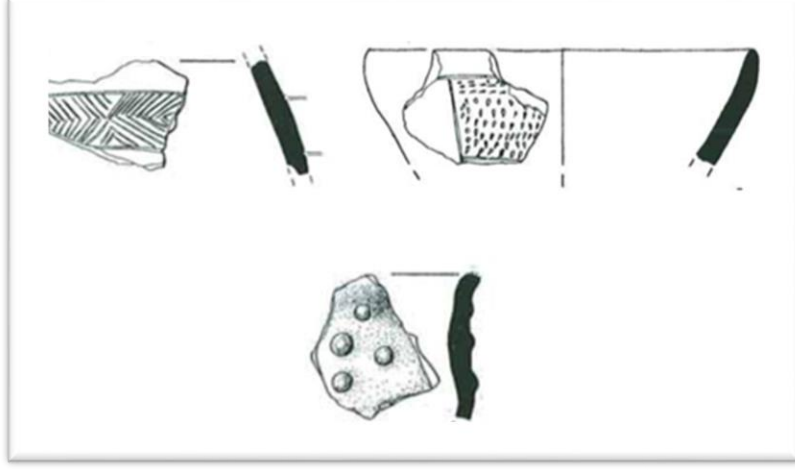
Kaynak: (Erim Özoğan, 2011: Fig. 36)

1.1.4. İç Anadolu Bölgesi

İç Anadolu Bölgesi önemli yerleşmelerinden olan Güvercinkayasası'nda toplamda 3 tabaka tespit edilmiştir. Orta Kalkolitik Dönem'e tarihlendirilen tabakalar MÖ 5210- MÖ 4810 kalibre edilmiş tarih aralığını vermektedir (Gülçur ve Kiper, 2004: 428; Gülçur, 2004). Yerleşmede I. ve II. tabaka Gedikkaya Mağarası Erken Kalkolitik IB tabakasıyla çağdaş olarak görülmektedir.

Yerleşmede II. tabakada ele geçirilen çanak çömlekler genel olarak siyah açkılı mal grubuna mensup günlük kullanım kapları ve depolama kapları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Güvercinkayasası I. ve II. tabakalarda ele geçirilen çanak çömlek formları tabak, kâse ve fincan olarak şekillendirilmiş olup (Resim 4.13) söz konusu tabak ve kâse formlarının yanı sıra kulp ve tutamak tipolojisi Gedikkaya IB tabakası formlarına benzemektedir (Lev.11/4, Lev. 12/1-2-3-4-5-6, Lev. 13/1-2-3-4, Lev. 17/2-3-4-5-7-8-9, Lev. 18/1-2-3-4-5-6, Lev. 7/1-2-3-4-5-6-7-8-9, Lev. 8/1-2-3-4-5-6, Lev. 9/1-2-3-4-5, Lev. 10/1-2-3-4-5, Lev. 14/1-3-4-5-6-7-8, Lev. 15/1-2-3-4-5-6-7, Lev. 16/3-4-5-6-7-8) (Demirtaş, 2017).

Resim 4.13. Güvercinkayası Erken Kalkolitik Dönem Bezmeli Çanak Çömlek Örnekleri

Kaynak: (Gülçur, 2004: 159-160)

Söz konusu yerleşmede benzerlik açısından karşılaştırmada en çok belirginliği sağlayan bezeme çeşitleri Güvercinkayası'nda ele geçirilen çanak çömleklerde de önemli bir yere sahiptir (Demirtaş, 2017: 38-39-40). Söz konusu yerleşmede ele geçirilen çanak çömlek üzerindeki bezemeler çizgi, sokma, kabartma bezeme, memecik ve antropomorfik ve zoomorfik desenlerden oluşmaktadır (Demirtaş, 2017: Şek. 2.5). Bezeme çeşitliliği bakımından oldukça zengin olan yerleşmede tez kapsamında değerlendirdiğimiz Gedikkaya Mağarası IB tabakası çanak çömlekleri kapsamında çizgi, baskı, yumru ve memecik bezemelerde (Lev. 20/6-7, Lev. 6/6, Lev. 20/4-5-8, Lev. 22/2-6, Lev. 24/4) gördüğümüz benzerlik mağaranın kültürel zenginliği ve bölgesel çeşitliliği açısından oldukça önemlidir (Gülçur, 2004: 146).

Yerleşmede ele geçirilen boyalı çanak çömlekler, yerleşmenin çanak çömlek repertuarı açısından yabancıdır. Söz konusu yerleşmede bulunan boyalı çanak çömlekler genellikle Can Hasan I özelliklerindedir (Çaylı, 2009: 39). Gedikkaya mağarası boyalı çanak çömlek özellikleri bakımından çok çeşitli ve bir önceki dönemi kapsayan 2A tabakası ve aradaki uzunca boşluğa rağmen devamlılığını sürdürerek IB tabakasında da karşımıza çıkan boyalı mallar etkileşim bölgeleri açısından Güvercinkayası ve Can Hasan yerleşmelerinde yaşayan toplulukların güzergâh üzerinden Gedikkaya Mağarası'na kadar uzanan yolculuklarında uğrak yer olarak kültürel açıdan etkilerini göstermektedir.

Bölgenin bir diğer önemli yerleşmelerinden Can Hasan I, 2A ve 2B tabakaları Gedikkaya Mağarası IB tabakası ile çağdaş olarak görülmektedir. Yerleşmede ele geçirilen kaseler, tabaklar, çömlekler kendi içersinde ayrılan çeşitlenmelerle form repertuarı açısından zenginlik

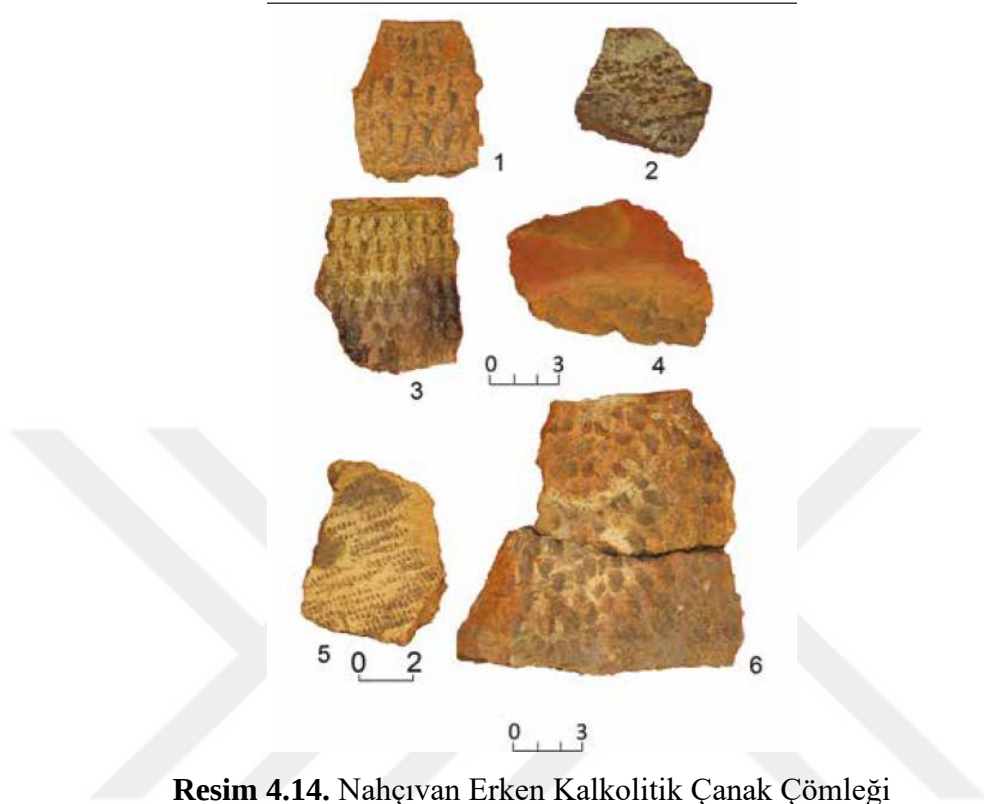
görülmektedir. Söz konusu yerleşmede ele geçirilen yuvarlak gövdeli kaseler ve tabaklar Gedikkaya Mağarası, kâse ve tabak formuyla benzerlik göstermektedir (Lev.11/4, Lev. 12/1-2-3-4-5-6, Lev. 13/1-2-3-4, Lev. 17/2-3-4-5-7-8-9, Lev. 18/1-2-3-4-5-6, Lev. 7/1-2-3-4-5-6-7-8-9, Lev. 8/1-2-3-4-5-6, Lev. 9/1-2-3-4-5, Lev. 10/1-2-3-4-5, Lev. 14/1-3-4-5-6-7-8, Lev. 15/1-2-3-4-5-6-7, Lev. 16/3-4-5-6-7-8) (French, 2005: 121-123).

1.1.5. Güney Kafkasya Bölgesi

Güney Kafkasya’da her ne kadar araştırmalar yapılsa da Kalkolitik Dönem’e ait bilgiler hala yeterli değildir. Bu konuyla ilgili olarak bazı araştırmacılar Güney Kafkasya’nın Kalkolitik kültürünü İlk Kalkolitik (MÖ. 4800-4000) ve Orta/Son Kalkolitik (MÖ 4000- 3200) olarak belirtmişlerdir. Bölgede Kalkolitik Dönem’in erken ve orta evresine tarihlenen arkeolojik kanıtlar ve kalıntılar oldukça kısırdır. Son yıllarda Güney Kafkasya ve Yakın Doğu’nun kesişim noktasında yer alan Nahçıvan’da yapılan araştırmalarla Kalkolitik Dönem’e ait yeni yerleşmeler saptanmıştır. Nahçıvan çay ve Sirabçay vadisinde bulunan Nahçıvan Tepe, Uçan Ağıl, Uzun Oba yerleşmeleri araştırılırken Kalkolitik Dönem’in erken (MÖ 5000-4600) ve orta (MÖ 4600-4400) evresine ait yeni bulgular tespit edilmiştir.

Nahçıvan Tepe yerleşmesinde ele geçirilen buluntuların büyük bir çoğunluğu çanak çömlekler aittir. Nahçıvan Tepe yerleşmesinde ele geçirilen çanak çömlekler Kalkolitik Dönem’in erken (MÖ 5000-4600) ve orta (MÖ 4600-4400) dönemlerine tarihlenmektedir. Yerleşmede ele geçirilen çanak çömlekler boyalı ve baskı bezemeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu çanak çömlek, Gedikkaya Mağarası’nda ele geçirilen kabartma bant bezeme çanak çömlek buluntularında gördüğümüz çentik örneklerine benzer buluntular içermesi, Güney Kafkasya Bölgesi’nde yaşayan Prehistorik insanlar ile İç Kuzeybatı Anadolu Bölgesi’nde yaşayan insanların mağaranın kültürel bölgelerin kesişim noktasında olması ve Avrupa’dan Anadolu’ya uzanan bir güzergâh üzerinde bulunması belki de bir kültürel etkileşim ile bu kültürün Nahçıvan’a kadar uzamasını sağlamış olabilir (Resim 3.27/1-2-8-10-25) (Lev. 5/1, Lev. 6/1 (Lev. 20/3, 22/1). Nahçıvan Tepe’de ele geçirilen çanak çömlekler yerleşmenin stratigrafisine uygun olarak iki evreye ayrılmaktadır. Yerleşmede saptanan her iki yapı katının çanak çömlekleri yapım tekniği ve bezemeler açısından oldukça benzerdir. Bu durum özellikle baskı bezemelilerde görülmektedir (Resim 4.14.). Yapım tekniği açısından Kapların kil tabakalarını birbirinin üzerine koyarak bant şeklinde tutturularak yapılmıştır.

Yapılan araştırmalara göre söz konusu teknikler bazen kabın rengini değiştirmek bazen de bezeme yapmak için kullanılmıştır. Bu teknik özellikle parmak baskı bezeme olan çanak çömleklerde daha yaygındır (Kuliyeva ve Bahşeliyev, 2018: 32).

Resim 4.14. Na çıvan Erken Kalkolitik  anak   mleği

Kaynak: (Kuliyeva ve Bahşeliyev, 2018: 33)

SONUÇ

Gedikkaya Mağarası'nda 2019-2023 yılları kurtarma kazılarında, 2A ve IB tabakalarında açığa çıkarılan 201 çanak çömlek parçası bu tez kapsamında belgelenmiştir. Ana hatları itibariyle Gedikkaya Çanak Çömleği koyu yüzlü malların yoğunlukta olduğu; kâse ve çömlek formlarının ağırlıkta olduğu ve nokta baskı, yumru, memecik ve kabartma bant bezemeler ile karakterize olan bir çanak çömlektir. Geç Neolitik 2A (MÖ 6250- 5800) ve Erken Kalkolitik IB (MÖ 5300-5200) tabakaları çanak çömleği arasında genel hatları ile aradaki yaklaşık 500 yıla rağmen bazı çanak çömlekte büyük olasılıkla bir mağara yerleşimi şartlarından dolayı nitelik bakımından bir devamlılıktan bahsedebiliriz, bununla beraber nicelik bakımından ise farklılık vardır. Beyaz boyalı çanak çömlek, nokta ve kabartma bezemeli çanak çömlek 2A evresinde tek tük görülür; IB evresinde ise beyaz boyamalı çanak çömlek büyük bir yoğunluk oluşturmaktadır, kabartma bezemede ve nokta bezemede bir artış söz konusudur, açık yüzlü mallarda yoğun mika katkı söz konusudur ve tabak formu ve çeşitli kulp uygulamaları yenilikler olarak söylenebilir. Neolitik Dönem'in sonuna tarihlendirilen malzemenin hem sayısal oranı hem de mağara içerisindeki yayılımı kısa bir süre yaşandığı izlenimini vermektedir. MÖ 6250-5800 arası, Gedikkaya Mağarası çömleği çömlek içinde coğrafi ile olarak yayılım alanında bulunduğu Fikirtepe Kültürü'nden farklı, Ege Dünyası, Trakya, Kafkaslar ve bir yandan da Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu kültürleriyle ilişkilendirebileceğimiz yarımaya, kurtçuk, yumrucuk kabartma bezeme, baskı, baskı-bant bezeme, içi beyaz dolgulu çizi ve nokta bezemeli gibi öğeler yer almaktadır. Bunun yanı sıra Geç Neolitik 2A tabakasında çok az sayıda ilk kez koyu yüzlü beyaz boyamalı çanak çömlek ortaya çıkar ve IB tabakasında ise söz konusu boyalı mallar malzeme grubunun çok büyük bir kısmını oluşturur.

Söz konusu dönem, 8.2 ka olarak bilinen iklim olayına denk gelmekte ve küresel soğumanın olduğu zor bir süreci kapsamaktadır. Yaşanan bu iklim şartları sebebiyle söz konusu tarihlerde Yakındoğu'da yaşayan inşalar yerleşmelerini terk etmişlerdir. Benzer bir şekilde MÖ 6. Binyıl başlarında, Güneybatı Anadolu'daki yerleşimlerin de sona ermesiyle buradaki insan gruplarının bir kısmı yakın bölgedeki yüksek bölgelere yerleşirken, diğerleri içbatı Anadolu platosu üzerinden kıyıda Trakya'ya veya Eskişehir'e gelmiş gibi görünmektedir. Gedikkaya Mağarası'nın 2A tabakasındaki geçici yerleşim tam da bu süreçle örtüşmektedir; beyaz boyalı çanak çömlek ve nokta çizi bezemeli çanak güneyde azalan ya da son bulan Neolitik topluluklar

ile bir bağ kurmaktadır. MÖ 5800'den sonra MÖ 5300'e kadar Gedikkaya Mağarası'nın iskân edildiğine dair bir veri yoktur; Öte yandan MÖ 5800'lerde aynı sürecin devamı olarak bilinen kültürü temsil eden baskı, nokta, kesik ve oluk süslemeli koyu yüzlü çanak çömleklerin bulunduğu Porsuk Vadisi, Kanlıtaş'ta Porsuk Kültürü ile Hacılar Kültürünü karakterize eden kırmızı boya bezemeli çanak çömlekler bir arada var olmuştur ve Orman Fidanlığı gibi tepe yerleşimleri kurulmuştur.

Yaşanan bu iklimsel olaylar sebebiyle yerleşmelerini terk eden bazı toplulukların bazıları Gedikkaya Mağarası'nı bir müddet iskân etmiş olmalıdır. Uzak bölgeler arası etkileşimin zirvede olduğu bu süreçte oldukça korunaklı bir yere konumlanan Gedikkaya Mağara'sında geçici ama hayatta kalmak için oldukça verimli bir yer olarak yerini almıştır.

Kalkolitik Dönem'de Gedikkaya Mağarası, Geç Neolitik Dönem yerleşimine göre daha güvenli bir ortama sahiptir. Gedikkaya'da yaşanan Erken Kalkolitik Dönem, mimarisi ile bizlere daha uzun süreli ama sezonluk uğranan bir yerleşim yeri olarak karşımıza çıkmaktadır. Mağara'nın bulunduğu İnhisar, günümüzde olduğu gibi tarih öncesi dönemlerde de hemen hemen bahar aylarından itibaren aşırı sıcak ve nemli bir havaya sahip olması ve buna karşılık olarak mağaranın içinin oldukça serin olması; söz konusu mağarada belki de aynı anda birkaç ailenin burayı bir yayla yerleşimi olarak kullanılmış olabileceğini akıllara getirmektedir.

Sonuç olarak, Gedikkaya'daki Mağarası'nda görülen iskanın sebebi Anadolu'da bulunan diğer mağara yerleşmelerinde olduğu gibi kesin olmamakla birlikte olasılıkla iklim olayları ile ilişkilendirilmekte olup “global kültürel kırılmaların” olduğu dönemlere denk gelmektedir.

KAYNAKÇA

- Algök, Ö.** (1996). *Konya Bölgesi Neolitik ve Kalkolitik Dönem Kullanım Eşyaları ve Çağdaş Öneriler*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Balcı, H.** (2018). *Kuzey Batı Anadolu'da Tarımın Başlangıcı: Barcın Höyük Bitki Kalıntıları Üzerine Bir Değerlendirme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Beyazıt, A. Y.** (2019). Late Neolithic/Early Chalcolithic period: white on red paint decorated pottery tradition at the Burdur–Antalya Region (Turkey), *Bulgarian e-Journal of Archaeology*, 23–43.
- Çaylı, P.** (2009). *Güvercinkayası 14 Numaralı Evin Çanak Çömlek Verilerinden Yola Çıkarak Yerleşme Düzeni ve Toplumsal Yapılanmanın Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çevik, Ö.** (2017). What Follows The Late Neolithic Occupation in Central- Western Anatolia? A View From Ulucak, Turan Takaoğlu (Ed.), *Communities in Transtion*, İstanbul, s. 52-58.
- Çevik, Ö., & Abay, E.** (2016). Neolitisation in Aegean Turkey. *Der Anschnitt*, 199-210.
- Çevik, Ö., & Erdoğan, B.** (2015). Batı Anadolu Kronolojisi ve Terminolojisi Sorunlar ve Öneriler, Cevdet Merih Ere, Çiğdem Atakuman, & Kadriye Özçelik (Ed.), *Anadolu Prehistorya Araştırmaları Dergisi*, Ankara, s. 29-45.
- Çevik, Ö., & Vuruşkan, O.** (2020). Ulucak Höyük: The Pottery Emergence in Western Anatolia. *Documenta Praehistorica XLVII*, s.96-109.
- Çevik, Ö., Vuruşkan, O. & Sivil, C.** (2020). “Ulucak Höyük (MÖ 6850-5460)”, *İzmir Araştırmaları Dergisi*. s.11-39.
- Çilingiroğlu, Ç.** (2004). *İlk Çanak Çömleğin Ortaya Çıkışında Kırmızı Astarlı Mallar Sorunu*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çilingiroğlu, Ç. (2010). Ege’de Neolitik Dönem İçinde Görülen Baskı Bezekli Çanak Çömlek ve Doğu Akdeniz’deki Deniz Yolları. *TÜBA-AR*, s.9-22.

Dedeoğlu, F. (2014). Yukarı Menderes Havzası Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşimlerinin Materyal Kültür ve İskân Düzeni Bağlamında Değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s.33-56.

Dedeoğlu, F. (2016). M.Ö 5500 Öncesinde İç Güneybatı Anadolu’da Ne Oldu?: Selcen-Örenarası Yerleşimi Arkeolojik Kanıtları Üzerinden Bir Değerlendirme. *OLBA XXIV*, s.1-30.

Dedeoğlu, F., vd. (2019). Ekşi Höyük 2015- 2019 Yukarı Menderes Havzası’nın Neolitik Dönemine İlişkin İlk Sonuçlar ve Gözlemler. *Arkeoloji Dergisi*.

Demirtaş, I. (2017). *Obeyd Kültür Yayılımı Çerçevesinde Güvercinkaya Yerleşmesi: Güvercinkaya- Obeyd Etkileşimi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Dinçerler, E. (2019). *Batı Anadolu Neolitik Dönem Topluluklarında Beslenme ve Depolama Etkinlikleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Duru, R. (1994). *Kuruçay höyük I*. Ankara.

Erdoğan, B., & Çevik, Ö. (2020). Kıyı Bat Anadolu’nun Kronolojisi ve Terminolojisinin Yeniden Değerlendirilmesi. *A Derg XXV*, s.45-66.

Erim Özdoğan, A., & Yalman, N. (2004). Katkılı Kil Kaplar ve Çanak Çömlek: Çayönü Çanak Çömleksiz ve Çanak Çömlekli neolitik Buluntuları Üzerinde Bir Yorum. *TÜBA-AR*, s.67-92.

Eslick, C. (1992). Elmalı- Karataş I. *The Neolithic And Chalcolithic Periods: Bağbaşı And Other Sites*.

Gerritsen, F., Özbal, R. & Thissen, L. (2013). The Earliest Neolithic Levels at Barcın Höyük, Northwestern Turkey. *Anatolica*. s.39-92.

Güldoğan, E. (2008). Mezraa Teleilat Tarak Baskı ‘İmpresso’ Çanak Çömleği Bezeme Teknikleri. *TÜBA-AR*, s.155-166.

Gülçur, S. (2004). Güvercinkayası Th Black/dark Burnished Pottery: A General overview. *TÜBA-AR* 7. s.141-164.

Gülçur, S. & Kiper, Y. (2004). Güvercinkayası 2002 Yılı Kazısı. 25. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. s.425-440.

Gürçala, E. (2021). Gökçeada Uğurlu-Zeytinlik Yerleşmesinin Kalkolitik Dönem Kültür Katları Üzerine Bir Değerlendirme. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. s. 90-110.

Gürdil, V. (2006). *Güneydoğu Anadolu'da Halaf Kültürü'ne Kadar Boya Bezemeli Çanak Çömleğin Gelişimi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Harmankaya, S., Tanındı, O. & Özbaşaran, M. (1998). Türkiye Kalkolitik Araştırmaları Üzerine Bir Değerlendirme. *Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri 3: Kalkolitik*. İstanbul.

İznik, E. (2020). Anadolu'nun Tarihöncesi Dönemleri. *Eski Anadolu Tarihi Dergisi*, s.9-18.

Kaycı, O. H. (2013). *Aktopraklık Verileri Işığında Kuzeybatı Anadolu'da Son Neolitik İlk Kalkolitik Geçiş Sorunu*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kraub, R. (2012). Neolithization Between Northwest Anatolia And The Carpathian Basin An Introduction. *New Prospects Beginnings New Research Of The Appearance Between Northwest Anatolia*. Berlin, s.1-7.

Karul, N. & Avcı, M.B. (2010). The First Farmers of Marmara. *İlgi Dergisi*, s.34-39.

Karul, N. & Avcı, M. B. (2011). Neolithic Communities In the Eastern Marmara Region: Aktopraklık C. *Anatolica XXXVII*, s.1-15.

Karul, N. (2019). Son Avcılar İlk Yerleşikler. *Aktüel Arkeoloji Dergisi*, s.34-43.

Karul, N. (2007). Aktopraklık, Kuzeybatı Anadolu'da Gelişkin Bir Köy. *Türkiye'de Neolitik Dönem*. s.387-392.

- Karul, N.** (2006). Kuzeybatı Anadolu’da Neolitik ve Kalkolitik Çağ yerleşimlerinin Sınırlandırılması. *Hayat Erkanal’a Armağan*, s.479-486.
- Karul, N.** (2011). Marmara’nın İlk Çiftçileri. *İstanbul Üniversitesi Bilim ve Sanat Dergisi*, s.35-41.
- Karul, N.** (2020). The Beginning Of The Neolithic in Southeast Anatolia: Upper Tigris Basin. *Documenta Praehistorica XLVII*, s.75-95.
- Karul, N., & Alpaslan, S.** (2012). Musings On Early Farming Communities in Northwest Anatolia; And Other Flights Fancy. *Interdisciplinaria Archaeologica*, s.11-22
- Karul, N.** (2009). Kuzeybatı Anadolu’da Anahatlarıyla Neolitik- Kalkolitik Dönemler. *Türk Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü Haberler*, s.1-7.
- Karul, N.** (2016). İstanbul’un İki Fikirtepe’si. *Toplumsal Tarih Dergisi*, s.20-24.
- Karul, N., & Bertram, J.** (2005). From Anatolia To Europe: The Ceramic Turkish Thrace. *BYZAS* 2, s.117-129.
- Kuliyeva, Z. & Bahşeliyev, V.** (2018). Nahçıvan’ın Kalkolitik Çağ Kültürü (Azerbaycan). *TUBA- AR*, s.31-38.
- Melleart, J.** (1970). *Excavations At Hacılar I*. Edinburgh.
- Melleart, J.** (1975). *The Neolithic Of The Near East*. London.
- Özbal, R. & Gerritsen, F.** (2021). Exploring Migration And Exchange Networks In The Neolithization Of The Eastern Marmara Region.
- Özbal, R., & Gerritsen, F.** (2016). Barcın Höyük And The Pre-Fikirtepe Neolithization Of The Eastern Marmara Region. *Der Anschnitt*, s.199-209.
- Özdoğan, E.** (2009). *Trakya’da Yapılan Son Araştırmalar Işığında Balkanlar’da İlk Neolitik Çağ’dan Orta Neolitik Çağ’a Geçiş Sorunu*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Özdoğan E.** (2015). Current Research and New Evidence for the Neolithization Process in Western Turkey. *European Journal of Archaeology*, 18(1). s.33-59.

Özdoğan, E. (2007). Settlement Organization And Architecture In Aşağı Pınar Early Neolithic 6. *Beginnings- New Research In The Appearance Of The Neolithic Between Northwest Anatolia And Carpathion Basin.* s.213-223.

Özdoğan, M. (1998). Tarihöncesi Dönemlerde Anadolu ile Balkanlar Arasındaki Kültür İlişkileri ve Trakya’da yapılan Yeni Kazı Çalışmaları. *TÜBA-AR*, s.38-67.

Özdoğan, M. (2002). Köyden Kente Kalkolitik Çağ. *Arkeo Atlas.* s.115

Özdoğan, E., & Karul. N. (2020). Neolitik Teriminin Kavramsal Değişimi ve Güneydoğu Anadolu’da Neolitik Araştırmalarının Dünü- Bugünü. *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, s.1-28.

Özdoğan, M. (2011). Archaeological Evidence On The Westword Expansion Of Farming Communities From Eastern Anatolia To The Aegean And The Balkans. *Current Anthropology*, s.415-430.

Özdoğan, M. (2013). Neolithic Sites in The Marmara region Fikirtepe, Hoca Çeşme And Aşağı Pınar. *Neolithic in Turkey.* s. 167-269.

Özdoğan, M. (2004). Neolitik Çağ- Neolitik Devrim- İlk Üretim Toplulukları. *TÜBA-AR*, .43-52.

Özdoğan, M. (1998). Tarihöncesi Dönemlerde Anadolu ile Balkanlar Arasındaki Kültür İlişkileri ve Trakya’da Yapılan Yeni Kazı Çalışmaları. *TÜBA-AR*, s.38-67.

Özdoğan, M. (1999). Anadolu’dan Avrupa’ya Açılan Kapı Trakya. *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, 2-28.

Özdoğan, M. (1995). Yakınoğu Neolitiği ve Güneydoğu Anadolu Eleştirisel Bir Değerlendirme. *İ. Metin Akyurt Bahattin Devam Anı Kitabı*, s.267-280.

Özdoğan, M. (1990). Yarımurgaz Mağarası. *Türk Tarih Kongsresine Sunulan Bildiriler*, s. 375-387.

Özdoğan, M. (2000). Çanak Çömleksiz Neolitik Dönemden Erken Tunç Çağı’nın Sonuna Kadar. *Combridge World Prehistory*, s.1508-1544.

- Özdoğan, M.** (2007a). Neolitik Dönem ve Batı Anadolu, Sorunlar ve Bazı Tanımlar. *Refik Duru'ya Armağan*, 31-38.
- Özdoğan, M.** (2007b). Marmara Bölgesi Neolitik Çağ Kùltürleri. *Türkiye'de Neolitik Dönem: Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, İstanbul, s.401-426.
- Özdoğan, M.** (2003). Anadolu Balkan İlişkileri Son Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı. *Arkeo Atlas Dergisi*, s.138-141.
- Özdoğan, M.** (2016). Arkeolojik Veriler Açısından Bir Değesrlendirme. *Aktüel Arkeoloji*, s.48-59.
- Özdöl Kutlu, S.** (2014). Anadolu sPlatosu Geç Neolitik Çanak Çömleğinin Yeniden Değerlendirilmesi: Çatalhöyük'ten Mevcut Kanıtlar. *TÜBA-AR*, s.25-48.
- Özdöl, S.** (1997). *Ege Bölgesi Neolitik ve Kalkolitik Çağ Kùltürleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Öztan, A., & Faydalı, E.** (1996). Köşk Höyük'ten Erken Kalkolitik Çağ'a Ait Bir yapı. *Belleten*, s.13-44.
- Öztan, A.** (2002). Köşk Höyük: Anadolu Arkeolojisine Yeni Katkılar. *TÜBA-AR*, s.57-73.
- Peschlow, B., Anneliese, G. C.** (2012) The Latmos-Beşparmak Mountains Sites with Early Rock Paintings in Western Anatolia. *The Neolithic in Turkey: Western Turkey*, (Ed.) Peter, Kuniholm, Nezih Başgelen, Mehmet Özdoğan, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, s. 67-115.
- Renfrew, C.** (1972). *The Emergence Of Civilization*, London.
- Roodenberg, J. J.** (1999). Ilıpınar: An Early Farming Village In The Iznik Lake Basin. *The Neolithic Of Turkey*, İstanbul, s.193-202.
- Roodenberg, J. & Alpaslan, S.** (2007). Ilıpınar ve Menteşe: Doğu Marmara'da Neolitik Dönem'e İki Yerleşme. *Türkiye'de Neolitik dönem: Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*. s.393-400.
- Sarı, D.** (2019). Bilecik İli 2017 Yılı Yüzey Araştırmaları. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 36/1. s.439-454.

Sarı, D., Küçükaydın, H., Mean, E., Konuk, T., Şimşek, T., Şahin, F., Arslan, F., Dengiz, O. & Akyol, Ş. (2022). Gedikkaya Mağarası Kurtarma Kazıları 2019-2020 Yılı Çalışmaları, A.Özme (ed.). *2019-2021 Yılı Kazı Çalışmaları/1*, Ankara: 7-18.

Sarı, D., Küçükaydın, H., Kocabaş, Ö., Yazmacı, M.N., Aras, Y.E., Kütük, H., Patan, A.B., Aladağ, H. & A. Atilla, (2023a). Gedikkaya Mağarası Kurtarma Kazıları 2021 Kazı Yılı Çalışmaları, *42. Kazı Çalışmaları Toplantısı/2*, Ankara: 103-118.

Sarı, D. (2023b). Recent Studies at Bilecik Gedikkaya Cave in Northwestern Turkey Bilecik Gedikkaya Mağarası'nda Son Çalışmalar- Kuzeybatı Türkiye. *Colloquium Anatolicum*. s. 75-88.

Sarı, D. (baskıda). Anadolu Tarih Öncesi Dönemlerine Yeni Katkılar: İnhisar Gedikkaya Mağarası (MÖ 14500-4500). *Belleten*.

Sarı, D. & Akyol, Ş. (2019). The Early Neolithic pottery of Keçiçayırı and its place in the North-western Anatolian Neolithisation process. *Documenta Praehistorica XLVI*.

Seeher, J. (1987). Die Keramik 1, A. Die Neolithische Und Chalkolithische Keramik, B. Die Frühbronzezeitliche Keramik Der Altren Phase. *Demircihöyük, Band III*.

Sevin, V. (2003). *Anadolu Arkeolojisi*. İstanbul, s.75-78.

Türkcan, A.U. (2009). Preliminary Remarks On Kanlıtaş (Eskişehir) Chalcolithic Pottery. *Seres Dergisi*, s.148-153.

Türkcan, A.U. (2018). Kanlıtaş Höyük. *Aktüel Arkeoloji Dergisi*.s

Türkcan, A.U. (2013). Çatalhöyük Stamp Seals From 2000- 2008, Lan Hodder (Ed.), *Substantive Technologies at Çatalhöyük*, Ankara, s. 235-507.

Türkcan, A.U. (2010). Anadolu'da Kalkolitik ve Erken Tunç Çağları, Hüseyin Sabri Alanyalı (Ed.), *Eskişehir Anadolu Arkeolojisi Dergisi*, Eskişehir, s. 32-40.

Ülger, S. (2007). *Yakındoğu İlk Neolitik Kültürlerinde Yapı Kültü ve Yapıların Gömülme Sorunu*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Üstün Türkteki, S., & Çalık, E.D. (2020). Mimari ve Çanak Çömlek Geleneği Üzerinden Neolitik Dönem’de Pisidya/ Göller Bölgesi’nin Batı Anadolu’daki Yeri Hakkında Yeni Gözlemler. *Anadolu Araştırmaları*.

Weninger, B. P., Clare, L., Gerritsen, F. Horejs, B., Krauß, R., Linstädter, J., Özbal, R. & Rohling, J. E. (2014). Neolithisation of the Aegean and Southeast Europe During the 6600–6000 calBC Period of Rapid Climate Change. *Documenta Praehistorica*. s. 1–31.

Yalman, N. (1998). *Yakındoğu ile Çanak Çömlek Başlangıcı Sorununun Çözümüne Çayönü Neolitik Çanak Çömleğinin Katkısı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Yakar, J. (2004). Türkiye’deki Yeni Araştırmalar Işığında Neolitik ve Kalkolitik Devirlerin Sosyo-Ekonomik Tanımı. *TÜBA-AR*, s.61-66.

Yumaklı, H. (2016). *Aşağı Pınar Höyüğü Kalkolitik Dönem Çanak Çömleğinin Yeniden Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KATOLOG

Levha 1

1. Dışa Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E11.6 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.8 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağzılı Sığ Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.5 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Sığ Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Orta derecede pişmiş hamur çok az taşçık ve bol miktarda mika katkılıdır.

4. Hafif Dışa Dönük Ağzılı Sığ Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.5 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Sığ Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

5. Hafif Dışa Dönük Ağzılı Sığ Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.5 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Sığ Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

Levha 2

1. İçe Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E11.6 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

2. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.27 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

3. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5-6.1 Evre: 2A Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyi astarlanmış ve sıvazlama izleri mevcut. Açık kahverengi hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: CD8.40 Evre:2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü Maldan kâse parçası. Dış yüzey açkılanmıştır. Gövde üzerinde pişmeden kaynaklı alacalanmalar. Mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: CD8.40 Evre:2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü Maldan kâse parçası. Dış yüzey açkılanmıştır. Gövde üzerinde pişmeden kaynaklı alacalanmalar. Mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.27 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

Levha 3

1. Dışa Dönük Dudaklı Çömlek Parçası

Bul. Yeri: CD8. 40 Evre: 2A Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Gri yüzlü maldan çömlek parçası. Dış yüzeyi astarlanmış ve açkılanmıştır. Gri renkteki hamur taşçık katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu Çömlek Parçası

Bul. Yeri: D5-6.1 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağzılı Basık Boyunlu Çömlek Parçası

Bul. Yeri: D5-6.1 Evre: 2A Mal: Kaba Mal Form: Çömlek

Tanımı: Kaba maldan çömlek parçası. Astar ve açkık yok. Grimsi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

Levha 4

1. Hafif Dışa Dönük Ağzılı Sığ Kâse

Bul. Yeri: D6.12 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde hafif açkık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkıdır.

2. Dışa Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.8 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açkık ve astar mevcuttur. Kırmızı renkteki iç yüzeyde beyaz boya bezeme ve siyah renkteki dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

3. İçe Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.11 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açkık mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

4. Dışa Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.8 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde memecik bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

5. Küresel Gövdeli Çömlek Parçası

Bul. Yeri: E7.6 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Astar ve açkık yoktur. Dış yüzeyde kurtçuk bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

Levha 5

1. Küresel Gövdeli Çömlek Parçası

Bul. Yeri: D6.15 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Ağız kenarı altında kabartma bant bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D9.5 Evre: 2A Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Açık yüzlü maldan kulp. Yüzeyde açkı mevcuttur. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.10 Evre: 2A Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Açık yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Yatay Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.11 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Hamur aşçık ve mika katkılıdır.

5. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D8.37 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. Dirsek Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.15 Evre: 2A Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Açık yüzlü maldan kulp. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

Levha 6

1. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D6.15 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Gövde üzerinde kabartma bant bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D7.10 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Dış yüzeyde nokta bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Gövde parçası

Bul. Yeri: D5-6.1 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Dış yüzeyi astarlı ve nokta bezeme mevcuttur. Orta derecede pişmiş kahverengi hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Gövde Parçası

Bul. Yeri: E11.8 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde nokta bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

5. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D8.27 Evre: 2A Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. İyi derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

6. Gövde Parçası

Bul. Yeri: E10.8 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan gövde parçası. Dış yüzeyde memecik bezeme bulunmaktadır. Turuncumsu kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 7

1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D4.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E8.3 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E8.3 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır

4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E8.3 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.1 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Açık kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde sıvazlama izleri bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

8. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Orta derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

9. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. İç ve dış yüzeylerde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

Levha 8

1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Orta derecede pişen kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D4.1 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengimsi kırmızı renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

3. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D8.24 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde açık ve astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

Levha 9

1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Açık kahverengi renkteki hamur mika ve bitki katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: CD8.41 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamurda az miktarda mika ve taşçık katkı bulunmaktadır.

3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açkı ve astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açkı ve astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 10

1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açkı ve astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde hafif açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açık ve astar mevcuttur. Açık kahverengi renkteki hamur mika ve taşçık katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D4.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 11

1. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Orta derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur taşçık ve bol miktarda mika katkılıdır.

4. İçe Dönük Ağızlı Çömlek

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E7.3 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık yoktur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

8. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. İç ve dış yüzeylerde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

9. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. İç ve dış yüzeylerde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

Levha 12

1. . İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Açık kahverengi renkteki hamur mika ve bitki katkılıdır.

2. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Astarlanmış olan parçanın dış yüzeyinde açık mevcuttur. Orta derecede pişirilen kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

3. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D4.6 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kırmızımsı renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Hafif İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Turuncumsu renkte hamur taşçık katkılıdır.

6. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açık ve astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 13

1. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. İe Dönük Ağızlı K se Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Y zli Mal Form: K se

Tanımı: Koyu y zli maldan kâse parçası. İ ve dış yüzeylerde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşcık ve mika katkılıdır.

3. İe Dönük Ağızlı K se Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Y zli Mal Form: K se

Tanımı: Koyu y zli maldan kâse parçası. Açık kahverengi renkteki hamur taşcık ve mika katkılıdır.

4. Dışa Dönük Ağızlı K se Parçası

Bul. Yeri: E10.4 Evre: 1B Mal: Koyu Y zli Mal Form: K se

Tanımı: Koyu y zli maldan kâse parçası. Yüzeyde aster mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşcık ve mika katkılıdır.

Levha 14

1. Dışa Dönük Ağızlı Tabak

Bul. Yeri: CD8.41 Evre: 1B Mal: Koyu Y zli Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu y zli maldan tabak parçası. Dış ve i yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşcık katkılıdır.

2. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Y zli Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu y zli maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve hafif akı mevcuttur. Kötü derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur taşcık ve mika katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D6.5 Evre: 1B Mal: Koyu Y zli Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu y zli maldan tabak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşcık ve mika katkılıdır.

4. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D5.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D5.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

6. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: koyu Yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

8. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

9. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: E10.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Dış yüzeyde açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

10. Hafif Dışa Dönük Ağzılı Tabak

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. İç ve dış yüzeylerde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 15

1. İçe Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Grimsi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D6.5 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. İyi derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır. İç ve dış yüzeyde beyaz boya bezeme mevcuttur.

3. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D8.24 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde açkı ve astar mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. İyi pişmiş kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. İe Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D4.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve ak mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. İe Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D5.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve ak mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 16

1. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Tabak

Bul. Yeri: CD8.41 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Astar ve akının bulunduğu parçanın i yüzeyinde beyaz boya bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur bitki ve taşçık katkılıdır.

2. Hafif Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve ak mevcuttur. İ yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D4.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. İç kısmı açık kahverengi yüzey rengi üzerinde beyaz bezeme bulunmaktadır. Açık kahverengi renkte hamur taşçık katkıdır.

4. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Koyu kırmızı renkte hamur taşçık ve mika katkıdır.

5. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D5.1 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Turuncumsu renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

6. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Turuncumsu renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

7. Dışa Dönük Ağzılı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D4.4 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Açık yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Krem renkteki hamur taşçık katkıdır.

8. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D4.4 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Açık yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Krem renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 17

1. İçe Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D8.24 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açkı ve astar mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık mika ve az miktarda bitki katkılıdır.

4. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. İe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve ak mevcuttur. Dış yüzeyi kahverengi i yüzeyi siyah renktedir. İ yüzeyde beyaz boya bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

6. İe Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kırmızı renkteki i yüzeyde beyaz boya bezeme ve siyah renkteki dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Tabak Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tabak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tabak parçası. Yüzeyde ak ve astar mevcuttur. İ yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık, bitki ve mika katkılıdır.

8. İe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve ak mevcuttur. İ yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

9. İe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve ak mevcuttur. İ yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. İyi pişmiş kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

Levha 18

1. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. İç kısmında beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.18 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. İç kısmında beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. İç kısmında beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 19

1. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açık ve astar mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık bulunmaktadır. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. İç yüzeyde kırmızı renk hakimdir. Dış yüzeyde pişmeden kaynaklı alacalanmalar mevcuttur. Açık kahverengi renkte hamur taşçık katkılıdır.

3. İçe Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. İçe Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. İçe Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. İç kısmında beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. İçe Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açık ve astar mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Krem renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 20

1. Dışa Dönük Ağzılı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde hafif açık mevcuttur. Ağız kısmı altında şerit kabartma bant bezeme ve gövde üzerinde ok işaretine benzer bir bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

2. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde ağız kısmında çizi bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D3.3 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Gövde kısmında kabartma bant bezeme bulunmaktadır. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

4. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Boyun kısmında baskı bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde açık ve astar mevcuttur. Dış yüzeyde baskı bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

6. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D6.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde memecik bezeme bulunmaktadır. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Dış yüzeyde memecik bezeme bulunmaktadır. Krem renkteki hamur taşçık katkılıdır.

8. İe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: E10.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar ve akı mevcuttur. Gövde kısmında baskı bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

9. Dışa Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Açık yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde çizi bezeme bulunmaktadır. Açık kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 21

1. Küresel Gövdeli mlek Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: mlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. Küresel Gövdeli mlek Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: mlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. İe Dönük Ağızlı mlek Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: mlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve bol miktarda mika katkılıdır.

4. Hafif Dışa Dönük Ağızlı Basık Boyunlu mlek Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: mlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

5. Küresel Gövdeli Çömlek Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Açık yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

Levha 22

1. İçe Dönük Ağızlı Çömlek Parçası

Bul. Yeri: E10.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Ağız kısmı altında kabartma bant bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

2. İçe Dönük Ağızlı Çömlek Parçası

Bul. Yeri: C3.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Boyun kısmında baskı bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. İçe Dönük Ağızlı Çömlek Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Astar ve açkı yoktur. Ağız kısmında çizgi bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. İçe Dönük Ağızlı Çömlek Parçası

Bul. Yeri: D5.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. İçe Dönük Ağızlı Çömlek Parçası

Bul. Yeri: D8/14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Çömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde yumru bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. İçe Dönük Ağzlı ömlek Parçası

Bul. Yeri: E10.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: ömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde açk ve astar mevcuttur. Dış yüzeyde baskı bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

7. Dışa Dönük Ağzlı Basık Boyunlu ömlek Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: ömlek

Tanımı: Koyu yüzlü maldan çömlek parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde dama motifi bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

Levha 23

1. Gövde Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve açk mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

2. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Dış yüzeyde pişmeden kaynaklı alacalanmalar bulunmaktadır. İç yüzeyde siyah üzerine beyaz boya bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

3. Gövde Parçası

Bul. Yeri: E7.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde açk ve astar mevcuttur. İç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

4. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve açkı bulunmaktadır. İç yüzey açık kahverengi renkte olup beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Açık yüzlü maldan gövde parçası. Açık kahverengi renkteki iç yüzeyde beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

6. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde nokta bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

7. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D8.29 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde nokta bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

8. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyinde nokta bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

9. Gövde Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde nokta bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

10. Gövde parçası

Bul. Yeri: D4.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve akı mevcuttur. Dış yüzeyde beyaz boya bezeme ile yapılmış şeritler nokta bezemeleri sınırlandırmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

11. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D4.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde nokta bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

12. Gövde Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve hafif akı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

13. Gövde Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Dış yüzeyi astarlı ve açkılı olan malzemede nokta bezeme mevcuttur. Kahverengi hamur mika katkılıdır.

Levha 24

1. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde az akı ve astar mevcuttur. Gövde üzerinde çerçevelenmiş şekilde nokta bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

2. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D4.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve nokta bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

3. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D5/2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve nokta bezeme mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır

4. Gövde Parçası

Bul. Yeri: E10.1 Evre: 1B Mal: Kırmızı yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde baskı bezeme bulunmaktadır. Hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde kurtçuk bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

6. Gövde Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Gövde

Tanımı: Koyu yüzlü maldan gövde parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Dış yüzeyde memecik bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık mika katkılıdır.

Levha 25

1. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D4.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

2. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Açık yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Krem renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dügme Çıkıntılı Kulp Parçası

Bul. Yeri: D8.24 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

Levha 26

1. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D4.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar ve hafif açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

2. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Açık yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Krem renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

3. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.4 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkıdır.

4. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D4.5 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Taşçık ve mika katkıdır.

Levha 27

1. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D4.6 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar ve açkı mevcuttur. Dış yüzeyde şerit beyaz boya bezeme bulunmaktadır. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkıdır.

2. Yatay Kulp Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Kötü derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

3. Yatay Kulp

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Açık kahverengi- krem renkteki hamur taşçık katkılıdır. Yüzeyde pişmeden kaynaklı alacalanmalar mevcuttur.

4. Yatay Kulp Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Kırmızımsı yüzey rengine sahip parçanın hamuru taşçık katkılıdır.

5. Yatay Kulp

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Açık kahverengi- krem renkteki hamur bol mika katkılıdır.

6. Dikey Kulp Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde açığı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur bitki ve taşçık katkılıdır.

Levha 28

1. Yatay Kulp Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

2. Yatay Kulp Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

3. Yatay Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.5 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Yatay Kulp

Bul. Yeri: D8.14 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

5. Mantar Kulp Parçası

Bul. Yeri: C3.1 Evre:1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

6. Mantar Kulp Parçası

Bul. Yeri: D6.5 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

7. Mantar Kulp Parçası

Bul. Yeri: E8.3 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar ve açık mevcuttur. İyi derecede pişmiş kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

Levha 29

1. Düğme Çıkıntılı Kulp Parçası

Bul. Yeri: C3.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

2. Dikey Kulp

Bul. Yeri: CD8.41 Evre: 1B Mal: Kırmızı Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Kırmızı yüzlü maldan kulp. Yüzeyde astar mevcuttur. Portakalımsı renkteki hamur taşçık katkılıdır.

3. Burma Kulp Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: koyu yüzlü maldan kulp. Yüzeyde açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Dirsek Kulp

Bul. Yeri: CD8.41 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kulp

Tanımı: Koyu yüzlü maldan dirsek kulp. Dış yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi hamur taşçık katkılıdır.

5. Tutamak Parçası

Bul. Yeri: D4.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Tutamak

Tanımı: Koyu yüzlü maldan tutamak parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık katkılıdır.

6. İçe Dönük Ağızlı Kâse Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Kâse

Tanımı: Koyu yüzlü maldan kâse parçası. Yüzeyde açkı mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

Levha 30

1. Dip Parçası

Bul. Yeri: D8.21 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Dip

Tanımı: Koyu yüzlü maldan dip parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve bitki katkılıdır.

2. Dip Parçası

Bul. Yeri: E8.3 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Dip

Tanımı: Koyu yüzlü maldan dip parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

3. Dip Parçası

Bul. Yeri: D9.1 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Dip

Tanımı: Koyu Yüzlü maldan dip parçası. Kahverengi renkteki hamur taşçık ve mika katkılıdır.

4. Ayak Parçası

Bul. Yeri: D5.2 Evre: 1B Mal: Koyu Yüzlü Mal Form: Ayak

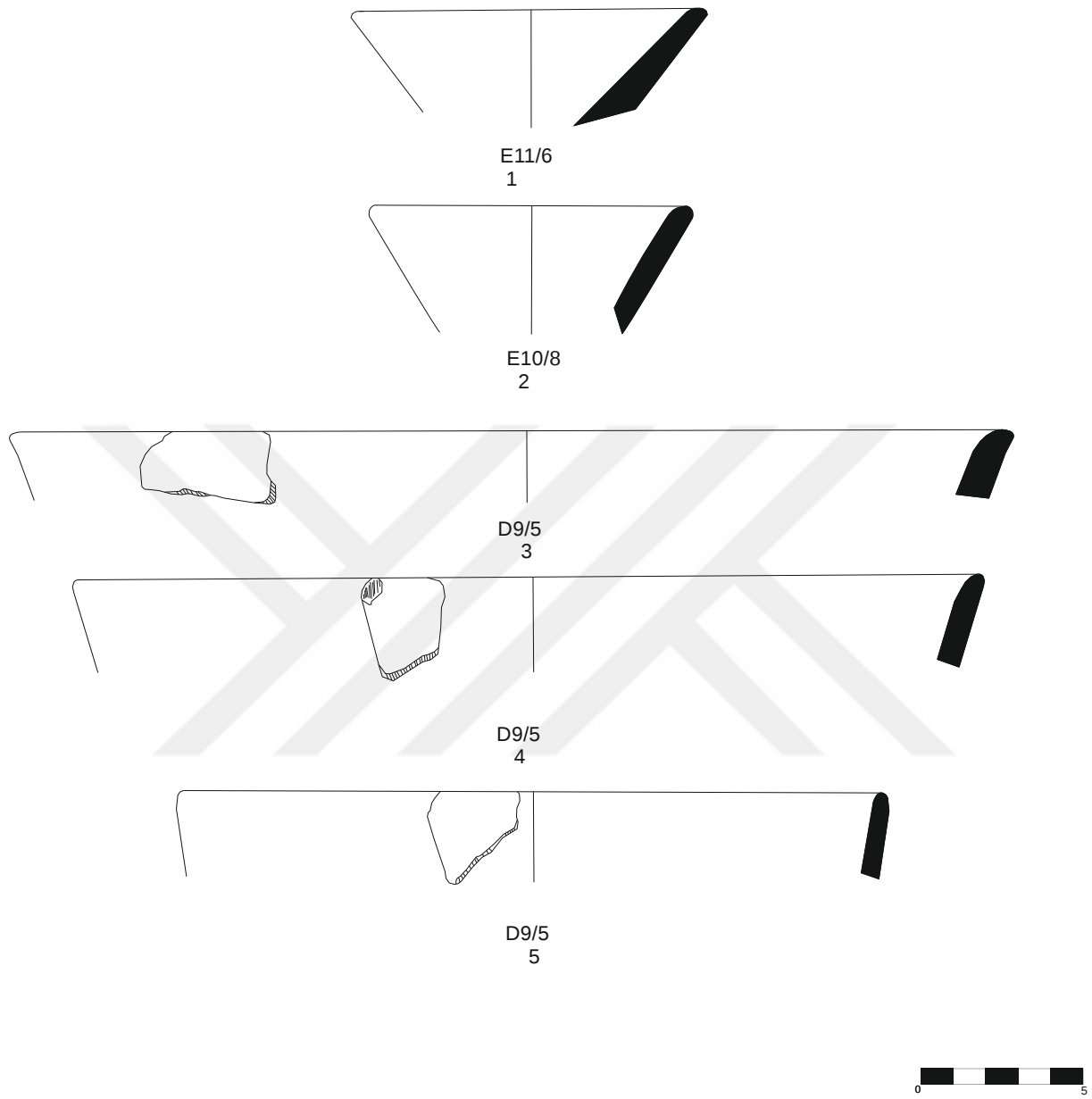
Tanımı: Koyu yüzlü maldan ayak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Kahverengi renkteki hamur mika katkılıdır.

5. Akıtacak Parçası

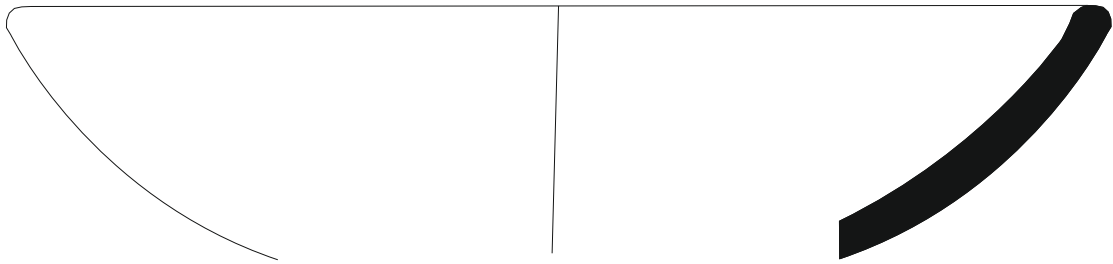
Bul. Yeri: D3.1 Evre: 1B Mal: Açık Yüzlü Mal Form: Akıtacak

Tanımı: Açık yüzlü maldan akıtacak parçası. Yüzeyde astar mevcuttur. Krem renkteki hamur taşçık katkılıdır.

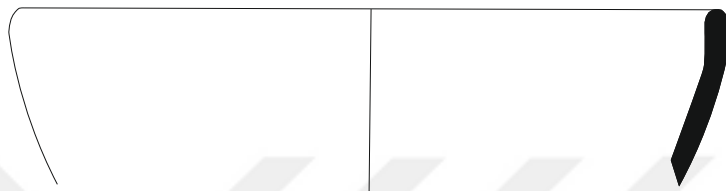
LEVHA 1

LEVHA 2

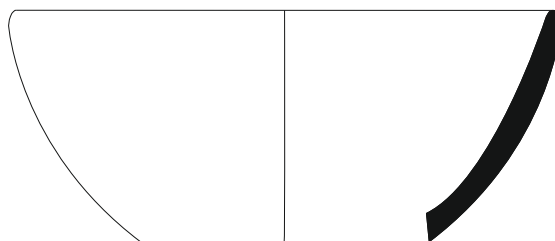
E11/6
1

D5-6/1
2

CD8/40
3

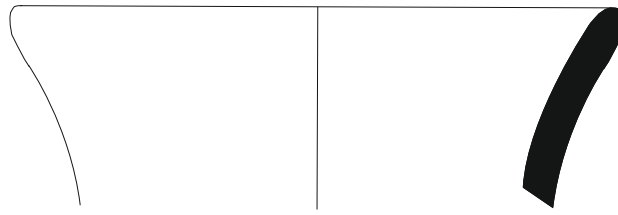
CD8/40
4

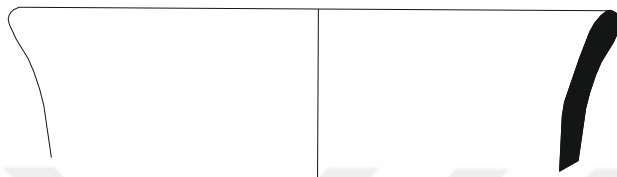
D8/27
5

LEVHA 3

CD8/40
1

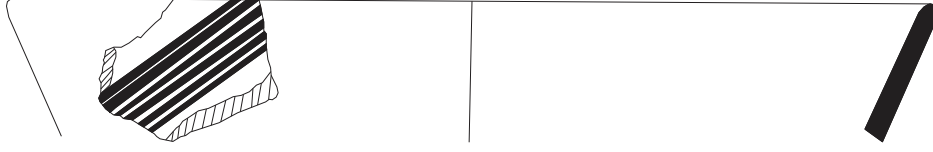
D5-6/1
2

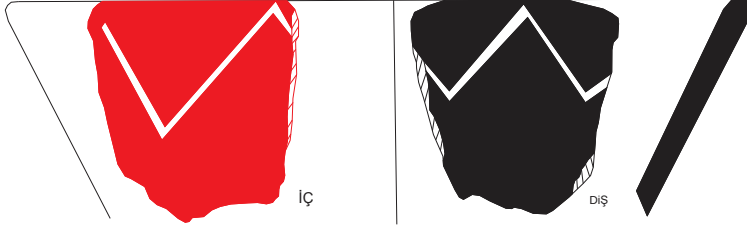
D5-6/1
3

LEVHA 4

D6/12
1

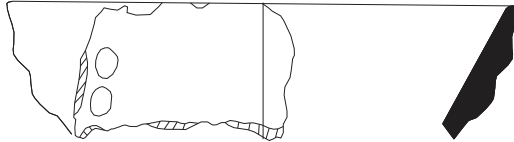
İç

Diş

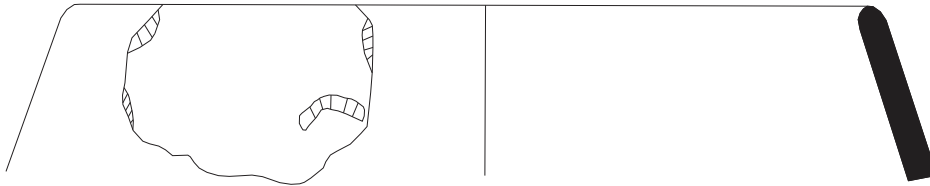
E10/8
2

D6/11
3

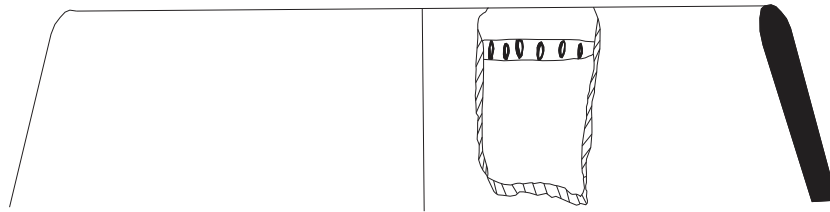
E10/8
4

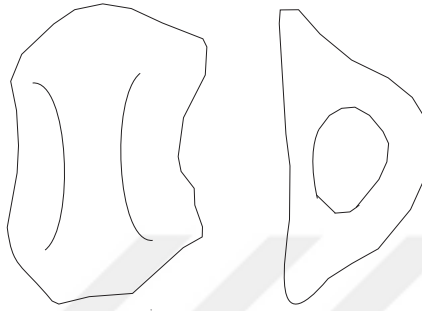
E7/6
5

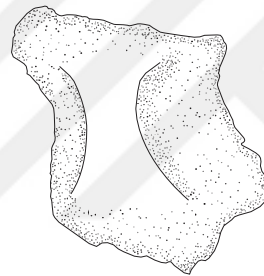
LEVHA 5

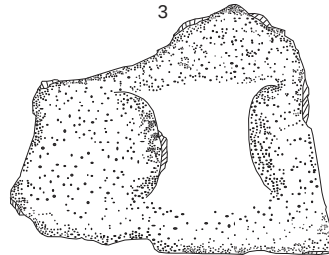
D6/15
1

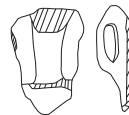
D9/5
2

D6/10
3

D6/11
4

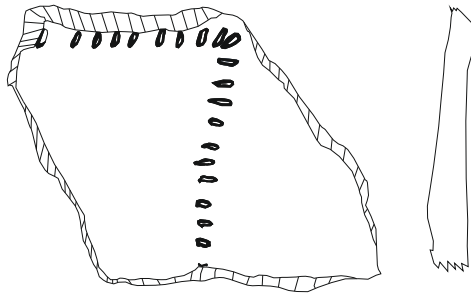
D8/37
5

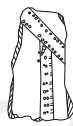
D6/15
6

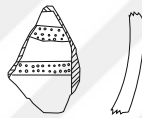
LEVHA 6

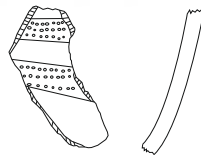
D6/15
1

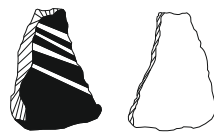
D7/10
2

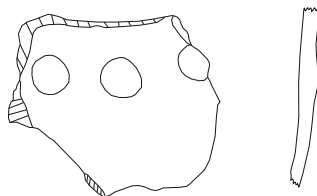
D5-6/1
3

E11/8
4

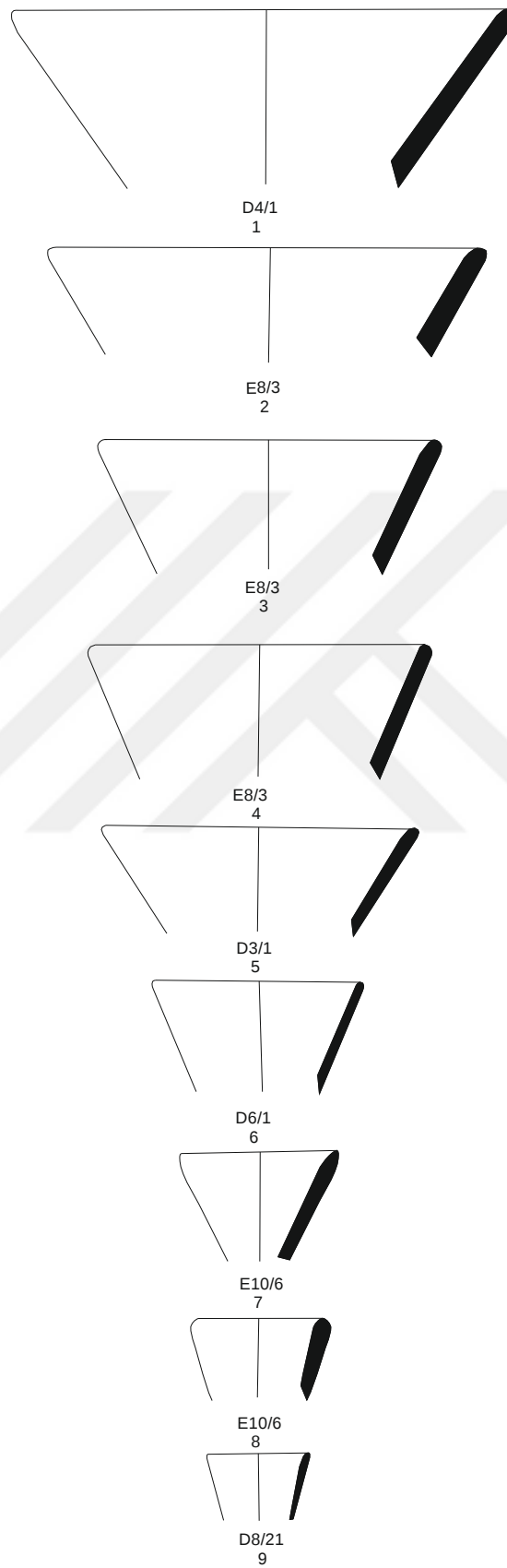
D8/27
5

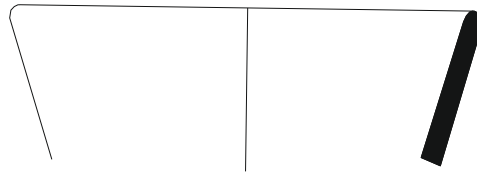
E10/8
6

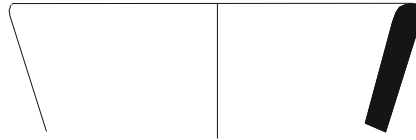
LEVHA 7

LEVHA 8

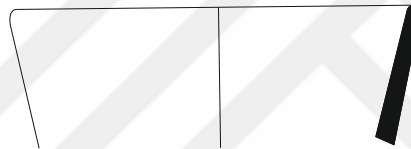
D6/4
1

D4/1
2

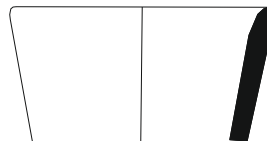
D8/24
3

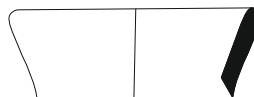
D9/1
4

D8/21
5

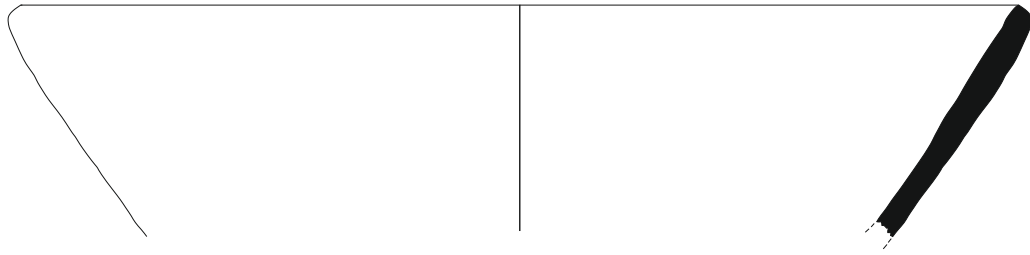
D8/14
6

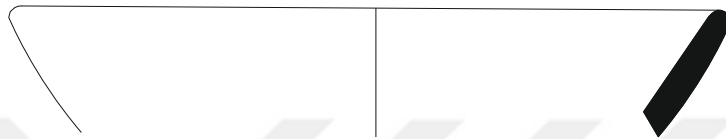
E10/6
7

LEVHA 9

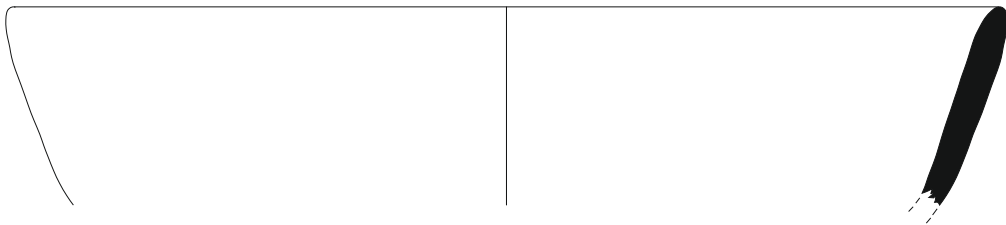
D9 / 1
1

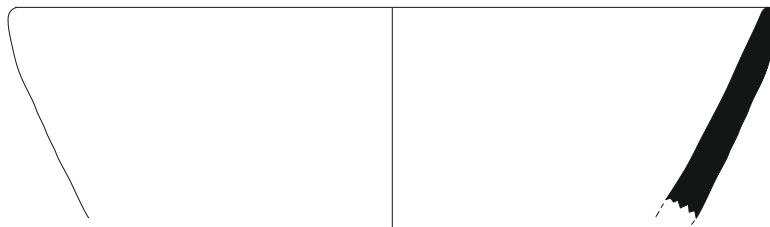
CD8/41
2

D8 / 21
3

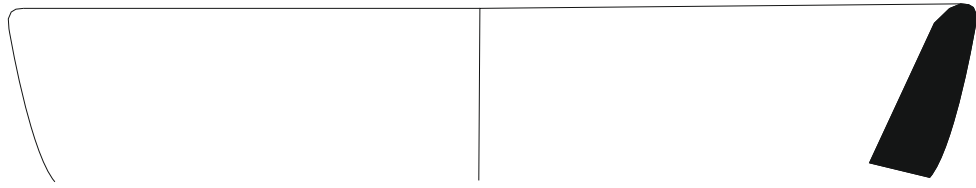
D8 / 14
4

D8 / 24
5

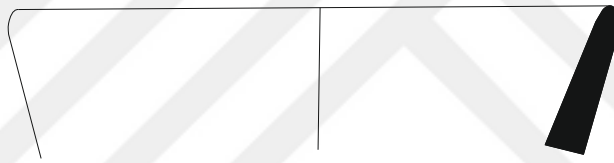
LEVHA 10

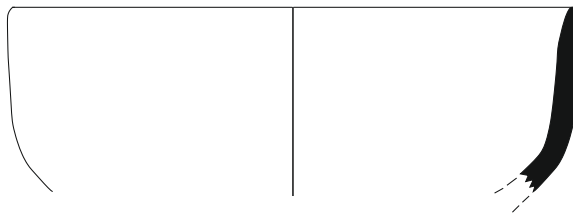
D6/21
1

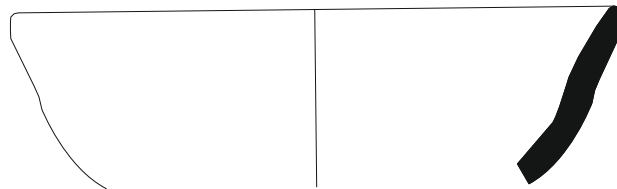
D9/1
2

D9/1
3

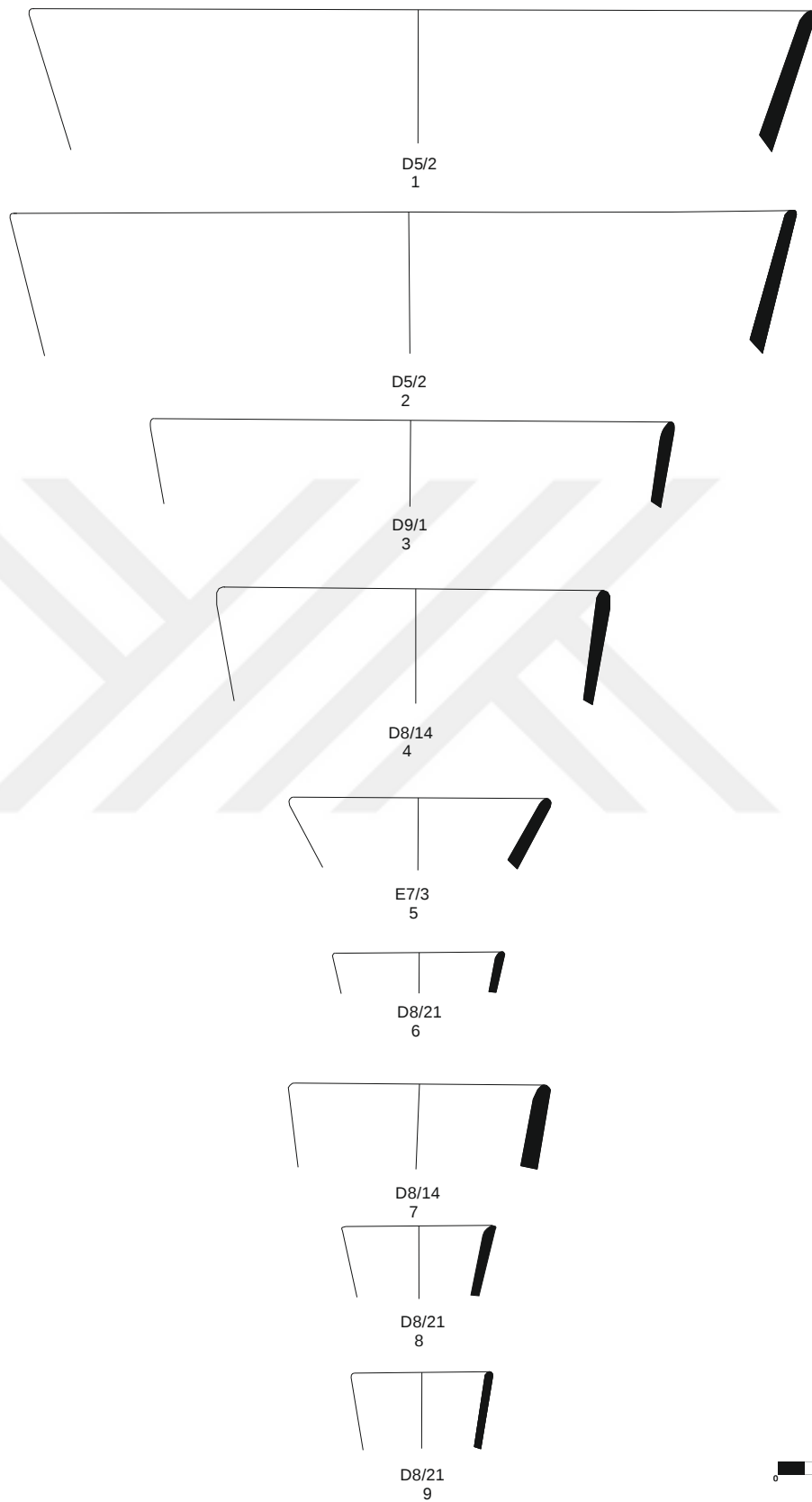
D9/1
4

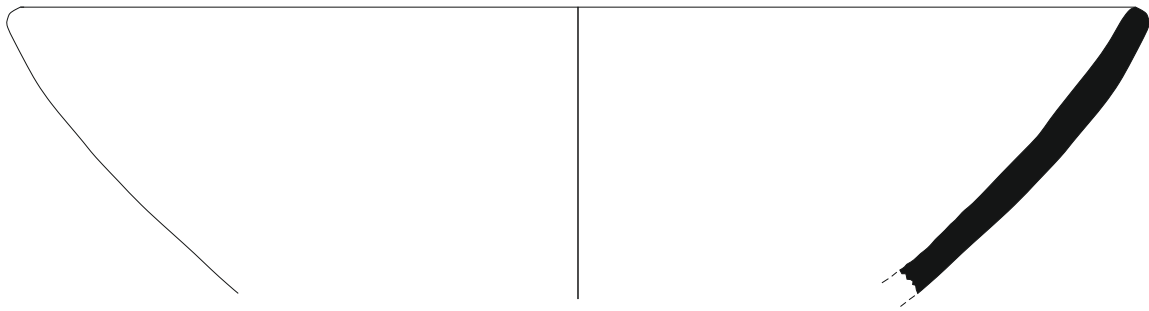
D4/1
5

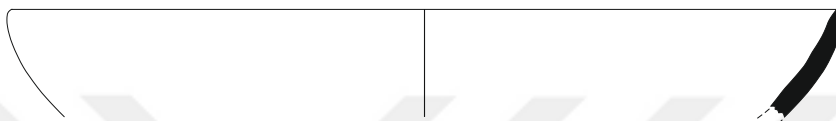
LEVHA 11

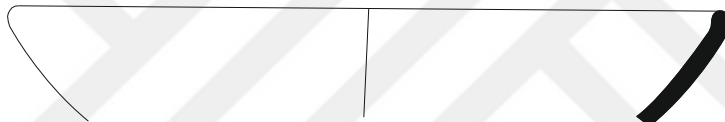
LEVHA 12

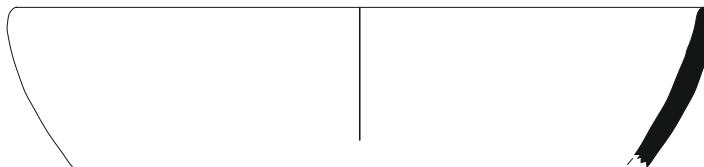
D9/1
1

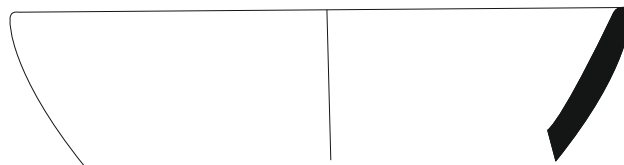
D9/1
2

D4/6
3

D9/1
4

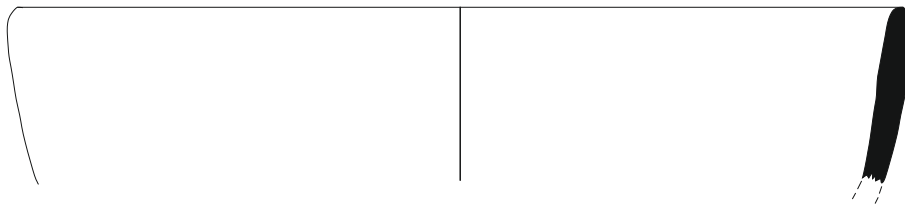
D6/1
5

D9/1
6

LEVHA 13

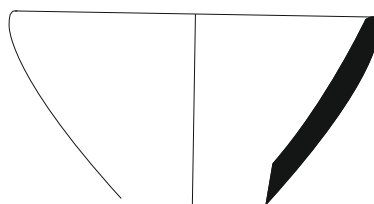
D8/14
1

D9/1
2

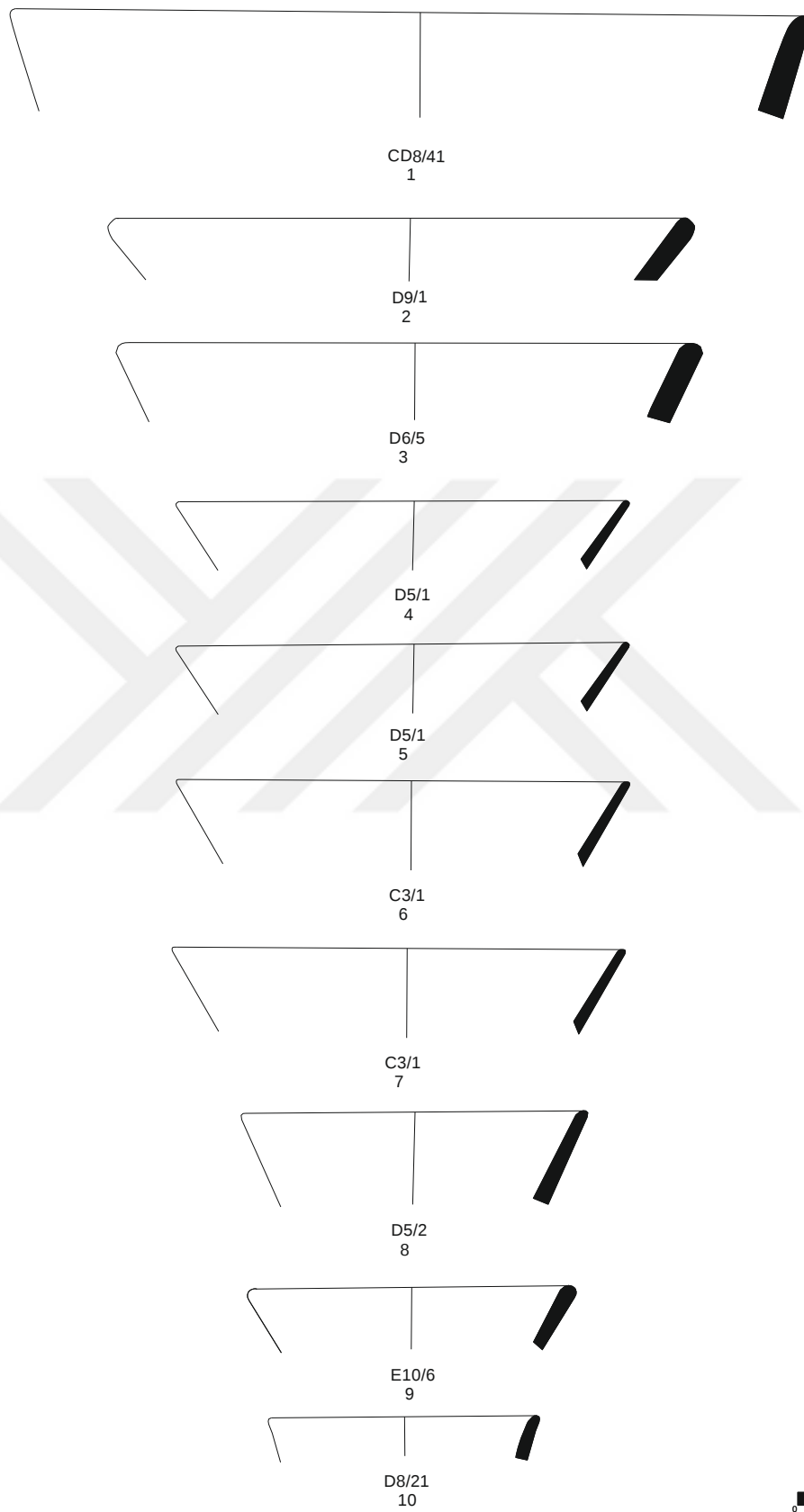
D9/1
3

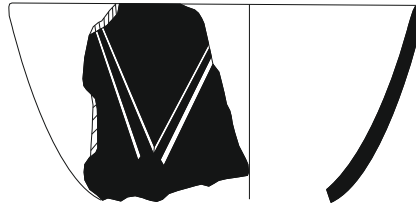
E10/4
4

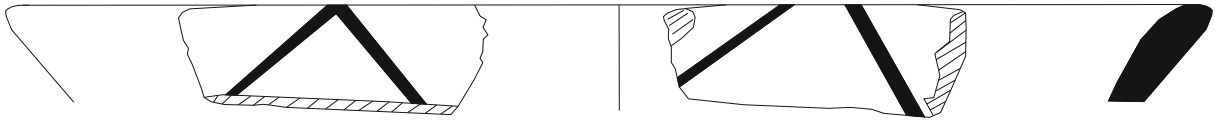
LEVHA 14

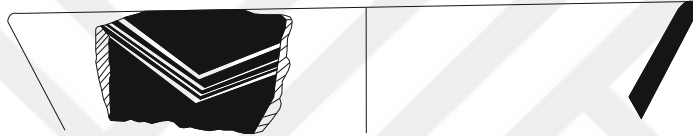
LEVHA 15

C3/1
1

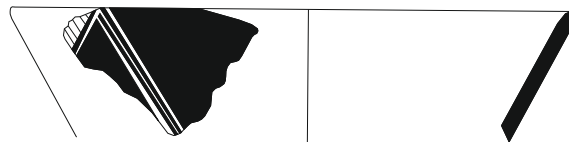
D6/5
2

C3/1
3

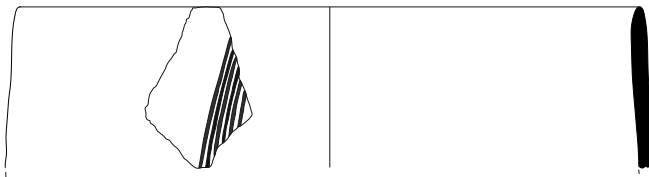
D8/24
4

D4/4
5

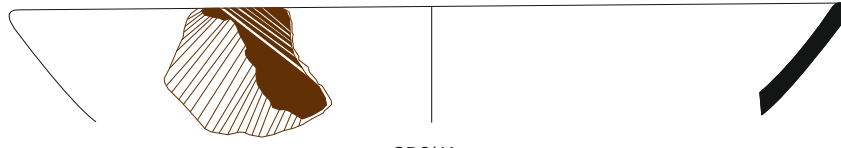

D5/1
6

D9/1
7

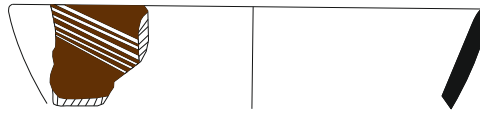
LEVHA 16

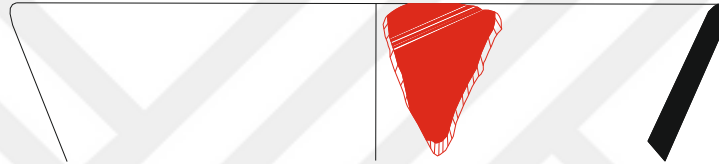
CD8/41
1

D3/1
2

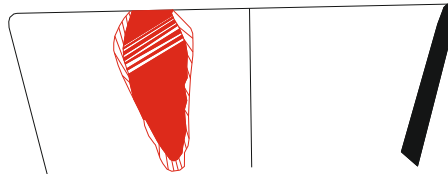
D4/1
3

D3/1
4

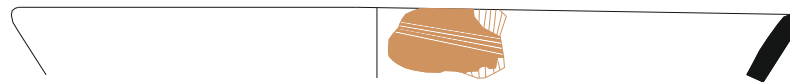
D5/1
5

C3/1
6

D4/4
7

D4/4
8

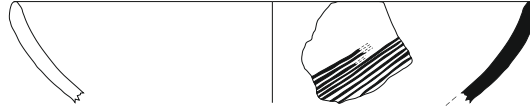
LEVHA 17

C3/1
1

C3/1
2

D8/24
3

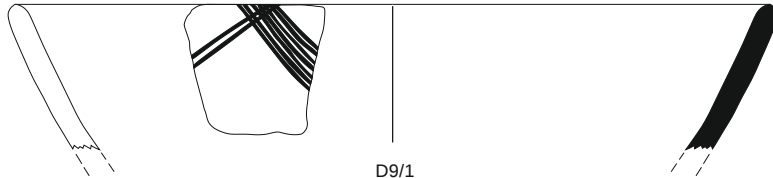
D5/2
4

D6/4
5

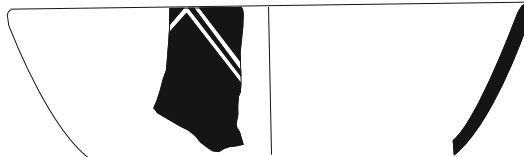
D3/1
6

D9/1
7

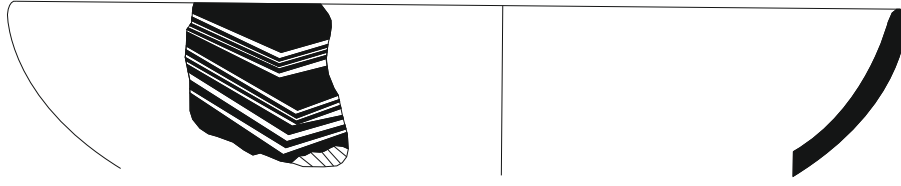
C3/1
8

C3/1
9

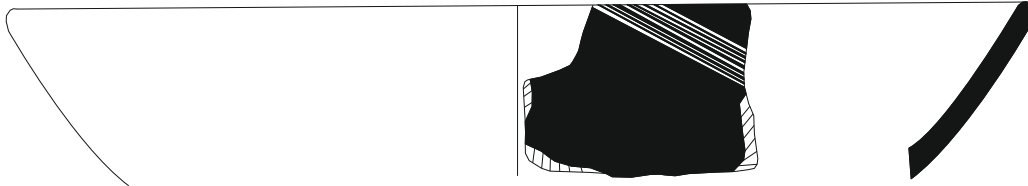

LEVHA 18

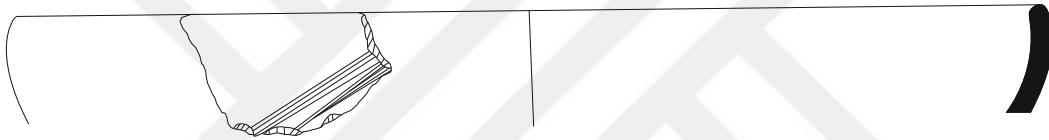
D5/2

1

D6/18

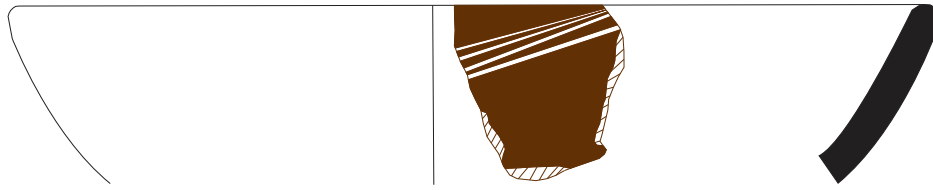
2

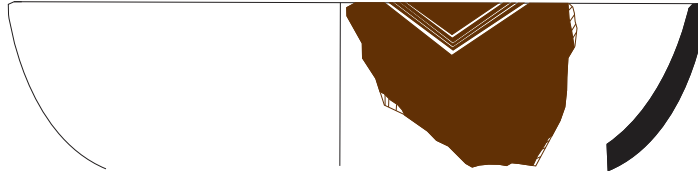
D9/1

3

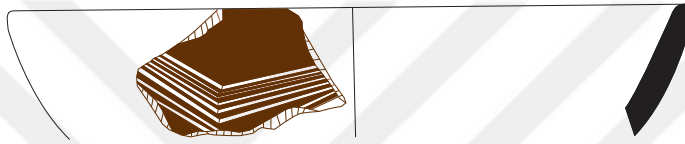
LEVHA 19

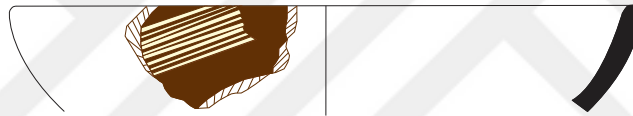
D5/2
1

D3/1
2

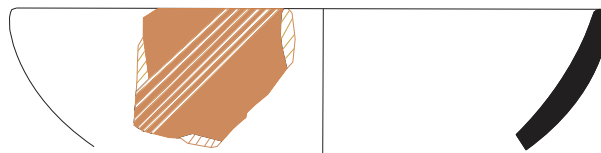
C3/1
3

D5/2
4

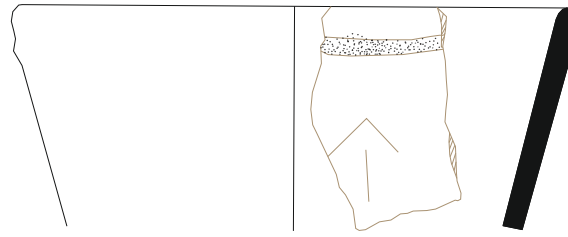
C3/1
5

C3/1
6

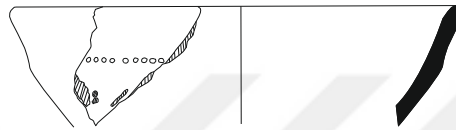
LEVHA 20

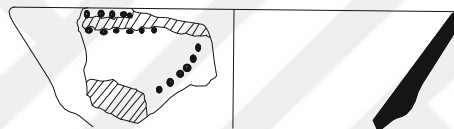
D6/4
1

D9/1
2

D3/3
3

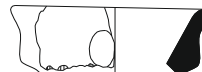
C3/2
4

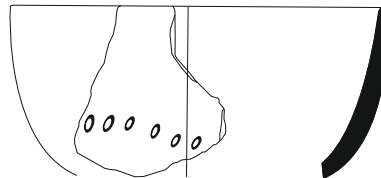
E10/1
5

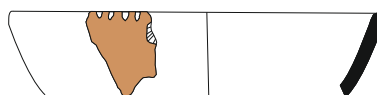
D6/1
6

D5/2
7

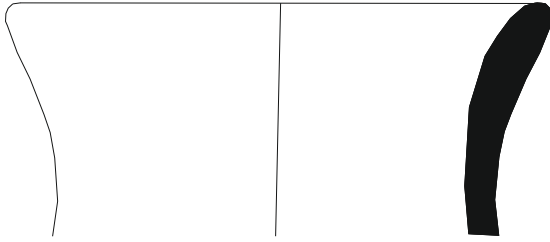
E10/1
8

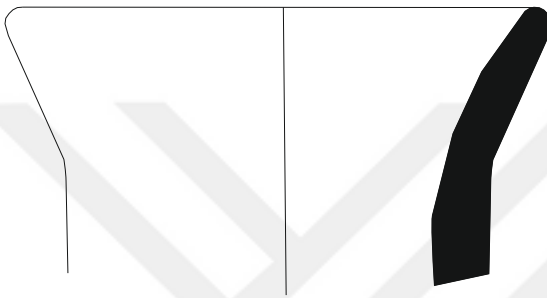
C3/1
9

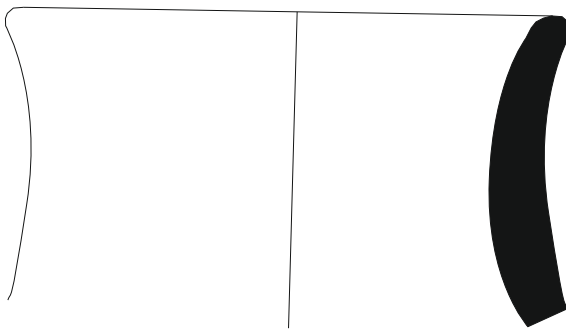
LEVHA 21

D8/14
1

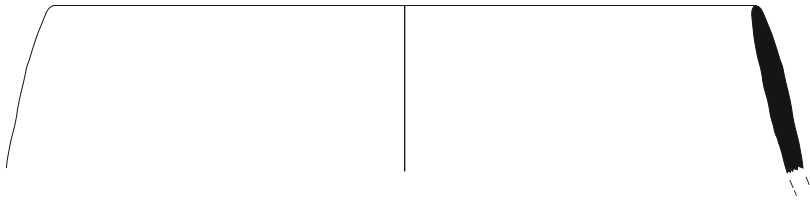
C3/1
2

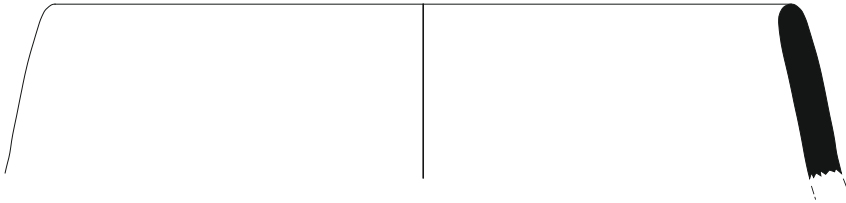
D9/1
3

LEVHA 22

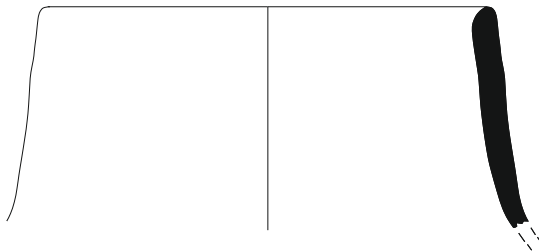
D8/21
1

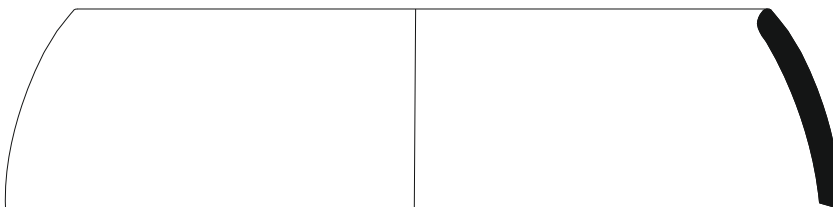
D8/21
2

D9/1
3

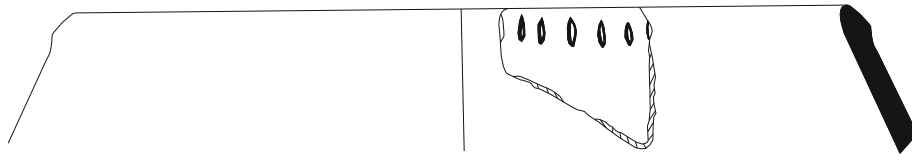
D9/1
4

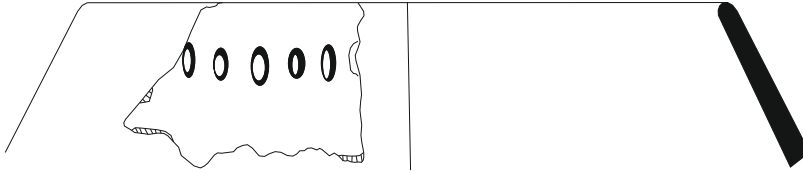
D9/1
5

LEVHA 23

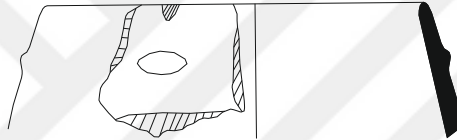
E10/1
1

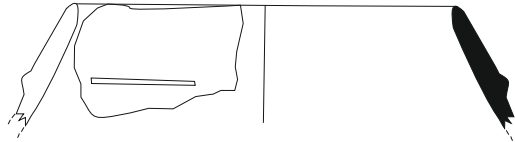
C3/2
2

C3/1
3

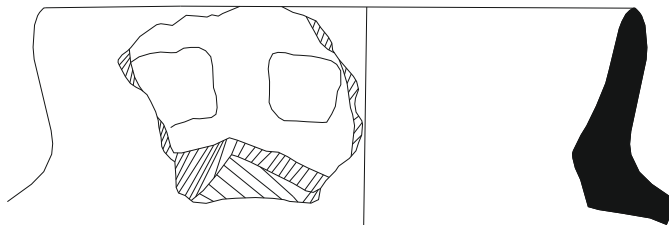
D5/1
4

D8/14
5

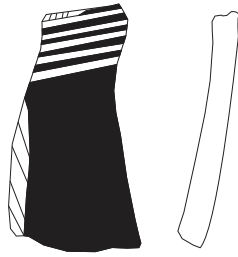
E10/1
6

D3/1
7

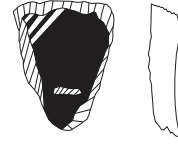
LEVHA 24

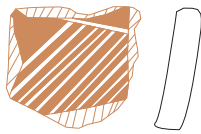
C3/1
1

D9/1
2

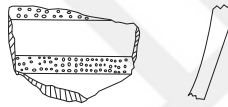
E7/2
3

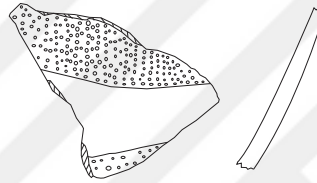
D3/1
4

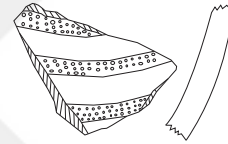
D5/2
5

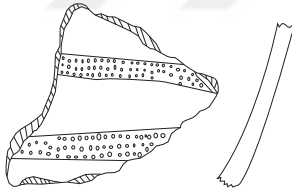
D3/1
6

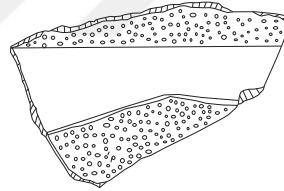
D8/29
7

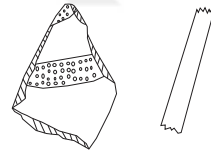
D5/2
8

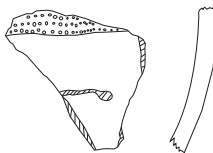
C3/1
9

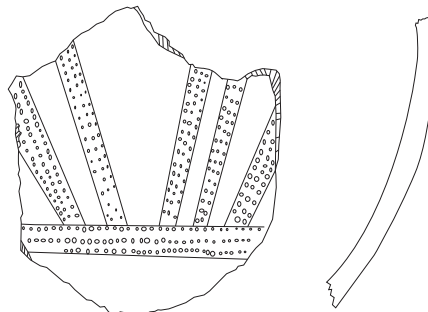
D4/6
10

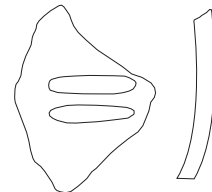
D4/6
11

C3/1
12

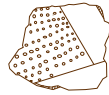
C3/1
13

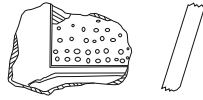
E8/3
14

LEVHA 25

D6/4
1

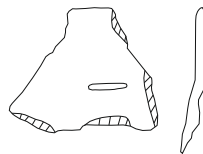
D4/6
2

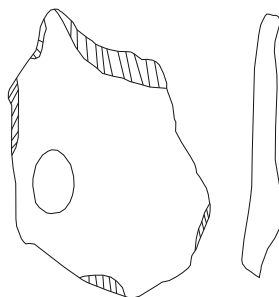
D5/2
3

E10/1
4

D6/4
5

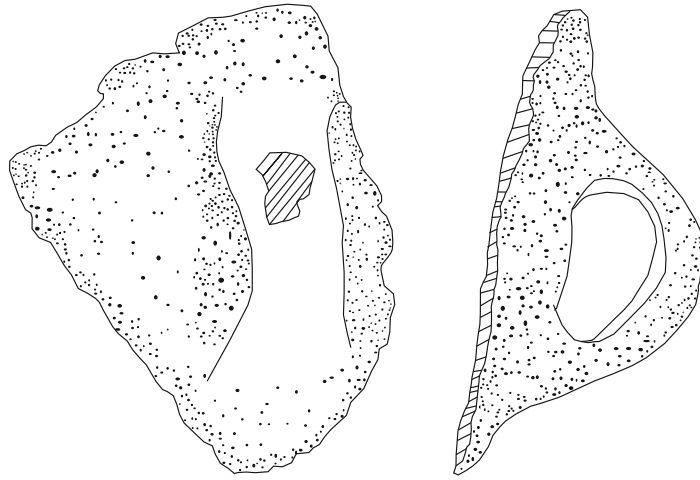

D9/1
6

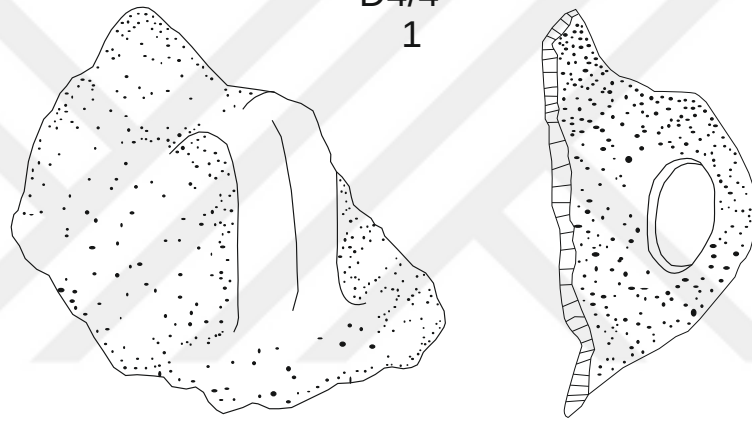

0

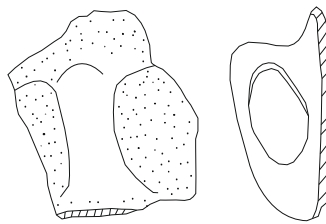
LEVHA 26

D4/4
1

D6/1
2

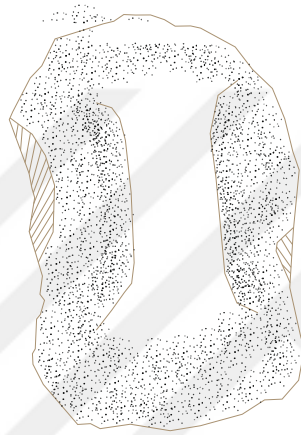
D6/1
3

LEVHA 27

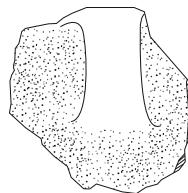
D4/4
1

D6/4
2

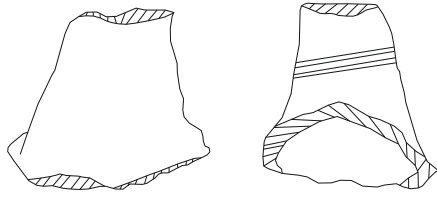
D6/4
3

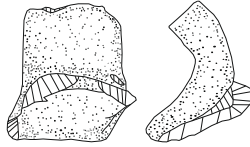
D4/5
4

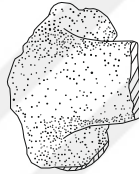
LEVHA 28

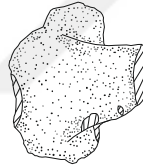
D4/6
1

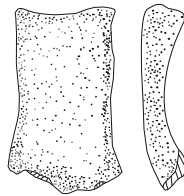
D9/1
2

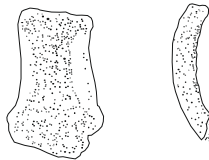
D9/1
3

D9/1
4

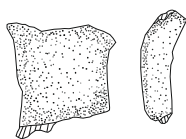
D9/1
5

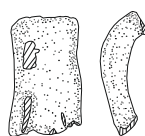
D9/1
6

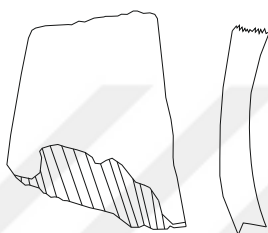
LEVHA 29

D9/1
1

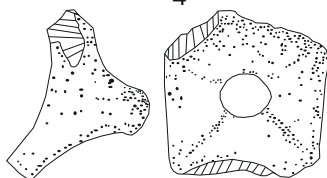
D9/1
2

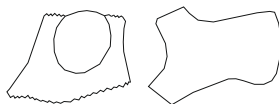
D6/5
3

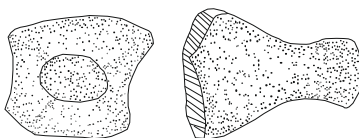
D8/14
4

C3/1
5

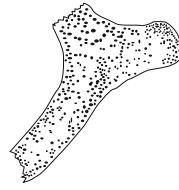
D6/5
6

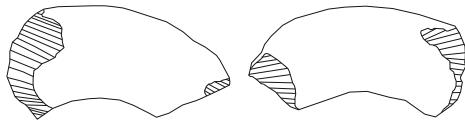
E8/3
7

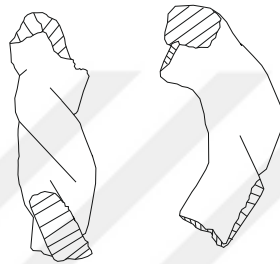
LEVHA 30

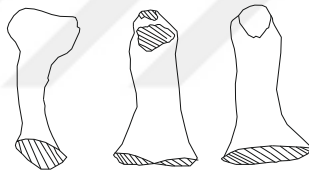
C3/2
1

CD8/41
2

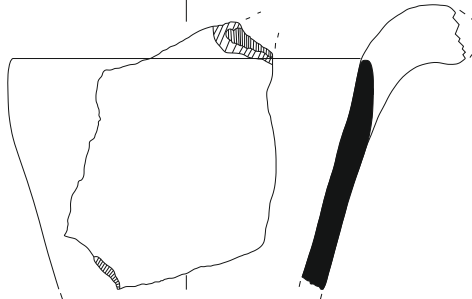
D8/21
3

CD8/41
4

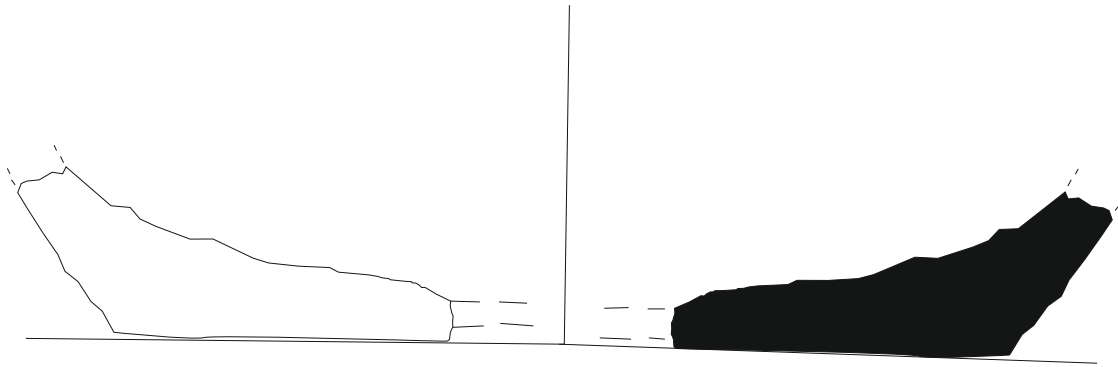
D4/1
5

D9/1
6

LEVHA 31

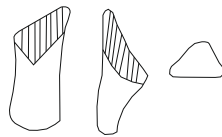
D8/21
1

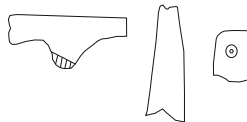
E8/3
2

D9/1
3

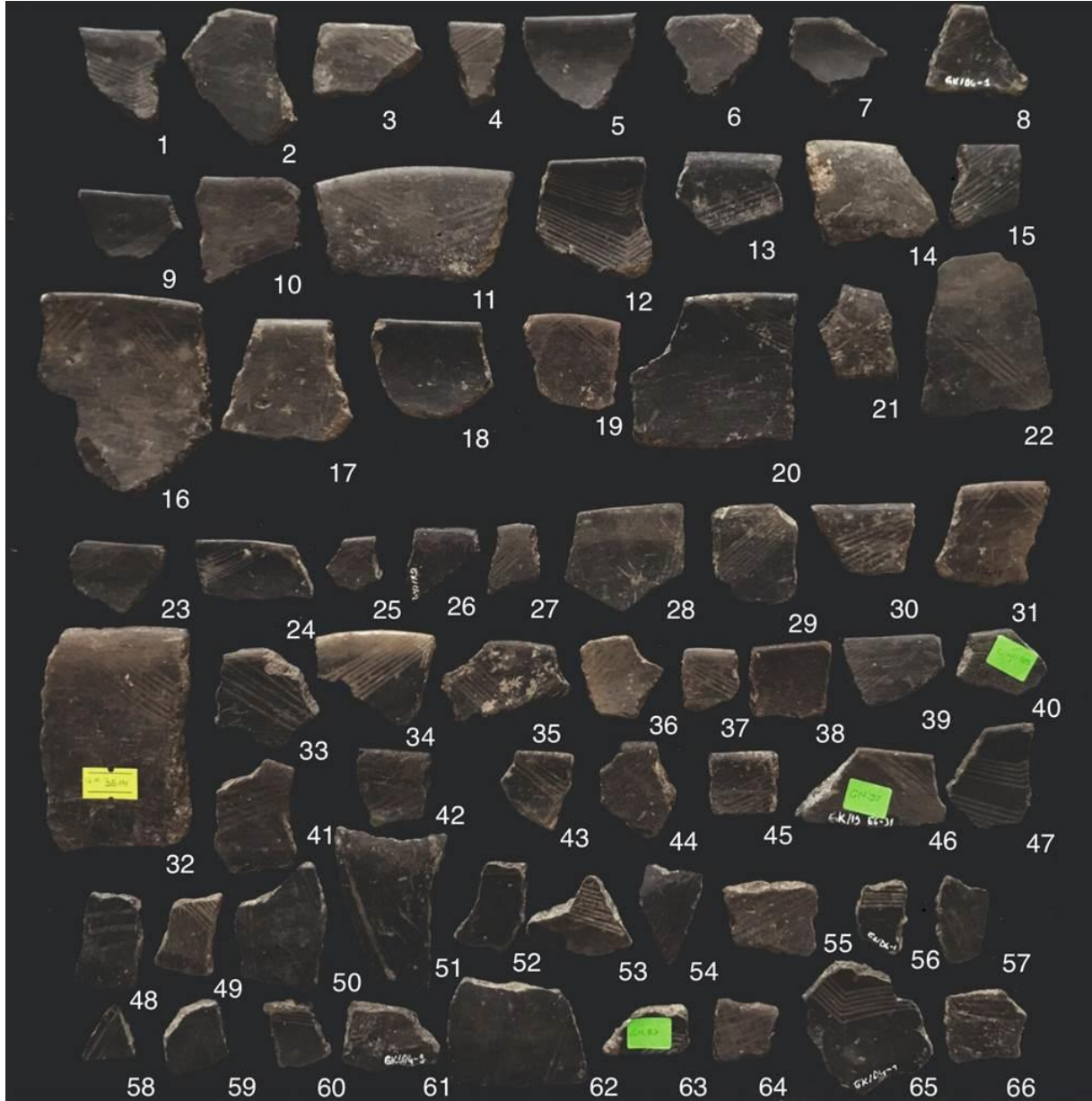

D5/2
4

D3/1
5

Resim 3.24. Siyah Üzeri Beyaz Boyalı Çanak Çömlek

1. C3/1; Evresi, (1B) Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
2. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
3. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
4. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
5. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
6. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
7. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
8. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
9. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 18/3

10. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
11. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
12. D5/2; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 18/1
13. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
14. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
15. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
16. D4/5; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
17. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
18. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
19. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
20. D6/18; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 18/2
21. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
22. D3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
23. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
24. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 17/1
25. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
26. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
27. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
28. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
29. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
30. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
31. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
32. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
33. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
34. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
35. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
36. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
37. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
38. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
39. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
40. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
41. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
42. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)

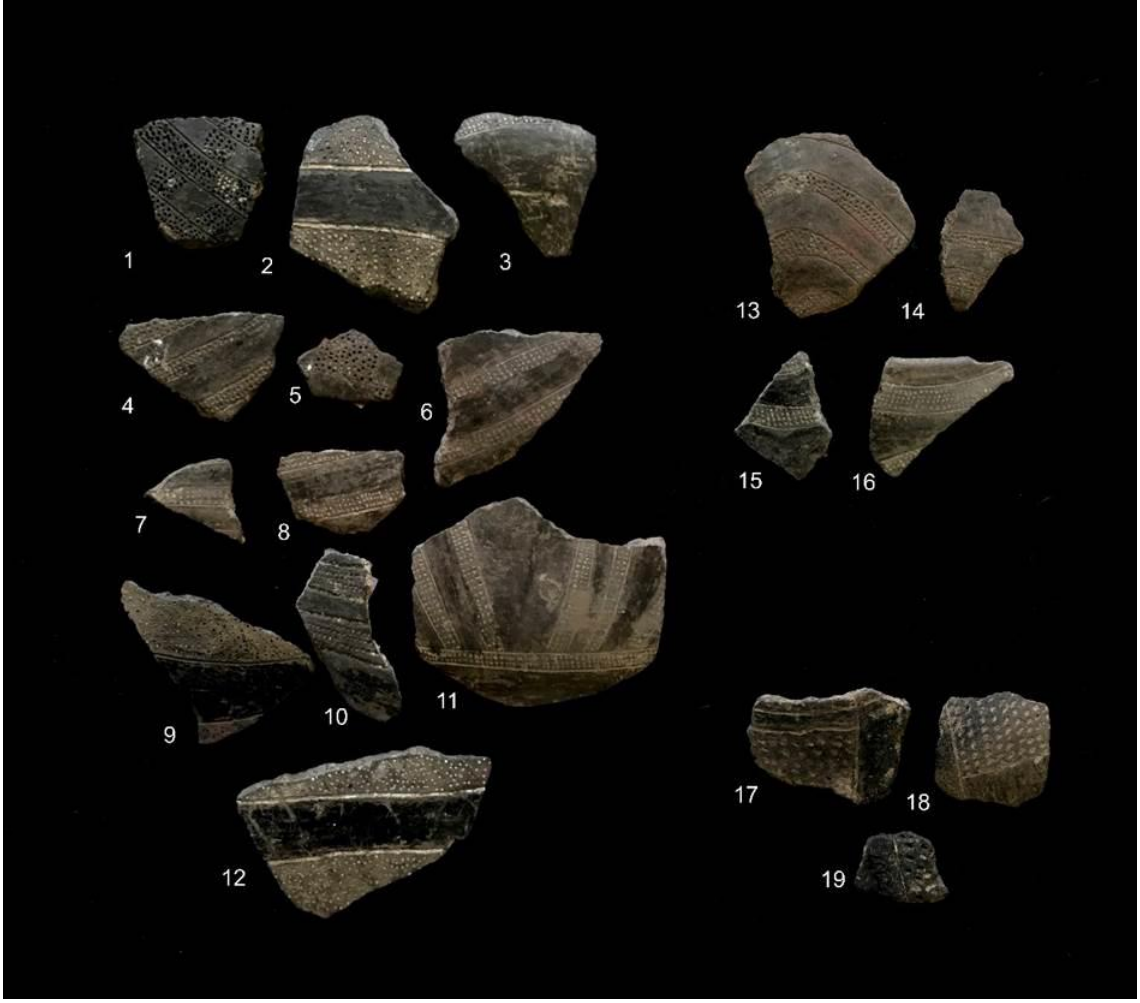
43. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
44. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
45. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
46. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
47. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
48. D5/2; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. Çizimi Yok)
49. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
50. D4/5; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
51. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
52. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
53. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
54. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
55. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
56. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
57. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
58. E8/5; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
59. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
60. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
61. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
62. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
63. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
64. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
65. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
66. Karışık Malz; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)

Resim 3.25. Kahverengi ve Kırmızı Üzeri Beyaz Boyalı Çanak Çömlek

1. D6/11; Evresi, (2A) Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
2. D3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
3. C3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
4. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
5. D3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. 5/4
6. D6/11; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
7. D9/5; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
8. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
9. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
10. Karışık Malzeme; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
11. D6/12; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
12. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
13. D6/13; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 1b); Lev. Lev. No. (Çizimi Yok)
14. D5/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1a ve Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)

15. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
16. D6/12; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
17. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
18. D4/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. 16/3
19. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
20. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
21. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
22. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
23. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
24. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
25. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
26. Karışık Malzeme; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No.
27. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
28. D4/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
29. E10/8; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 1b); Lev. (4/2)
30. E10/8; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (4/2)
31. D5/; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
32. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
33. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
34. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
35. Karışık Malzeme; Evresi, (2A veya 1B) Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
36. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
37. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
38. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
39. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
40. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
41. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
42. D6/11; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (4/3)
43. D4/3; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
44. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
45. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
46. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (18/3)
47. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)

Resim 3.26. Nokta Baskı Bezemeli Çanak Çömlek

1. D8.D9/13; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
2. E6/4; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
3. C3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 23/12
4. D5/2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 23/8
5. D5/2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 24/3
6. C3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 23/19
7. D3.1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
8. D3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 23/6
9. D8/29; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 23/7
10. E11/8; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 6/4
11. C3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 23/13
12. D4/6; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 23/10
13. E5/5; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)

14. D5.6/1; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 6/3
15. D4/6; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 23/11
16. D6/11; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
17. D4.6; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/11a); Lev. No. 24/2
18. D6/4; Evresi (IB); Mal grubu (Mal/1b); Lev. No. 24/1
19. GT/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)

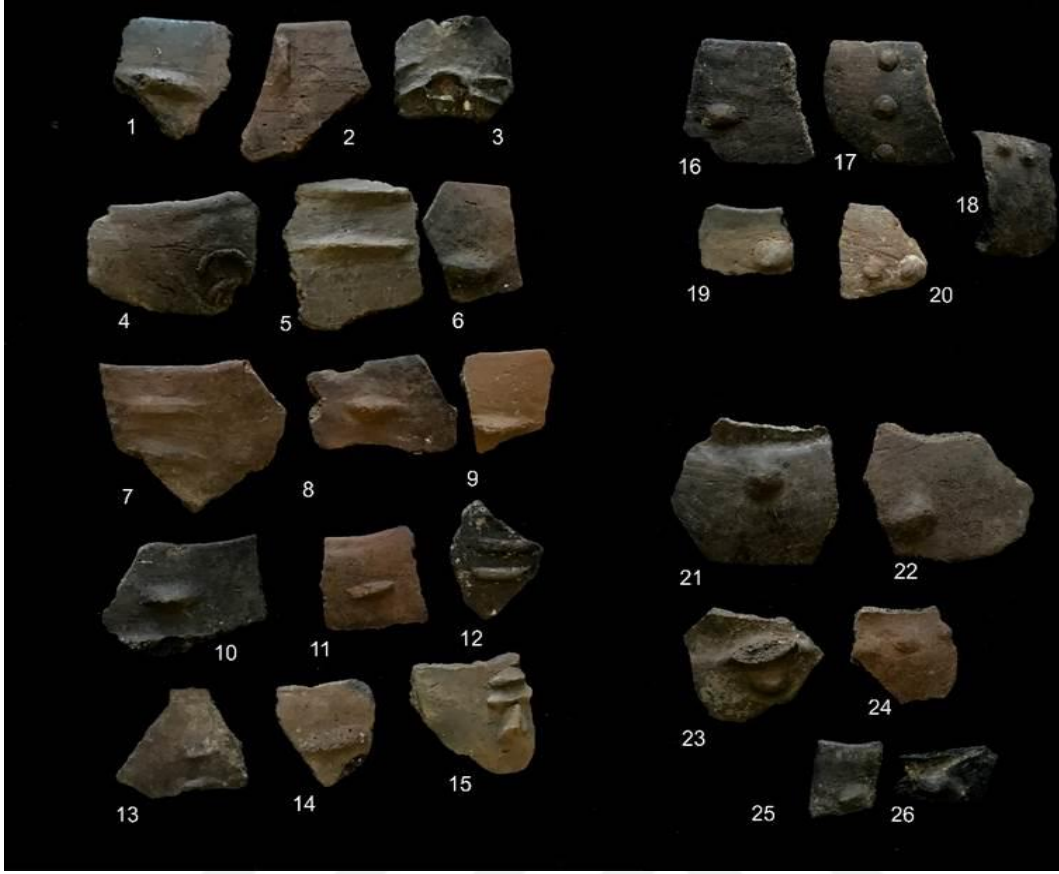

Resim 3.27. Bant Baskı, Baskı ve Çentik Çizi Bezemeli Çanak Çömlek

1. D6/15; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 5/1
2. E10/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 22/1
3. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
4. E5/5; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
5. E5/5; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
6. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizim Yok)
7. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
8. D5/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizim Yok)
9. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. (Çizim Yok)
10. D6/15; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 6/1
11. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizim Yok)
12. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
13. C3/2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 22/2
14. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
15. D5/2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal/ 2); Lev. No. (Çizim Yok)
16. E10/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 19/8
17. C3/2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 19/4
18. E10/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 19/5

19. E10/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal/ 2); Lev. No. 24/4
20. D3/3; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 19/3
21. C3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 19/9
22. C3/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 22/3
23. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizim Yok)
24. D9/1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 19/2
25. D6/15; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizim Yok)
26. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizim Yok)
27. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizim Yok)

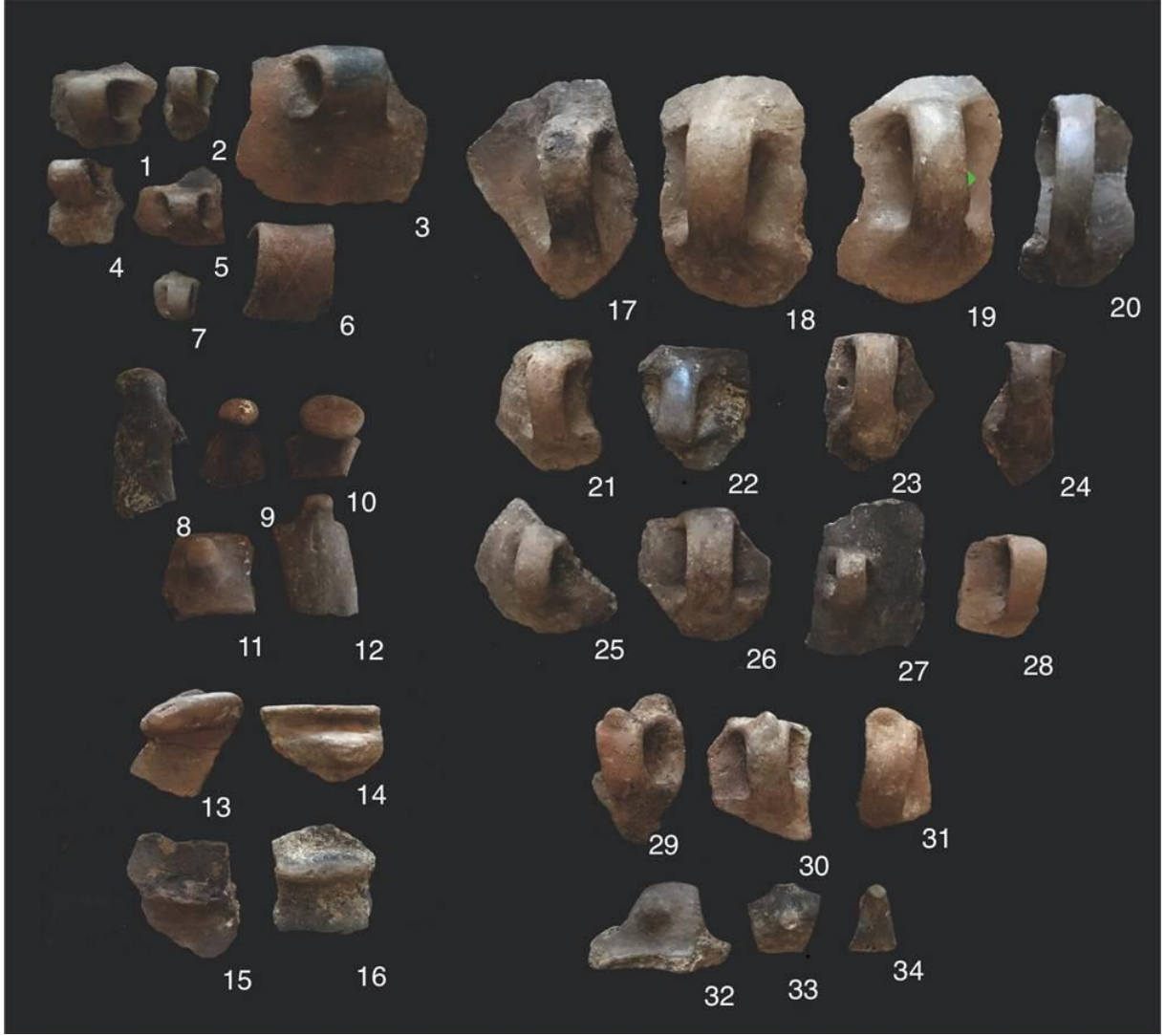

Resim 3.28. Yumru ve Memecik Bezemeli Çanak Çömlek

1. Karışık Malzeme; Evresi (2a veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
2. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
3. E8.3; Evresi (IB); Mal grubu, (Mal I/1a); Lev. No (Çizimi Yok)
4. E7.6; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 4/5
5. D8/14; Evresi(1B); mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 22/5
6. GT.2.1; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
7. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
8. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
9. E6.4; Evresi (IB); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
10. D5.1; Evresi (IB) Evresi; Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No.22/4
11. E6.4; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 24/5
12. E8.3; (1B) Evresi; Mal I/1a); Lev. No. 23/14
13. D6.4; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
14. E6.44; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)
15. E5.1; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. (Çizimi Yok)

16. D6/2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
17. GT.2.1; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a vs.); Lev. No. (Çizimi Yok)
18. E10/8; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/b); Lev. No. 4/4
19. D5.2; Evresi (IB); Mal grubu (Mal 3); Lev. No. 19/7
20. D6.1; Evresi (IB); Mal grubu (Mal 3.); Lev. No.19/6
21. E11/7; Evresi (IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi yok)
22. D9/1; Evresi(1B); Mal Grubu (Mal I/1b); Lev. No.24/1
23. E7/1; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1b).; Lev. No. (Çizimi Yok)
24. E10/8; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1b); Lev. No. 6/6
25. D7/3; Evresi (2a veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
26. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya IB); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)

Resim 3.29. Kulp ve Tutamaklar

1. Karışık Malzeme; Evresi, (2A veya 1B) Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
2. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. (Çizimi Yok)
3. E11/8; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
4. D4/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
5. D6/11; Evresi (2A); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 5/4
6. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. (Çizimi Yok)
7. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. (Çizimi Yok)
8. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
9. E8/3; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. 28/7
10. D6/5; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. 28/6
11. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. (Çizimi Yok)

12. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. (Çizimi Yok)
13. E11/7; Evresi (2A); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
14. D4/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. 29/5
15. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
16. D4/5; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev.
17. D4/4; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. 25/1
18. D4/4; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. 26/2
19. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. (Çizimi Yok)
20. D4/4; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 26/1
21. D6/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. 25/2
22. E11/2; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
23. D3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
24. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. (Çizimi Yok)
25. D6/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
26. D4/5; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. 26/4
27. E11/9; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. (Çizimi Yok)
28. D6/6; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
29. D6/6; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
30. GT2/1; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal 1b); Lev. No. (Çizimi Yok)
31. C3/3; Evresi (1B); Mal grubu (Mal 2); Lev. No. (Çizimi Yok)
32. Karışık Malzeme; Evresi (2A veya 1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. (Çizimi Yok)
33. C3/1; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 28/5
34. C3/2; Evresi (1B); Mal grubu (Mal I/1a); Lev. No. 29/1